

A tantárgy neve:	magyarul:	Sportgazdaságtan I.				Kódja:	GT_MSKN001-17	
	angolul:	Sports economics						
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Sportgazdasági és -menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		–				Kódja:	–	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	Heti	2	Heti	2	Kollokvium	4	magyar	
Levelező	Féléves	10	Féléves	10				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dénes Ferenc			beosztása:	külső oktató	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A tárgy alapvető célja, hogy megismertesse a hallgatókat a tökéletes verseny feltételei között működő sportpiacon tevékenykedő szereplőkkel, intézményeivel és a közöttük lévő kapcsolatrendszerrel. Fontos, hogy a hallgatók megértsék a sportközgazdaságtan alapvető fogalmait, sajátosságait és az abból fakadó sajátos közgazdaságtani összefüggéseket. Sajátítsák el azt a sajátos gondolkodást, amivel a sportfolyamatok gazdasági háttérét, összefüggéseit felmérni, elemezni és értelmezni tudják.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>Ismeri a tökéletes sportpiac működési elveit intézményi sajátosságait, a sportgazdaság szereplőinek viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a döntések információs és motivációs tényezőit.</p> <p>Tisztában van a szabadversenyessé sportpiac</p> <ul style="list-style-type: none"> • sporttermék sajátosságai • sportpiac szerkezetével és kapcsolatai • hivatásos csapatsportok kínálata • hivatásos csapatsportok iránti kereslet • munkaerő kérdések a sportban • kormányzat és a sportpiac kapcsolata 								
<i>Képesség:</i>								
<p>Magyar és idegen nyelven elméleti és ténybeli forrásokat tár fel, sportgazdasági szakterületen, illetve a releváns kapcsolódó tudományoknak a szakmai közleményeit követi.</p> <p>Képes szakmai elemzéseket, esettanulmányokat a szakmai közlés szabályai szerint elkészíteni (beadandó dolgozat)</p> <p>Ismeri a sportközgazdaságtan azon sajátosságait és törvényszerűségeit, amelyek kizárólag a hivatásos sportokra jellemzők.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>Nyitott és befogadó a sportközgazdaságtan új eredményei iránt.</p> <p>Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi.</p> <p>Törekszik sportközgazdasági tudásának fejlesztésére.</p> <p>Fontosnak tartja gondolatainak megjelenítését az előadásokon és a gyakorlatokon</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Önállóan végez sportközgazdasági elemzéseket</p> <p>Felelősséget vállal saját munkájáért.</p> <p>Önállóan tárja fel a szakterületi kapcsolódásokat.</p>								

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus a sportjavak termelésének és fogyasztásának valamint a javak létrehozáshoz és megszerzéséhez szükséges javak transzferének leírásával és elemzésével foglalkozik. A sportpiac működését, a sportfogyasztási javak és a termelési tényezők keresletének, kínálatának, árának alakulását meghatározó feltételeket vizsgálja, elsősorban a gazdaság más piacaitól megkülönböztető jellegzetességekre koncentrálna.

Témakörök

- Sporttermék sajátosságai
- Hivatásos csapatsportok piaca: kínálat-kereslet
- Munkaerőkérdések
- Kormányzat és sportpiac

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Tanulási tevékenységek

- A konstruktív tanulás, az ismeretek elsajátítása nem befogadó, hanem alkotó.
- Jól strukturált problémák órai és egyéni dolgozat formájában benyújtott megoldása, ahol a probléma megoldásához szükséges lényeges információkat a probléma megfogalmazása tartalmazza.
- Tudásépítés (értelmezés, elemzés, szintézis, értékelés)

Tanítási módszer

- Előadás
- Feladat- és problémamegoldás
- Csoporton belüli vita
- Önálló munka

Értékelés

Aláírás megszerzésének feltétele (pontszámok alapján)

- Részvétel az előadásokon és a gyakorlatokon
- Négy kiszárhelyi megírása
- Három házi dolgozat beadása

Érdemjegy

- Az aláírásnál megszerzett pontok + vizsgateszt

Kötelező szakirodalom:

Dénes Ferenc (2020): Sportközgazdaságtan, Debreceni Egyetem, MSC nappali tagozat előadások [PowerPoint tananyag]

Dénes Ferenc: Sportközgazdaságtan szöveggyűjtemény, Campus Kiadó, Debrecen, 2015

Sportgazdaság facebook (<http://www.facebook.com/Sportgazdasag>) 2020-08-01-től

Sportgazdaság twitter (<https://twitter.com/sportgazdasag>) 2020-08-01-től

Sportgazdasági instagram (<http://www.instagram.com/sportgazdasag/>) 2020-08-01-től

Digital Sports Business twitter (<https://twitter.com/DigitalSportsB2>) 2020-08-01-től

Ajánlott szakirodalom:

Fort, Rodney D. (2006): Sports Economics, 2ed, New York:Prentice Hall

Downward, Paul – Dawson, Alistair (2000): The Economics of Professional Team Sports, New York:Routledge

Champions Consulting facebook (<http://www.facebook.com/championskft/>)

Heti bontott tematika	
1.	Tantárgyi követelmények – Mi a sportközgazdaságtan? – A sporttermék TE* – a kurzusra vonatkozó legfontosabb ismeretek, a sportközgazdaságtan fogalomkerete, rövid tudományág történet, sporttermékek meghatározása
2.	Bizonytalan kimenet hipotézis (UOH) TE – UOH fogalmi kerete, referencia-függő haszon, fogyasztói választás probléma, várt haszon, kudarckerülő magatartás, rövid és hosszú távú UO
3.	Piacszerkezet TE – tökéletes verseny, inputok és időtávok, termelési alapmodell, rövid távú kereslet, rövid távú kínálat, tehetség és csapatteljesítmény, a győzelem ára, sportpiac és ökoszisztéma
4.	Termelés TE – teljes, rövid távú, határbevétel, hosszú távú bevétel, termelési költségek, határköltség, profitemelés, érintett elmélet a sportban, profitcélok, haszonmaximalizálás, egyén célok, tendenciák
5.	Ligák kialakulása és a ligaszerkezet I. TE – gyökerek, baseball története, versenyző ligák, versenyformák, alá- és fölérendeltség, sokféleség
6.	Ligaszerkezet II. TE – tagság, bővítés és áttelepülés, területi jogok, egyszerű kooperáció, menetrend kialakításának problémái, közös vállalat, esettanulmányok
7.	Versenyegegyensúly és mérése TE – ligamodellek, Cournot modell, versenyegegyensúly (CB) és jellemzői, CB statikus mérés, CB dinamikus mérés, gyakorlatok, esettanulmányok,
8.	Keresztfinanszírozás TE – egyenlőtlenségek a sportban, jövedelemmegosztás, luxus adó, keresztfinanszírozás, versenyszabályozás, amerikai típusú ligák
9.	Kereslet TE – fogyasztási attitűdök, keresletelmélet, keresleti faktorok, média kereslete, reklámozók kereslete
10.	A hivatásos sport munkaerő piaca I. TE – state-of-the-art, munkaerő kínálat a sportban, a hivatásos sportoló értéke, a sportoló iránti kereslet, keresleti tényezők, munkaerő piacszerkezet, monoposzonikus piac
11.	A hivatásos sport munkaerő piaca II. TE – munkaerő és versenyegegyensúly, draft rendszer, fizetési sapka, fizetési struktúra, Zidane-hatás
12.	Megasportesemények TE – olimpia esettanulmány, gazdasági hatások, referencia modell, stratégia célok, makrogazdasági összefüggések,
13.	Sport makromodellek TE – koordinációs típusok, kormányzati beavatkozás a sportban, a magyar sport gazdaságtörténeti fejlődése
14.	A Nemzeti Együttműködés Rendszerének sportja TE – elméleti alapok, szakralitás vs piac, TAO modell, kihívások és válaszok

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Pénzügyi kimutatások elemzése				Kódja:	GT_MSKN028-17
		angolul:	Financial analysis					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Fenyves Veronika			beosztása:	egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók megismerjék a sportszervezetek pénzügyi elemzésének módszertanát, a pénzügyi elemzések végrehajtását és a megkapott eredményeket képesek legyenek kiértékelni. - A hallgatók megismerkedjenek a különböző pénzügyi modellekkel. - A hallgatók megismerkedjenek, felhasználói szinten tudják alkalmazni a Microsoft Office 2007 Excel programját 								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes pénzügyi modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. Ismeri és érti a sportgazdaság területén alkalmazható információgyűjtési elemzési, problémamegoldási módszereket.</p> <p><i>Képesség:</i> A sportgazdaság területén releváns gazdasági problémák feltárása, elemzése. Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.</p> <p><i>Attitűd:</i> Hivatásának tartja a gazdaságtudományok átfogó gondolkodásmódjának és értékrendszerének, gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítését munkahelyi környezetben és azon kívül, szakmai és nem szakmai közönség számára is</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A hallgatók megismertetése a sportszervezetek pénzügyi elemzésének módszertanával, a pénzügyi elemzések végrehajtásával és az eredmények értékelésével, illetve azok felhasználási lehetőségeivel. A hallgatók számára lehetőséget biztosítani különböző pénzügyi modellek megismerésére. Az ismeretek elmélyítése érdekében a szemináriumokon a hallgatók az elméleti anyaghoz kapcsolódó feladatokat, esettanulmányokat oldanak meg a Microsoft Office 2007 Excel programjának a felhasználásával</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az előadások keretében a hallgatók a pénzügyi kimutatásokkal és a pénzügyi elemzéssel kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat végeznek, és olyan esettanulmányokat oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a pénzügyi kimutatások értelmezéséhez, elemzéséhez, ok-okozati összefüggések feltárásához.</p>								

Értékelés

A hallgatók számonkérése 32részből tevődik össze:

1. a gyakorlatokon megoldott feladatokhoz hasonló feladatok megoldása 2 alkalommal MS Excelben (20-20%),
- 2.. önálló elemzés elvégzése és bemutatása, ami alapján szóbeli vizsga (60%).

A félév során a hallgatóknak el kell készíteniük egy - maguk által kiválasztott - vállalkozás legalább 20 oldalas elemzését, amit a szorgalmi időszak utolsó két hetében 10 perces prezentáción be is kell mutatniuk, a témával kapcsolatban kéréseket kaphatnak. Ennek az értékelése adja a félévvégi jegy másik 60 %-át. Az elkészített dolgozat formai követelményei megegyeznek a diplomadolgozattal szemben támasztott formai követelményekkel. Tartalmi követelmény 1 oldal bevezetés, 1 oldal cégbemutató, 2-3 oldal szakirodalom, 14-15 oldal elemzés és 1 oldal összefoglalás, dolgozat mellékleteként csatolni kell az elemzés alapjául szolgáló mérleget és eredménykimutatást. Az elkészített elemzést fel kell tölteni a moodle rendszerbe a vizsga 2018. november végéig, a félév elején megbeszélte időpontban.

Pótlás, és javítás (feladatmegoldás):

Pótlás: igazolt hiányzás esetén vehető igénybe; az utolsó héten; előre kijelölt időpontban (1 időpont). A hiányzó részt kell pótolni!

Javítás: vizsgaidőszak 1. és 2. hetében (2 időpont közül lehet választani)

Javító feladatmegoldás: teljes féléves anyagból: ebben az esetben mindkét feladatmegoldást újra kell írni, 60 perc (az itt elért eredmény lesz a végleges!).

Kötelező szakirodalom:

Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok.

Fenyves Veronika - Tarnóczy Tibor (2020): A pénzügyi kimutatások elemzése Debrecen, Campus Kiadó (2020) , 156 p.

Béhm I. - Zémán Z. (2016): A pénzügyi menedzsment kontroll elemzési eszköztára Akadémia Kiadó Zrt. ISBN: 9789630597746

Adorján et al (2003): Számvitel és elemzés II. kötet, Magyar Könyvvizsgálói Kamara,

Sztanó, I. – Korom, E. (2005): Amit a mérleg mutat I -II., Saldo

A Controller és a Controller Info c. folyóiratok témához kapcsolódó cikkei

Ajánlott szakirodalom:

K. R. Subramanyam, John W (2014): Financial Statement Analysis 11th Edition, ISBN978-0078110962

TS Grewal's (2016): Analysis of Financial Statements for Class 12 - with CD : CBSE : 2016 Edition

ISBN: 9788183506038

Heti bontott tematika	
1.	A pénzügyi/gazdasági döntéshozatal kihívásai. Az Excel 2007 alkalmazása pénzügyi számításokban. A hallgató képes lesz a pénzügyi/gazdasági döntéshozatal értelmezésére.
2.	A pénzügyi kimutatások készítése és szerepe. Kimutatás táblázatok (pivot táblák) készítése Excel 2007-ben. A hallgató képes lesz pivot táblák készítésére.
3.	A pénzügyi elemzés keretei, módszerei. Az Excel 2007 alkalmazása az elemzés eredményeinek ábrázolásában. A hallgató képes lesz eredményeit különbözőképpen ábrázolni az excel segítségével.
4.	Az eszközök elemzése. A pénzügyi elemzésben alkalmazható statisztikai módszerek az Excel 2007-ben. A hallgató képes lesz a pénzügyi kimutatások esetében használatos statisztikai módszerek alkalmazására.
5.	A saját tőke és a kötelezettségek elemzése. Az eszközök elemzése. A hallgató képes lesz az eszközök elemzésére, ok-okozati összefüggések feltárására.
6.	Az eredménykimutatás elemzése. A saját tőke és a kötelezettségek elemzése. A hallgató képes lesz a források elemzésére, ok-okozati összefüggések feltárására.
7.	A mérleg és eredménykimutatás komplex elemzése. Az eredménykimutatás elemzése. A hallgató képes lesz az eredményt meghatározó tényezők elemzésére, ok-okozati összefüggések feltárására.
8.	A mérleg és eredménykimutatás komplex elemzése. Az eredménykimutatás elemzése. A hallgató képes lesz az eredményt meghatározó tényezők elemzésére, ok-okozati összefüggések feltárására.
9.	Vállalati válság, csődelőrejelzés A mérleg és eredménykimutatás komplex elemzése. A hallgató képes lesz a vállalati vagyon komplex elemzésére, ok-okozati összefüggések feltárására.
10.	Vállalati válság, csődelőrejelzés. A mérleg és eredménykimutatás komplex elemzése A hallgató képes lesz a vállalati vagyon komplex elemzésére, ok-okozati összefüggések feltárására.
11.	A pénzügyi teljesítmény mérésének módszerei. Vállalati válság, csődelőrejelzés A hallgató képes lesz alkalmazni a csődelőrejelzési modelleket, felismerni a vállalati válság jeleit.
12.	A pénzügyi teljesítmény mérésének módszerei. Hitelemzés, csődelőrejelzés. A hallgató képes lesz alkalmazni a hitelemzés különböző módszereit.
13.	Intellektuális tőke mérése. A pénzügyi teljesítmény mérése. A hallgató képes lesz alkalmazni a pénzügyi teljesítmény mérésének módszereit.
14.	Intellektuális tőke mérése. Intellektuális tőke mérése. A hallgató képes lesz alkalmazni az intellektuális tőke mérésének különböző módszereit.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	A társadalom és a sport				Kódja:	GT_MSKN003-17
		angolul:	The Society and Sport					
Felelős oktatási egység:		Sportgazdasági- és menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		nincs				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	0	gyakorlati jegy	3	Magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Szabados György Norbert			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók a tantárgy keretein belül széleskörű ismereteket és gyakorlati tapasztalatokat szerezzenek a sport társadalomban elfoglalt helyét illetően. Ismerjék meg a hallgatók a sportot, annak fogalmi háttérét, a konceptualizáció sajátosságait, valamint a sport jellemzőit, és hatását a társadalomra. A tárgy további célja, hogy bemutassa a sportot, mint társadalmi alrendszert, az egyén és a társadalom viszonyrendszerét, különös tekintettel a sport sokoldalú hatásaira: nevelési érték-teremtő, egészség megőrző, szociális, rekreációs, média/szórakoztató, gazdasági, kulturális, politikai reprezentációs, illetve civil szervezeti összefüggésekre. A tárgy kapcsán sportkutatói/kutatásmódszertani kérdésekkel, témákkal is foglalkozunk.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri a sportgazdasági rendszer működési elveit intézményi sajátosságait, a sportszervezetek struktúráját, működését, kapcsolatrendszerét, a sportgazdaság szereplőinek viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a döntések információs és motivációs tényezőit.
- Ismeri és érti a sportgazdaság területén a problémák beazonosítására alkalmas sportközgazdász szakértői tudás alapjait, a sportgazdaság területén alkalmazható információgyűjtési elemzési, problémamegoldási módszereket.
- Tisztában van a sportjog, a sportszociológia, a sportfinanszírozás, sportszervezeti pénzügyek és számvitel releváns fogalmaival, elméleteivel.

Képesség:

- A sportgazdaság területén releváns gazdasági problémák feltárása, elemzése és megoldása során figyelembe veszi azok komplex társadalmi, szakpolitikai összefüggésrendszerét.
- Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.
- Képes szakmai elemzéseket, esettanulmányokat a szakmai közlés szabályai szerint közzétenni, szükség esetén idegen nyelven is. Képesek hatékonyan felhasználni a sportélet különböző erőforrásait, ismeri a sport berkeiben azokat az alapvető viszonyokat és törvényszerűségeket, amelyek kizárólag a testnevelésre és a sportmozgalomra jellemzők.
- A mesterképzésben végzett képes civil szervezetek alapítására, működtetésére, különös tekintettel a sport civil szervezetekre.

Attitűd:

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Hivatásának tartja a gazdaságtudományok átfogó gondolkodásmódjának és értékrendszerének, gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítését munkahelyi környezetben és azon kívül, szakmai és nem szakmai közönség számára is.
- Fontosnak tartja gondolatainak, szakmai eredményeinek, javaslatainak közzétételét szakmai fórumokon előadások és szakmai tanulmányok, publikációk formájában is, magyar és idegen nyelven egyaránt.

Autonómia és felelősség:

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Önállóan tárja fel a szakterületi kapcsolódásokat. Felelősséget vállal és visel tevékenységének más szakterületeket érintő következményeiért.
- Az eredményes szakmai munkához szükséges tágabb szakmai, szakpolitikai, hazai és nemzetközi kapcsolatait önállóan kezdeményezi és szervezi, döntéseinek következményeit ilyen kontextusokban is vállalja.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

1. **Konceptualizációs/fogalmi kérdések-szabadidő, sport, motivációk.**
2. **A sport értékteremtő funkciója a társadalomban. Az értékek értelmezése, változása.**
3. **A testkultúra törvényszerűségei, a sport-társadalom történelmi háttere, értelmezése.**
4. **A sport szerepe a társadalomban és az egyén életében. A sport és társadalmi fejlődés. Az egészség kérdései.**
5. **A sport társadalmi integrációt elősegítő funkciója (nemek, fogyatékkal élők, kisebbségek, hátrányos helyzetűek, migránsok, bűnelkövetők, szenvedélybetegek, stb.).**
6. **A sport és területi viszonyok-vidék, falu, város.**
7. **Az iskolai testnevelés és sport értékteremtő, gazdasági, kulturális, egészségügyi, és egyéb dimenziói**
8. **Sport és média, szocializációs kérdések.**
9. **Sportkutatás-módszertani megközelítés-kutatás és disszemináció I.**
10. **Sportkutatás-módszertani megközelítés-kutatás és disszemináció II.**
11. **Sportpolitikai kérdések-a sport politizálódása I. A kormányzati szint.**
12. **Sportpolitikai kérdések-a sport politizálódása II. A helyi önkormányzati szint.**
13. **Civil szervezetek és a sport-koncepciók, a szabályozási környezet, működtetés.**
14. **Sportciviliek-működtetés, forrásszerzés, humán háttér.**

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- előadás
- projektmunka

Értékelés

1. Beadandó csoportos kutatási projektmunka készítése a félév választott témakörét érintően, illetve annak prezentációja/védése. A projektmunka értékelése beleszámít a végső eredménybe, azt az első zh eredményének javítása során veszem figyelembe.
2. Zárthelyi dolgozat írása a félév elméleti témaköréből.

Kötelező szakirodalom:

- Laczkó, T., Rétsági, E. (szerk.) (2015) A sport társadalmi aspektusai, Pécs (ISBN 978-963-7178-72-6)
- Földesiné Sz. Gy. -Gál A. szerk. (2003). Sport és társadalom. MSTT. Bp.

Ajánlott szakirodalom:

- Ács P., Hécz R., Paár D., Stocker M. (2011): A fittség (m)értéke. A fizikai inaktivitás nemzetgazdasági terhei Magyarországon. Közgazdasági Szemle. LVIII, 689–708. http://unipub.lib.uni-corvinus.hu/440/1/Kszemle_CIKK_1259.pdf
- Biró M. (2015): A testnevelés aktuális kérdései. In: Révész László, Csányi Tamás (szerk.) Tudományos alapok a testnevelés tanításához I. kötet: szemelvények a testnevelés, a testmozgás és az iskolai sport tárgyköréből. Társadalom-, természet- és orvostudományi nézőpontok. 286 p. Budapest: Magyar Diáksport Szövetség, 2015. pp. 105-136.
- Földesiné, Sz. Gy., Gál A., Dóczy, I. (2010) Sportszociológia, Budapest
- Földesiné Sz. Gy. (2010): Fejezetek a Magyar sportszociológia múltjából és jelenéből. Double Printing Kommunikációs Kft. Budapest.

Heti bontott tematika	
1.	Konceptualizációs/fogalmi kérdések-szabadidő, sport, motivációk.
	TE: Ismeri a sporttudomány legfontosabb alapfogalmait, összefüggéseit, alapvető törvényszerűségeit és elméleti alapjait. Ismeri a sport fogalmát, funkcióját, és tisztába van azzal, hogy a sport, mint az emberi kultúra része egy olyan sajátos emberi tevékenység, mely igen komplex és multifunkcionális szerepet tölt be a társadalomban. Mind anyagi tényezőit, mind szellemi termékeit tekintve az egyetemes kultúra szerves része.
2.	A sport értékteremtő funkciója a társadalomban. Az értékek értelmezése, változása.
	TE: Tisztában van a sport értékteremtő szerepével, és sajátos interdiszciplináris funkciójával a társadalomban.
3.	A testkultúra törvényszerűségei, a sport-társadalom történelmi háttere, értelmezése.
	TE: Ismeri a sport társadalmi jelenséggé válásának kulturális és társadalmi hátterét. Ismeri a testkultúra törvényszerűségeit, és ennek kapcsán átlátja az összefüggéseket a és képes értelmezni a sport (testkultúra) és a társadalom kapcsolatát (vallás, oktatás, politika, művészet, stb).
4.	A sport szerepe a társadalomban és az egyén életében. A sport és társadalmi fejlődés. Az egészség kérdései.
	TE: Ismeri a testkultúra, egészségkultúra kultúrában betöltött szerepét. Ismeri a hazai sport szegmenseit, területeit és azok jellemzőit, a sport szerepét az ember életében, annak fontosságát.
5.	A sport társadalmi integrációt elősegítő funkciója (nemek, fogyatékkal élők, kisebbségek, hátrányos helyzetűek, migránsok, bűnelkövetők, szenvedélybetegek, stb.).
	TE: Ismeri a sport/fizikai aktivitás társadalmi integrációt elősegítő funkcióját (nemek, fogyatékkal élők, kisebbségek, hátrányos helyzetűek, migránsok, bűnelkövetők, szenvedélybetegek, stb.). Ismeri a sport társadalmi elveit, a céloktól, a megvalósításon át, azok eredményeinek tudatos visszakapcsolásáig. Tisztában van a fizikai aktivitás és egészség szoros kapcsolatával, és a szabadidősport társadalmi szerepvállalásával. Tisztában van a szabadidős sportolás társadalmi hasznosságával.
6.	A sport és területi viszonyok-vidék, falu, város.
	TE: Ismeri és tud különbséget tenni a sport vonatkozásaira vonatkozóan a területi viszonyok kapcsán. Ismeri az alapvető területi fogalmakat, azok sajátosságait, illetve átlátja a sport területi vonatkozásait.
7.	Az iskolai testnevelés és sport értékteremtő, gazdasági, kulturális, egészségügyi, és egyéb dimenziói
	TE: Ismeri a sport szerepét az iskolai nevelés kapcsán, átlátja szerepét, sajátosságait.
8.	Sport és média, szocializációs kérdések.
	TE: Átlátja, a sport és a média összefüggését, a média reprezentációs viszonyait, sajátosságait.
9.	Sportkutatás-módszertani megközelítés-kutatás és disszemináció I.

	TE: Ismeri és tudja alkalmazni a sportkutatómódszertani alapokat, képes a disszeminációs lehetőségek azonosítására, kidolgozására
10.	Sportkutató-módszertani megközelítés-kutatás és disszemináció II.
	TE: Ismeri és tudja alkalmazni a sportkutatómódszertani alapokat, képes sportkutatói tervet készíteni, csapatot szervezni a kutatás megvalósítására, illetve képes a disszeminációs/publikációs lehetőségek azonosítására, kidolgozására.
11.	Sportpolitikai kérdések-a sport politizálódása I. A kormányzati szint.
	TE: Képes a sport és a politika összefüggésrendszerének átlátására, ismeri a politika összefüggésrendszereit és a sport szervezésére gyakorolt hatását, különös tekintettel a kormányzati szintre.
12.	Sportpolitikai kérdések-a sport politizálódása II. A helyi önkormányzati szint.
	TE: Képes a sport és a politika összefüggésrendszerének átlátására, ismeri a politika összefüggésrendszereit és a sport szervezésére gyakorolt hatását, különös tekintettel az önkormányzati szintre. Ismeri és képes átlátni a helyi sportpolitikai dokumentációkat, pl. a helyi sportkonceptiókat..
13.	Civil szervezetek és a sport-konceptiók, a szabályozási környezet, működtetés
	TE: Ismeri a civil szervezetek működési hátterét, szabályozási környezetét, a működtetés egyes sajátosságait.
14.	Sportcivilek-működtetés, forrásszerzés, humán háttér.
	TE: Ismeri a civil szervezetek működési hátterének sajátosságait, ismeri a forrásteremtés mechanizmusát, tudja szervezni a sport civil szervezet humán hátterét.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Sportgazdaságtan II.				Kódja:	GT_MSKN004-17
		angolul:	Sports Services Management					
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Sportgazdasági és -menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Sportgazdaságtan I.				Kódja:	GT_MSKN001-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	2	Gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dénes Ferenc			beosztása:	külső oktató	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatókkal</p> <p>megismertesse a hallgatókat a sportpiacon tevékenykedő profitmaximáló sportszolgáltatók és üzleti fogyasztók, valamint a haszonmaximalizáló szurkolók értékteremtésével, az értékteremtés folyamatával, valamint a szereplők közötti együttműködés területeivel és formáival, a kölcsönös függés természetrajzával. Fontos, hogy a hallgatók megértsék a szolgáltatás menedzsment alapvető fogalmait, sajátosságait és azt értékteremtő módon tudják alkalmazni a sport világára, különösen és kiemelten a hivatásos sportokra. Sajtátítsák el a szolgáltatás vezérelt gondolkodást a sportipar működtetésében és készség szinten tudják ezt a szemléletet alkalmazni a sportértékek létrejötte folyamatában.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

Ismeri a szolgáltatások sajátosságait, a tökéletes sportpiacon létrejövő fogyasztói értékek természetét, az értékteremtés folyamatát, és a szolgáltatás átadás rendszerét. Ismeri a közös értékteremtés elveit, technikáit és gyakorlatát a B2C, B2B és a B2G részipiacokon, valamint a sportszolgáltatás átadás rendszerét, a sportszolgáltatók sajátosságait.

Tisztában van a szabadversenyes sportpiac környezetében a következőkkel:

- sportszolgáltatások sajátosságai;
- fogyasztói érték és közös értékteremtés;
- szurkolói élmény és lojalitás;
- sportreklám és sportmédia mint sportszolgáltatás;
- sportszolgáltatás menedzsment rendszere;
- sportszolgáltató szervezet és kultúra sajátosságai.

Képesség:

- Magyar és idegen nyelven elméleti és ténybeli forrásokat tár fel, követi a szolgáltatás menedzsment illetve a releváns kapcsolódó tudományoknak a szakmai közleményeit.
- Képes szakmai elemzéseket, esettanulmányokat feldolgozni.
- Képes egy általa választott sportszolgáltatási területen önálló esettanulmány egyetemi szintű megírására („Olvasónapló”).
- Ismeri a szolgáltatás vezérelt logika érvényesülését a sportpiaci kapcsolatokban, készség szinten alkalmazni azt a különböző helyzetekben (órai feladatmegoldások).

Attitűd:

- Nyitott és befogadó a szolgáltatás menedzsment új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi.
- Törekszik sportszolgáltatás menedzsment tudásának fejlesztésére.
- Fontosnak tartja gondolatainak megjelenítését az előadásokon és a gyakorlatokon.
- Részt vesz a csoport közös sportszolgáltatási esettanulmányának elkészítésében.

Autonómia és felelősség:

- Önállóan készíti el a sportipar szolgáltatásaira vonatkozó elemzéseket.
- Felelősséget vállal saját munkájáért.
- Önállóan tárja fel a szakterületi kapcsolódásokat.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A tantárgy a sporttevékenységek üzleti alapú előállításával, „termelésével” foglalkozik. Megismerteti a hallgatókat a sporttevékenységek mint sajátos szolgáltatások előállításának, tervezésének, működtetésének, ellenőrzésének és fejlesztésének legfontosabb kérdéseivel. A tárgy a „Hogyan csináljuk?” kérdésre a választ szélesebb szöveggörnyezetben, a szolgáltatás menedzsment tudományos szakirodalom friss eredményeire támaszkodva próbálja megadni.

Főbb témakörök

- Szolgáltatások sajátosságai
- Az értékteremtés logikája
- B2C: közös értékteremtés, elégedettség, szurkolói élmény
- B2B: sportreklám és sportmédia
- B2G: közösségi sportszolgáltatások
- Sportszolgáltatás menedzsment rendszer
- Sportszolgáltató szervezetek termelés-, teljesítmény- és minőségmenedzsmentje

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Tanulási tevékenységek

- A konstruktív tanulás, az ismeretek elsajátítása nem befogadó, hanem alkotó.
- Jól strukturált problémák órai esettanulmányok és egyéni dolgozat formájában benyújtott megoldása, ahol a probléma megoldásához szükséges lényeges információkat a probléma megfogalmazása tartalmazza.
- Tudásépítés (értelmezés, elemzés, szintézis, értékelés)

Tanítási módszer

- Előadás
- Esettanulmányok feldolgozása
- Csoporton belüli vita
- Önálló munka készítése és benyújtása
- Közös esettanulmány készítés
- Önálló prezentáció készítése és bemutatása

Értékelés

Aláírás megszerzésének feltétele (pontszámok alapján)

- Részvétel az előadásokon és a gyakorlatokon
- Négy kiszárthelyi megírása
- Olvasónapló készítése
- Közös projekt részfeladat megoldása
- Prezentáció

Érdemjegy

- Az aláírásnál megszerzett pontok alapján

Kötelező szakirodalom:

Dénes Ferenc (2021): Sportszolgáltatások menedzsmentje, Debreceni Egyetem, MSC nappali tagozat Sportgazdaságtan II. tárgy előadások [PowerPoint tananyag]

Dénes Ferenc (2015): [Sportszolgáltatások menedzsmentje szöveggyűjtemény](#), Debrecen: Campus Kiadó

Sportgazdaság facebook (<http://www.facebook.com/Sportgazdasag>) 2020-08-01-től

Sportgazdaság twitter (<https://twitter.com/sportgazdasag>) 2020-08-01-től

Sportgazdaság instagram (<http://www.instagram.com/sportgazdasag/>) 2020-08-01-től

Digital Sports Business twitter (<https://twitter.com/DigitalSportsB2>) 2020-08-01-től

Ajánlott szakirodalom:

Johnston, Robert; Clark, Graham (2008): Service Operations Management (3rd Edition), Gosport: FT Prentice Hall

Van Looy, Bart; Gemmel, Paul; & Van Dierendonck, Roland (Eds.). (2003): Services management: an integrated approach (2nd Edition) Harlow: Financial Times/Prentice Hall

Lovelock, Christofer; Wright, Lauren (2001): Principles of Service Marketing and Management (2nd Edition), Harlow: Financial Times/Prentice Hall

Christian Grönroos (2007): Service management and marketing (3rd Edition), Hoboken NJ: John Wiley & Sons
Champions Consulting facebook (<http://www.facebook.com/championskft/>)

Heti bontott tematika	
1.	Tantárgyi követelmények – A sportszolgáltatások sajátosságai TE*– a kurzusra vonatkozó legfontosabb ismeretek, a szolgáltatásmenedzsment fogalomkerete, a szolgáltatások sajátosságainak beazonosítása; esettanulmány
2.	Értéktéremtés a sportban TE – termék domináns logika sajátosságai vs szolgáltatás domináns logika a sportértékek előállításában
3.	Fogyasztói érték, közös értéktéremtés a sportban TE – sportfogyasztói érték (faktorok, jellemzők), értéktéremtés, C2C szolgáltatások; esettanulmányok
4.	Fogyasztói elvárások, várakozások TE – várakozás dimenziói, elvárási faktorok, szolgáltatás érzékelés menedzselése, teljesítmény típusok
5.	Szurkolói elégedettség, lojalitás TE – a fogyasztói elégedettség elméleti keretrendszere, fogyasztó vs szurkoló, szurkolói lojalitás elmélete és modellje; esettanulmányok
6.	Szurkolói élmény TE – fan engagement, azonosulás a csapattal, szurkolók kiszolgálása; esettanulmányok
7.	B2B szolgáltatások, sportmédia I. TE – B2B jellemzői és az üzleti beszerzés, a sportmédia sajátosságai, műsorkészítés; esettanulmányok
8.	Sportmédia II, sportreklámok TE – televíziós technika változása, sportmagazinok, a média kiszolgálás jellemzői, szponzoráció mint közös értéktéremtés, szponzor-szponzorált illeszkedés modell; esettanulmányok
9.	Közösségi sportszolgáltatások TE – közérték, a sport mint közjószág, a sport mint „gonosz probléma”, stratégiai célok, iskolai testnevelés, a tehetségek kibontakoztatása, szabadidő sport; esettanulmányok
10.	Szolgáltatás menedzsment rendszer és a szervezeti kultúra a sportban TE – a szolgáltatás menedzsment rendszer elemei, szervezeti kultúra elméleti keretrendszere, szervezeti kultúra a sportban, kulturális háló; esettanulmányok
11.	Sportszolgáltatás formatervezés TE – a formatervezés keretrendszere, területei, dizájn alkotás, folyamat tervezés és eszközök, a sportszolgáltató vállalat
12.	Minőségmenedzsment TE – szolgáltatások minősége elméleti keretrendszer, modellek, SERQUAL modell, többszintű minőségmenedzsment a sportban
13.	Fogyasztói kapcsolati marketing és helyreállítási menedzsment TE – Fogyasztó kapcsolati marketing elméleti keretrendszere, kapcsolati vs tranzakciós marketing, sportszervezet-szurkoló kommunikáció, hibák a működésben és helyreállítás, modellek, esettanulmány
14.	Egyéni prezentációk TE – a hallgatók által a félév során készített Olvasónapló (egyéni sportszolgáltatási esettanulmány) bemutatása megadott szempontok alapján

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Gazdasági jog				Kódja:	GT_MSKN005-17	
	angolul:	Economic Law						
Felelős oktatási egység:		GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	0	kollokvium	3	magyar
Levelező	-	Féléves	-	Féléves	-			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Helmecki András			beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók az elsajátított ismeretek birtokában önállóan legyenek képesek felismerni a gazdasági események jogi vonatkozásait, eligazodjanak az egyes folyamatokat jogi szempontból elhatároló ismérveken, és ennek nyomán képesek legyenek a választott szakirányon belül olyan önálló munkavégzésre, aminek keretében az alapvető jogi kérdések megoldása során jogi szakember bevonása nélkül is képesek legyenek a döntéshozatalra és végrehajtásra.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p>								
<p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismeri a sportgazdasági rendszer működési elveit intézményi sajátosságait, a sportszervezetek struktúráját, működését, kapcsolatrendszerét, a sportgazdaság szereplőinek viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a döntések információs és motivációs tényezőit. - Tisztában van a sportjog, a sportszociológia, a sportfinanszírozás, sportszervezeti pénzügyek és számvitel releváns fogalmaival, elméleteivel. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre. - A mesterképzésben végzett képes civil szervezetek alapítására, működtetésére, különös tekintettel a sport civil szervezetekre. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A szerződéses és a vállalkozások joga</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>A kiadott jegyzetből önálló tanulás, előadásokon a fontosabb témakörök elméleti magyarázata.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Az írásbeli vizsgáztatás papír alapú, előre nyomtatott kérdéssor kitöltésével történik. A vizsgadolgozat maximális pontszáma 15, az egyes érdemjegyek az alábbiak szerint érhetőek el:</p> <p>0-7 pont: <i>elégtelen (1)</i> 8-9 pont: <i>elégséges (2)</i> 10-11 pont: <i>közepes (3)</i> 12-13 pont: <i>jó (4)</i> 14-15 pont: <i>jeles (5)</i></p>								

A szóbeli vizsgáztatás értékelési szempontjai:

elégtelen (1): fogalmak ismeretének hiánya

elégséges (2): fogalmak általános, lényegi ismerete és helyes alkalmazása

közepes (3): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, néhány fontos részletszabály ismerete az egyes jogintézményekhez

jó (4): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok többségének ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez

jeles (5): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez, összefüggések értelmezése

Kötelező szakirodalom:

tanszéklet (Kötelmi jog, Jogi személyek)

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Harmadik Könyv, Hatodik Könyv)

2006. évi V. törvény a cégeljárásról

Ajánlott szakirodalom:

Hatályos jogszabályszovegek: www.njt.hu, net.jogtar.hu

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog V/VI. (Kötelmi jog 1-2.), Budapest (HVG-Orac) 2018 (ISBN 978 963 258 418 8)

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog VI/VI. (Kötelmi jog 3-6.), Budapest (HVG-Orac) 2018 (ISBN 978 963 258 415 7)

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog II/VI. (A jogi személy), Budapest (HVG-Orac) 2018 (ISBN 978 963 258 414 0)

Sárközy Tamás (szerk.): Gazdasági társaságok – Cégtörvény, Budapest (HVG-Orac) 2014 (ISBN 978 963 258 221

4)

Heti bontott tematika	
1.	A jog mint társadalmi norma. A jogviszony fogalma, alanyai, tárgya, szerkezete. A polgári jog alapelvei. TE* a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
2.	Kötelmi jog általános rész 1: alapfogalmak, kötelem-keletkeztető tények, a kötelmi jogi jogviszony TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
3.	Kötelmi jog általános rész 2: teljesítés, jognyilatkozatok, képviselő. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
4.	Kötelmi jog általános rész 3: a szerződés általános szabályai. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
5.	Kötelmi jog általános rész 4: Érvénytelenségi és semmisségi okok. A szerződésszegés és jogkövetkezményei. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
6.	Egyes szerződések 1: tulajdonátruházó szerződések. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
7.	Egyes szerződések 2: megbízási típusú szerződések, vállalkozási típusú szerződések TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
8.	Egyes szerződések 3: használati szerződések TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
9.	Egyes szerződések 4: pénzügyi szerződések TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
10.	A jogi személyek általános szabályai. A gazdasági társaságok általános szabályai. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
11.	Az egyes gazdasági társaságok 1: közkereseti társaság, betéti társaság, TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
12.	Az egyes gazdasági társaságok 2: korlátolt felelősségű társaság. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
13.	Az egyes gazdasági társaságok 3: részvénytársaság TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
14.	A gazdasági élet eljárásai. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Kutatásmódszertan				Kódja:	GT_MSKN006-17-GY	
	angolul:	Research methodology						
Felelős oktatási egység:								
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	0	Heti	2	gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Pergéné Szabó Enikő			beosztása:	főigazgató-helyettes	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a hatékony irodalomkutatáshoz, a szakdolgozatok és a tudományos publikációk készítéséhez szükséges alapvető kompetenciákat. Ismerjék meg a hazai és nemzetközi gazdaságtudományi, üzleti, menedzsment, valamint a hozzájuk kapcsolódó határterületek szakadatbázisait és az open science irányelveit, lehetőségeit. Sajátítsák el a szabályos hivatkozás és idézés módszereit.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> A hallgató birtokában lesz a szakterület legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereinek. Az összegyűjtött és rendszerezett információkat mind a hagyományos, mind az online referenciakezelő szoftverek segítségével szabályosan hivatkozni tudja.</p> <p><i>Képesség:</i> Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával képes pontosan megfogalmazni azt a témát, amihez információt, irodalmat gyűjt. A kurzus elvégzése után képes lesz a feladat ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjteni, rendszerezni, egyszerűbb oksági összefüggéseket feltárni.</p> <p><i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, új adatbázisok és keresési , elemzési technikák megismerésére.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan szervezi meg az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről szakmai, jogi és etikai felelősséget vállal.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A könyvtári információkeresés módszertana, online bibliográfiai adatbázisok, és online könyvtári katalógusok használatának elsajátítása. Keresési módszerek elsajátítása, RSS, és web2.0 lehetőségei. Open Science. Legális tartalmak a világhálón. A plágium fogalma. A szabályos hivatkozás és idézés módszereinek bemutatása, alkalmazása. Referenciakezelő szoftverek.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Projektoktatás, feladatmegoldások</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Félév során 2 zárthelyi dolgozat. Az érdemjegy minősítése ötfokozatú.</p>								

Kötelező szakirodalom:

Ács P. (2015): [Sporttudományi kutatások módszertana](#). PTE, Pécs, 254 p. ISBN: 978-963-642-880-8

Gyurgyák J. (2019): [A tudományos írás: Útmutató szemináriumi értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak](#). Osiris, Budapest, 206 p. ISBN: 978-963-276-349-1

Ajánlott szakirodalom:

Kovács K. (2013): [Kutatási és publikálási kézikönyv nemcsak közgazdászoknak](#). Akadémia, Budapest, 362 p. ISBN: 978 963 05 9373 1

Majoros P. (2011): [Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak avagy A kutatómódszertan alapjai](#). Perfekt, Budapest, 332 p. ISBN: 978-963-394-803-3

Mason, J. (2005): [A kvalitatív kutatás](#). Jászöveg Műhely, Budapest. 208 p. ISBN: 963-7052-07-0

Heti bontott tematika	
1.	Bevezető óra: A kurzus célja, a DEENK szolgáltatásainak bemutatása TE: Tudás
2.	Tudományos kutatás fogalmai, típusai. A hatékony információkeresés alapjai, információforrások, általános fogalmak. TE : Tudás
3.	Szakirodalmi keresés kezdő lépései. Kutatási folyamat lépései TE: Alkalmazás
4.	Bibliográfiai adatbázisok, teljes szövegű források és a Discovery szolgáltatások bemutatása. Keresési módszerek ismertetése, találatok szűkítése és talált dokumentumok kezelése. Tudományometriai alapfogalmak bemutatása. Elektronikus források: e-könyvek; e-folyóiratok adatbázisai. Keresési technikák gyakorlása TE Alkalmazás
5.	Open Science. Legális tartalmak a világhálón – Scholar Google, Unpaywall TE: Tudás
6.	Szakirodalmi adatbázisok – keresési technikák Gyakorló feladatok TE: Szintézis
7.	A szóbeli előadások típusai és sajátosságai. TE: Tudás
8.	Zárthelyi dolgozat TE: Értékelés
9.	Kutatás-módszertani alapok. Kutatásetikai alapvetés. Publikálási etika TE: Alkalmazás
10.	Referenz szoftverek használata a tudományos munkához I. TE: Alkalmazás
11. .	Referenz szoftverek használata a tudományos munkához II. TE: Alkalmazás
12.	Gyakorlás - referenz szoftverek TE: Értékelés
13.	Zárthelyi dolgozat TE: Értékelés
14.	A félév összefoglalása, értékelés TE: Értékelés

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Projektmenedzsment				Kódja:	GT_MSKN007-17
		angolul:	Project management					
2021/2022								
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet Üzemtani és Vállalati Tervezés Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	1	Heti	2	GY	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Szűcs István		beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja az, hogy a hallgatók</p> <p>megismerjék a projektmenedzsment alapjait, módszertanát és a legfontosabb projekt menedzsment funkciókat (pl. projekt-, tervezés, szervezés, végrehajtás, monitoring és értékelés, stb.). A tantárgy elsajátítását követően, a hallgatók képesek lesznek projektek előkészítésére és bonyolítására, valamint elsajátítják a pályázatok készítéséhez szükséges alapvető ismereteket. A tantárgy keretein belül a hallgatói team-ek az oktató irányítása mellett elkészítik egy – az EU-ós és/vagy nemzeti forrásokból támogatott az adott szakhoz igazodó témájú –, projekt teljes pályázati anyagát.</p> <p>További oktatási cél a vállalati projektek irányítási elveinek, döntéshozatalának és szervezésének megismerése mellett a projektmenedzsment módszerek elsajátítása. A tantárgy általános elvárása a hazai és nemzetközi együttműködésekre, projektmunkára vonatkozó kompetenciák fejlesztése.</p> <p>Elvárás, hogy a végzett hallgatók legyenek alkalmasak vezető beosztású munkatársként a mindenkori projekt tagokkal együttműködve a szervezeti eszközrendszer hatékony működtetésére, valamint legyenek képesek a projektekkal kapcsolatos problémák, döntési helyzetek módszeres, kritikai elemzésére, megoldásuk előkészítésére, illetve kivitelezésére.</p> <p>A gyakorlatok célja, hogy a hallgatók, módszertani alkalmazásokkal, esettanulmányok feldolgozásával elmélyítsék és bővítsék ismereteiket az előadások során megismert témakörökben.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A hallgató ismeri a projektmenedzsment elméletét és gyakorlatát és rendelkezik a projektek előkészítéséhez, megvalósításához, értékeléséhez és ellenőrzéséhez szükséges szakmai ismeretekkel. Ismeri a projektek tervezéséhez, menedzseléséhez, ellenőrzéséhez, monitoringjához és értékeléséhez kapcsolódó módszertant. Tisztában van a nemzeti forrásokból támogatott projektek finanszírozási hátterével és ismeri a 2014-2020-as EU tervezési időszakában futó hazai operatív programokat. A tantárgy révén a hallgató megismeri a projektmenedzsment legújabb kutatási eredményeit, fejlődési irányait is.

Képesség:

Magas szinten képes elvégezni különböző projektek komplex költség/haszon elemzését (CBA), továbbá meg tudja ítélni az egyes projektek hatékonyságát és eredményességét.

Képes a más szakterületeken dolgozó szakemberekkel való szakmai együttműködésre egy adott projekt előkészítése és megvalósítása során.

Érti a projektek belső strukturális kapcsolatrendszerét.

Képes a szakterülethez kapcsolódó projektek/pályázatok előkészítésre, azok végrehajtásának irányítására és az adott projekt lezárására és értékelésére.

A gyakorlatban is tudja alkalmazni a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket, különös tekintettel a projektmenedzsment módszertanára.

Attitűd:

A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő és átfogó projektmenedzsment tudás és szemlélet birtokában a későbbi tanulmányai során az „élethosszig tartó tanulás” koncepciójával azonosulni tudjon. A hallgató a kurzust követően szilárd módszertani alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy a későbbiekben projektmenedzseri feladatait pontosan, hatékonyan végezze.

Megfelelő szakmai tapasztalatok és eredmények birtokában törekszik önálló kutatási projektek kidolgozására, szakmai együttműködések kezdeményezésére és kutatócsoport kialakítására.

Törekszik a regionális, magyarországi és európai projektmenedzsment tevékenységet végző és fejlesztő vállalatok, kutatóintézetek projektjeihez kapcsolódó finanszírozási háttér a megismerésére.

A projektek tervezés és végrehajtása során környezet- és természettudatos magatartást tanúsít.

Autonómia és felelősség:

A végzett hallgató a projektek vezetése során felelősséget érez mind a saját, mind a beosztottjai munkájával kapcsolatban, továbbá felelősen biztosítja az eredményes munkavégzéshez szükséges infrastrukturális, szakmai és emberi feltételeket.

A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív és hatékony legyen, továbbá szakmai és nem szakmai körökben a projektekkel kapcsolatosan megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A tantárgy során a hallgatók elsajátítják a finanszírozási források megszerzéséhez és felhasználásához szükséges gyakorlatot. A hallgatók a tanult projekttervezési módszereket a gyakorlatokon alkalmazzák is mely az önállóan, illetve team munkában elkészítendő feladatoknak is a részét képezik.

A tananyag egy részét folyamatosan aktualizálni kell, mivel a hallgatóknak a tantárgy keretein belül meg kell ismerniük a legfontosabb nemzeti és EU-ós finanszírozású hazai pályázati rendszereket. Ez az aktualizálás elsősorban a kormányzati és pályázatfigyelői honlapokon megjelenő anyagok alapján történik, mint pl. www.palyazat.gov.hu; www.pafi.hu; www.palyazat.lap.hu; www.palyazatportal.hu; www.eupalyazatiportal.hu; www.palyazatmenedzser.hu; stb.

Lásd ⇒ Heti bontott tematika

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók 3-4 fős teamekben az adott szakhoz kapcsolódó projekttervet/pályázatot készítenek szabadon választott, de a tantárgyfelelőssel egyeztetett témában (max. 30 pont). Követelmény egy - a tantárgyfelelős oktató útmutatásainak megfelelő szakhoz illeszkedő témájú projektterv-pályázat és egy projektet megalapozó probléma, problémafájának (max. 10 pont) team munkában történő összeállítás, melyek minimum 60%-os teljesítése a vizsgára bocsátás feltétele.

A tárgy minőségbiztosítási módszere az oktatói felkészülésen, a tárggyal kapcsolatos ismeretanyagok azonnali feldolgozásán, a törvényi, ágazati szabályzók változásának követésén alapszik. A szakon a kétpólusú

minőségbiztosítás (oktatók és hallgatók vonatkozásában) módszerei, eszközei folyamatos korszerűsítés mellett célirányosan kerülnek alkalmazásra.

Értékelés

A gyakorlati pontszám (max. 30 + 10 = 40 pont) kialakításakor mérlegelendő szempontok: team munka; dokumentáció; a projektterv; a projektterv prezentációja; a bemutatáskor feltett kérdésekre és elhangzott hozzászólásokra történt válaszadás. Az aláírás feltétele az órák rendszeres látogatása, és aktív részvétel a gyakorlatokon. Nappali és levelező hallgatóknak egyazon követelmény érvényes.

A végső (ötfokozatú) érdemjegy és az írásbeli vizsgán szereshető pontok és a gyakorlati pontszám alapján kerül kialakításra. (Írásbeli vizsga: 60 pont; Gyakorlati pontszám: 40 pont; Mindösszesen: 100 pont) Követelmény a minimum 60%-os teljesítmény. Minden egyes team, tagjainak gyakorlati pontszáma azonos.

Kötelező szakirodalom:

GÖRÖG M. (2007): „Általános projektmenedzsment” Aula Kiadó, Budapest, 2007.

SZŰCS I. - GRASSELLI N. (2005): „Projektmenedzsment”, Szaktudáskiadó Ház Rt., Budapest, 2005.

GARAJ E. (2012): „Projektmenedzsment” Edutus Főiskola, TAMOP-4.1.2.A/2-10/1, (www.tankonyvtar.hu)

SZŰCS I. – NAGY A. SZ. (2015): „A projektmenedzsment gyakorlata”, Debreceni Egyetem, Center-Print Nyomda, Debrecen, 2015. ISBN 978-615-80290-9-4 (www.tankonyvtar.hu)

SZŰCS I. (2017): Az előadások és gyakorlatok ábraanyaga, 2021.

Ajánlott szakirodalom:

AGGTELEKY B. – BAJNA M. (1994): Projekttervezés, Projektmenedzsment, KözDok Rt., Budapest, 1994.

GÖRÖG M. (1999): „Bevezetés a projektmenedzsmentbe” Aula Kiadó, Budapest, 1999

E. VERZUH (2006): Projektmenedzsment, HVG Kiadó, Budapest, 2006.

GÖRÖG M. (2008): Projektvezetés, Aula Kiadó, Budapest, 2008.

NAGY Á. (2011): Projektértékelés, projektellenőrzés, Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2011.

M. C. THOMSETT (1990): „The Little Black Book of Project Management”. AMACOM, 1990.

PMBOK GUIDE (2006): Projektmenedzsment útmutató, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2006.

HOBBS, P. (2000): Projektmenedzsment, Scholar Kiadó, 2000.

Heti bontott tematika	
1. hét	<p>Előadás: A PM elméleti háttere: definíciók, projekttypusok, projektek fázisai, PCM, a projekt erőforrásai. Gyakorlat: Projekttypusok meghatározása; Fiktív projektciklus tartalommal való feltöltése és ismertetése.</p> <p>TE: Ismeri és érti a főbb projektmenedzsment fogalmakat. Ismeri a projektek és a projekt-szerű működés definícióit és főbb jellemzőit; a projektmenedzsment alapvető eszköztárát. Tisztában van a projektek működési környezetével, a PM alapfogalmakkal. Érti és alkalmazni tudja a projektciklust.</p>
2. hét	<p>Előadás: Projektek tervezése I.: ötlet, javaslat, projektterv; megvalósíthatósági tanulmány (<i>Brainstorming; SWOT analízis</i>). Gyakorlat: SWOT analízis készítése, Brainstorming.</p> <p>TE: Ismeri, érti a projektek tervezésének tanult módszereit, és képes alkalmazni is azokat.</p>
3. hét	<p>Előadás: Projektek tervezése II.: logikai keretmódszer (LFA); helyzetelemzés, problémafeltárás; célkitűzéselemzés, célrendszer stratégiaalkotás (<i>problémafa, célfa; Stakeholder elemzés</i>). Gyakorlat: Problémaelemzés: problémafa készítése és prezentációja; Célelemzés: célfa; Stakeholder elemzés; Időtervezés (hálóterv, Gantt diagram).</p> <p>TE: Ismeri, érti a projektek tervezésének tanult módszereit, és képes alkalmazni is azokat.</p>
4. hét	<p>Előadás: Projektek tervezése III.: logikai keretmátrix (LKM), tevékenységek tervezése, projektek idő-, erőforrás és költségterve. Gyakorlat: Logikai keretmátrix; Erőforrások tervezése.</p> <p>TE: Ismeri, érti a projektek tervezésének tanult módszereit, és képes alkalmazni is azokat.</p>
5. hét	<p>Előadás: Pályázatiírás, költségek tervezése, projektek kockázata és kockázatmenedzsmentje. Gyakorlat: Költségtervezés, a kockázatok számszerűsítése.</p> <p>TE: Tájékozott a pályázati rendszerű finanszírozás alapvető sajátosságaiban, lehetőségeiben és veszélyeiben. Ismeri a pályázatok és pályázati felhívások főbb tartalmi és formai elemeit, el tudja látni a projektek kockázatértékelését és kockázat menedzsmentjét.</p>
6. hét	<p>Előadás: Projektek szervezete, projektvezetés, PM csapatépítés, projektadminisztráció. Gyakorlat: Egy projekt koncepció vázlatos kidolgozása, és prezentációja.</p> <p>TE: Ismeri az alapvető projektszervezeti struktúrákat, tisztában van azok előnyeivel és hátrányaival. Alkalmas egy projekt koncepció team munkában történő kidolgozására.</p>
7. hét	<p>Előadás: Projektkommunikáció (<i>szintek, formák, irányelvek, PR</i>), projektek kommunikációs terve. Gyakorlat: A csapatépítés gyakorlata; Kommunikációs terv készítése;</p> <p>TE: Ismeri a projektkommunikáció alapjait. Alkalmas egy projekt kommunikációs tervének kidolgozására.</p>
8. hét	<p>Előadás: Beruházás/beszerzés, tenderezés, árajánlatok, értékelés. Gyakorlat: Árajánlat készítése és elemző összehasonlítása.</p> <p>TE: Képes árajánlatok elkészítésére és kapott ajánlatok komplex értékelésére.</p>
9. hét	

	<p>Előadás: Beruházási projektek komplex gazdasági elemzése (CBA, NPV, IRR, PI, DPP). Gyakorlat: Beruházási projektek költség/haszon (CBA) elemzése.</p>
	<p>TE: Ismeri és alkalmazni tudja a beruházási projektek dinamikus mutatókon alapuló elemzési rendszerét.</p>
10. hét	<p>Előadás: Projektek megvalósítása és végrehajtása: adminisztráció/dokumentáció, minőségbiztosítás, szerződéstípusok. Gyakorlat: Szerződések elemző értékelése; Teljesítési igazolás készítése.</p>
	<p>TE: Ismeri a projektek dokumentációs rendszerét, tud szerződéseket és teljesítési igazolásokat előkészíteni.</p>
11. hét	<p>Előadás: Projekt monitoring/ellenőrzés/értékelés; projekt controlling, projektkrízis. Gyakorlat: Projektgazdaságossági számítások.</p>
	<p>TE: A hallgató érti a monitoring/ellenőrzés/értékelés fogalmi és tevékenységi rendszerét és azok funkcióit, és képes az alapvető projekthatékonysági számítások elvégzésére.</p>
12. hét	<p>Előadás: Projektek zárása, disszemináció/fenntarthatóság. Gyakorlat: Projektek disszeminációs és fenntarthatósági tervének előkészítése.</p>
	<p>TE: Ismeri a projektek zárásához szükséges dokumentációs rendszert és képes egy projekt disszeminációs és fenntarthatósági tervének elkészítésére.</p>
13. hét	<p>Előadás: A 2021-2027-es EU tervezési időszak operatív programjai és pályázati rendszere. Gyakorlat: Egy kiemelt innovációs pályázat elemző áttekintése.</p>
	<p>TE: Ismeri a 2021-2027-es EU tervezési időszak operatív programjait.</p>
14. hét	<p>Előadás: Hazai és EU-ós finanszírozású pályázatok a 2021-2027-es EU tervezési időszakban. Gyakorlat: Egy kiemelt sportfejlesztést célzó pályázat elemző áttekintése.</p>
	<p>TE: Ismeri a 2021-2027-es EU tervezési időszak pályázati rendszerét</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	Üzleti tervezés	Kódja:	GT_MSKN008-17
	angolul:	Business planning		

Sportközgazdász MSc nappali tagozat

Felelős oktatási egység:	DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet Üzemtani és Vállalati Tervezés Tanszék
--------------------------	---

Kötelező előtanulmány neve:	-	Kódja:	-
-----------------------------	---	--------	---

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	G	4	magyar
Levelező	-	Féléves	-	Féléves			

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. Vida Viktória	beosztása:	adjunktus
------------------------	-------	--------------------------	------------	------------------

A kurzus célja, hogy a hallgatók a félév során megismerjék és elsajátítsák az üzleti tervezés lényegét, szükségességét, információszükségletét, szerepét a sportszervezetek működésében, illetve gyakorlatorientáltan a tervezői munka részleteit. Ezen túl a hallgatók az oktató irányításai alapján team munkában (3-4 fő) készítik el egy sportszervezet üzleti tervét. A kurzus további célja, hogy szintetizálja és a hallgatók összefüggéseiben átlássák és alkalmazni tudják a kurzust megelőzően lehallgatott és elsajátított kurzusok (mikro- és makroökonómia, pénzügy, számvitel, marketing) ismereteit.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A végzett hallgató elsajátította a gazdaságtudomány alapvető fogalmainak, elméleteinek, vállalati szintű összefüggéseinek szintetizált ismereteit, a releváns gazdasági funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.

Érti a gazdálkodó szervezetek gazdasági struktúráját, működését.

Képes a különböző sportszervezetek üzleti tervének elkészítéséhez szükséges adatok gyűjtésére, hasznosítására, fejlesztési célokat meghatározni, a gazdálkodó szervezetek tevékenységének elemzésére és komplex fejlesztési feladatainak megoldására.

Tisztában van a sportfinanszírozás, sportszervezeti pénzügyek és számvitel releváns fogalmaival, elméleteivel.

Elsajátította a sportszervezetek üzleti tervezésének alapvető elméleteit, jellemzőit és módszertanát. Ismeri a csapatban, munkaszervezetben való együttműködés szabályait és etikai normáit.

Elsajátította a sportszervezetek működtetéséhez kapcsolódó reál- és pénzügyi folyamatok tervezésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.

Képesség:

A végzett hallgató képes szakmai elemzéseket, esettanulmányokat a szakmai közlés szabályai szerint közzétenni.

Képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára.

A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra.

Attitűd:

A végzett hallgató kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.

Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.

Autonómia és felelősség:

A végzett hallgató önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.

Felelőséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.

Önállóan tárja fel a szakterületi kapcsolódásokat. Felelőséget vállal és visel tevékenységének más szakterületeket érintő következményeiért.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

- Alapfogalmak;
- Üzleti terv felépítése;
- Azonosító adatok;
- Vezetői összefoglaló;
- A vállalkozás bemutatása;
- Iparági elemzés;
- Termék, szolgáltatás bemutatása;
- Működési (termelési, szolgáltatási) terv;
- Marketing terv;
- Vezetőség, szervezeti felépítés;
- Struktúra és tőkésítés;
- Pénzügyi terv;
- Kockázatbecslés;
- Főbb szakaszok ütemezése;
- Zárthelyi dolgozat;
- Üzleti terv leadása;
- Hallgatói prezentációk

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók 3-4 fős csapatokban az adott szakhoz kapcsolódó üzleti tervet készítenek szabadon választott, de a tantárgyfelelőssel egyeztetett témában. Az üzleti terv legfőbb tartalmi és formai követelményei a tantárgyi programhoz csatolt mellékletben található, amely kiegészül az oktató gyakorlatokon elhangzott előírásaival. A leadási határidő: 2020. december 11. (péntek) 12:00. A dolgozat leadása elektronikusan, a kurzus számára létrehozott e-learning felületen keresztül teljesíthető.

A félévi aláírás feltétele: 1) A gyakorlatok rendszeres látogatása a „Tanulmányi és vizsgaszabályzat” ide vonatkozó előírásai szerint. A jelenlét folyamatosan ellenőrzésre kerül. 2) Az oktató útmutatásai szerint elkészítendő üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek megfelelő kidolgozása és határidőre történő leadása.

Az üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek nem megfelelő elkészítése, valamint a határidő be nem tartása a dolgozat visszautasítását és a félévi aláírás megtagadását vonja maga után. Azonnali aláírás megtagadást von maga után, ha a beadott üzleti terv nem a hallgató(k) saját munkájának eredménye, azaz a karon vagy más intézményben korábban benyújtott dolgozattal azonos, vagy részben azonos dolgozatot nyújt(anak) be.

A zárthelyi dolgozatban szereplő elméleti kérdések és gyakorlati feladatok a kurzus témaköreiből kerülnek megfogalmazásra, igaz-hamis kérdések, feleletválasztós kérdések, rövid definíció jellegű kérdések, valamint számítási feladatok formájában.

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegybe beleszámít egyrészt az előírások alapján elkészített és határidőre beadott üzleti terv (házi dolgozat) eredménye (max. 15 pont), másrészt annak szóbeli prezentációja (max. 5 pont), harmadrészt a szorgalmi időszak végén megírt zárthelyi dolgozat eredménye (max. 50 pont). Az üzleti terv eredményét annak szakmai minősége, a szöveges részek szakszerűsége, valamint az abban szereplő adatok számszaki pontossága határozza meg. A házi dolgozat (üzleti terv) javítására a beadást követően nincs lehetőség. A zárthelyi dolgozat kétszer pótolható/javítható. Az első pótlásra a szorgalmi időszak utolsó hetében kerül sor, szintén az órarend szerinti gyakorlat időpontjában. A második pótlásra a vizsgaidőszak elején kerül sor. A félév akkor tekinthető sikeresnek, ha mind a beadott üzleti terv, mind a zárthelyi dolgozat sikeresnek ítéltető (külön-külön 60% feletti teljesítmény) és a prezentáció is elfogadásra kerül.

Ponthatárok:	0-41 pont (0-59%)	(1)
	42-48 pont (60-69%)	(2)
	49-55 pont (70-79%)	(3)
	56-62 pont (80-89%)	(4)
	63-70 pont (90-100%)	(5)

Kötelező szakirodalom:

- A félév során elhangzott és kiadott anyagok;
- Szöllősi L. – Szűcs I.: Az üzleti tervezés alapjai. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2015.
- Nábrádi A. – Pupos T. (Szerk.): A stratégiai és üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház Zrt., Budapest, 2010.
- Szöllősi L. – Kovács K. – Vida V.: Az üzleti tervezés alapjai – munkafüzet. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2019.

Ajánlott szakirodalom:

- Nagy L. – Szűcs I. (Szerk.): Gyakorlati alkalmazások – Az üzleti tervezés gyakorlata. Campus Kiadó, Debrecen, 2004.
- Nábrádi A. – Nagy A. (Szerk.): Vállalkozások működtetése az Európai Unióban. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2007.
- Bálint J. – Ferenczi T. – Szűcs I. (Szerk.): Üzleti tervezés, HEFOP BSc elektronikus tananyag, DE AMTC AVK, 2006.
- Eric S. Siegel – Brian R. Ford – Jay M. Bontsein: Üzleti terv kalauz. CONEX Kft, Budapest, 1996.
- Kresalek P.: Tervezés a vállalkozások gyakorlatában. Perfekt Rt. Budapest, 2003.

Heti bontott tematika	
1.	<p>Előadás: Követelményrendszer ismertetése; Alapfogalmak; Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó gyakorlati példák bemutatása, közös megbeszélése;</p> <p>TE*: Ismeri a tervezéssel kapcsolatos alapvető fogalmakat, a különböző terveket, azok sajátosságait és azok közötti alapvető összefüggéseket.</p>
2.	<p>Előadás: Alapfogalmak; Üzleti terv felépítése; Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó gyakorlati példák bemutatása, közös megbeszélése;</p> <p>TE: Ismeri az üzleti tervek készítésének alapvető céljait, célrendszerét, a tervezés főbb folyamatait, a szükséges információkat és azok forrásait, képes üzleti koncepciókat megfogalmazni és ismeri az üzleti tervek főbb tartalmát, felépítését.</p>
3.	<p>Előadás: Azonosító adatok; Vezetői összefoglaló; A vállalkozás bemutatása; Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó gyakorlati példák bemutatása, közös megbeszélése;</p> <p>TE: Ismeri a vezetői összefoglaló készítésének alapvető szakmai és tartalmi elemeit. Ismeri egy már működő, vagy induló vállalkozás tényszerű bemutatásának tartalmi és szakmai elemeit.</p>
4.	<p>Előadás: A stratégiai tervezés alapvető összefüggései; Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó gyakorlati példák bemutatása, közös megbeszélése;</p> <p>TE: Ismeri a stratégiai tervezés alapvető módszertani és szakmai kérdéseit, képes hosszú vállalati távú víziót, missziót és stratégiai célokat megfogalmazni és ezekhez középtávú célokat, akciókat rendelni.</p>
5.	<p>Előadás: Iparági elemzés; Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó gyakorlati példák bemutatása, közös megbeszélése;</p> <p>TE: Ismeri az ágazati / iparági elemzés legfőbb szakmai és módszertani kérdéseit, képes szekunder adatokat összegyűjteni és azok alapján bemutatni egy iparágat, amelyből kiindulva megállapításokat és következtetéseket tesz a tervezett vállalkozás iparágon belüli helyzetére vonatkozóan.</p>
6.	<p>Előadás: Termék, szolgáltatás bemutatása; Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó gyakorlati példák, számítási feladatok bemutatása, megoldása és közös megbeszélése;</p> <p>TE: Ismeri az üzleti koncepció tárgyát képező termék / szolgáltatás és ehhez kapcsolódó piaci igény bemutatásához szükséges szakmai kérdéseket. Képes ezekhez kapcsolódó adatokat gyűjteni és feldolgozni.</p>
7.	<p>Előadás: Működési (termelési, szolgáltatási) terv; Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó gyakorlati példák, számítási feladatok bemutatása, megoldása és közös megbeszélése;</p> <p>TE: Ismeri a működési tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket. Képes összeállítani és szakmailag átlátni egy adott termelő / szolgáltató / kereskedelmi tevékenység reálfolyamatait. Képes beazonosítani és számszakilag meghatározni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges erőforrásokat (befektetett- és forgóeszközök) és azok mennyiségét.</p>
8.	<p>Előadás: Marketing terv; Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó gyakorlati példák, számítási feladatok bemutatása, megoldása és közös megbeszélése;</p> <p>TE: Ismeri a marketing tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket és annak során alkalmazandó módszereket (PEST, SWOT, Porter-féle öttényezős modell). Ez alapján képes önálló adatgyűjtésre és marketing helyzetkép összeállítására. Képes marketing célkitűzések megfogalmazására és ehhez kapcsolódóan a marketing stratégia kidolgozására. Ismeri a piacszegmentálás, a célpiac meghatározás, a célpiaci marketingstratégiák, az árképzés és az eladásösztönzés, valamint a marketing költségvetés összeállításának alapvető szakmai kérdéseit és összefüggéseit.</p>
9.	<p>Előadás: Vezetőség, szervezeti felépítés; Struktúra és tőkésítés; Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó gyakorlati példák, számítási feladatok bemutatása, megoldása és közös megbeszélése;</p>

	TE: Képes a működési tervben levezetett humánerőforrás igény kielégítéséhez / biztosításához kapcsolódó humánerőforrás politika és stratégia kidolgozására és bemutatására. Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit. Képes döntéseket hozni a külső források bevonását illetően, ismeri azok előnyeit és hátrányait. Be tudja mutatni számszakilag egy finanszírozási döntés pénzügyi hatásait, le tudja vezetni azok jövőbeli pénzáramait.
10.	Előadás: Pénzügyi terv I.; Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó gyakorlati példák, számítási feladatok bemutatása, megoldása és közös megbeszélése; TE: Ismeri a vállalkozási tevékenység pénzügyi folyamatainak bemutatására szolgáló kimutatásokat, az azok elkészítéséhez szükséges adatokat, módszereket és a reálfolyamatokkal való összefüggéseket. Képes összeállítani a vállalkozás árbevételi tervét, különböző bontású költségtervét, eredménytervét. Képes ezek szakmai értékelésére, elemzésére. Ismeri a mérlegterv összeállításának szakmai és módszertani összefüggéseit. Képes a pénzforgalmi terv összeállítására és szakmai értékelésére.
11.	Előadás: Pénzügyi terv II.; Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó gyakorlati példák, számítási feladatok bemutatása, megoldása és közös megbeszélése; TE: Ismeri a pénzügyi terv adatainak elemzéséhez használt módszereket és mutatókat: fedezeti pont elemzés, beruházás-gazdaságossági elemzés (nettó jelenérték, belső megtérülési ráta, jövedelmezőségi index, diszkontált megtérülési idő), pénzügyi mutatószámok (vagyon-, pénzügyi- és jövedelmezőségi mutatók). Képes az elemzések alapján döntést előkészíteni és döntést hozni egy üzleti ötlet megvalósíthatóságát illetően.
12.	Előadás: Kockázatbecslés; Főbb szakaszok ütemezése; Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó gyakorlati példák bemutatása, közös megbeszélése; TE: Ismeri a gazdálkodási tevékenység során felmerülő kockázatok formáit, típusait, azok hatásainak kivédésére vagy csökkentésére alkalmazható általános eszközöket, módszereket. Ismeri a kockázatok számszaki kimutatására és elemzésére használható módszerek közül az érzékenységvizsgálatokat. Képes elvégezni a teljes üzleti terv reál- és pénzügyi folyamatainak kritikus-érték és scenárió-elemzését. Képes összefüggéseiben átlátni és időben ütemezni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges feladatokat.
13.	Előadás: Konzultáció a Zárthelyi dolgozat elméleti és gyakorlati példáival kapcsolatosan; Gyakorlat: Zárthelyi dolgozat (ZH); TE: Elméleti és gyakorlati feladatok formájában számot ad a félév során elsajátított ismereteiről.
14.	Előadás: Konzultáció a beadandó üzleti tervvel kapcsolatosan; Gyakorlat: Zárthelyi dolgozat pótlása (Pót-ZH) TE: A házi dolgozat (üzleti terv) elkészítése során team munkában képes lesz együttműködni társaival, ötleteket megosztani egymás között, és gyakorlati példán keresztül megtapasztalja és gyakorlatot szerez egy induló vállalkozás üzleti koncepciójának kidolgozásában.

*TE tanulási eredmények

Az üzleti terv tartalmi és formai követelményei

Az üzleti terv előírt felépítése, tartalmi követelményei:

Fedőlap

Tartalomjegyzék

1. Azonosító adatok
2. Vezetői összefoglaló
3. A vállalkozás bemutatása
4. Iparági elemzés
5. A termék, szolgáltatás bemutatása
6. Működési (termelési / szolgáltatási) terv
7. Marketing terv
8. Vezetőség, szervezeti felépítés
9. Struktúra és tőkésítés
10. Pénzügyi terv
11. Kockázatbecslés
12. Főbb szakaszok ütemezése

Mellékletek

Követelmény, hogy minden egyes fejezet az oktató gyakorlatokon elhangzott iránymutatásai szerint, a témának megfelelő részletettséggel kerüljön kidolgozásra. Az üzleti terv hiányos tartalommal (hiányzó fejezet) történő leadása a dolgozat visszautasítását és a félévi aláírás megtagadását vonja maga után.

Az üzleti terv formai követelményei:

- Terjedelem: legalább 35 oldal;
- Times New Roman, 12 betűméret, 1 (szimpla) sortáv, margó: körben 2,5 cm;
- Oldalszámozás a lap alján, középen;
- A táblázatok és ábrák szerkesztésére, valamint egyéb formai előírásokra a diplomadolgozatok formai követelményei az irányadóak;
- A dolgozat leadása elektronikusan teljesíthető, amely magában foglal három file-t:
  - 1) Az üzleti terv 1 db Word dokumentumban (*.doc, *.docx);
  - 2) Az üzleti tervben bemutatott számadatokat és háttérszámításokat tartalmazó 1 db Excel dokumentum (*.xls, *.xlsx);
  - 3) A prezentáció ppt diaanyaga (*.ppt);

A tantárgy neve:	magyarul:	Statisztika és ökonometria				Kódja:	GT_MSKN009-17	
	angolul:	Statistics and econometrics						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Statisztika és Módszertani Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	1	kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Prof. Dr. Balogh Péter			beosztása:	egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók az alkalmazott sporttudományi és közgazdaság tudományi elemzések és kutatások végzése során használható statisztikai és ökonometriai módszereket megismerjék, és a sportélet területén használható eljárásokat készség szinten alkalmazni tudják a gazdálkodó egységek, vállalatok és szervezetek adatainak elemzése során az SPSS program alkalmazásával.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.</p> <p><i>Képesség:</i> Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését. Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban. Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektszereplőként a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A hibák becslése. Kategorikus adatok elemzése a Khi-négyzet teszt alkalmazásával. További nem paraméteres modellek. A logisztikus regresszió. Ismétlés nélküli és ismételt méréses ANOVA modellek. Feltáró faktorelemzés. Kérdőívek megbízhatóságának elemzése. Idősorelemzés: ARIMA modellek.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérünk a hallgatóktól. A félév végi aláírás feltétele a gyakorlatokon való aktív részvétel és az SPSS statisztikai program felhasználói szintű ismerete. Az előadások látogatása ajánlott, a gyakorlatoké kötelező.</p>								
Értékelés								
<p>A félév kollokviumi jeggyel zárul, amely elméleti és gyakorlati részből áll. A félév végére egy önálló esettanulmányt kell készítenie a hallgatóknak, amit a vizsgán SPSS program használatával kell újra kiszámítani és szóban megvédeni.</p>								

Kötelező szakirodalom:

Sajtos L. – Mitev A. (2007): „SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv”, Alinea Kiadó, Budapest, 2007. 1-402. o. ISBN 978-963-9659-08-7

Howitt, D. – Cramer D.: Introduction to Statistics in Psychology, 6/E Pearson, Harlow. 2014. 744. p. ISBN-13: 9781292000749

Ajánlott szakirodalom:

Ketskemény L. – Izsó L. (2005): „Bevezetés az SPSS programrendszerbe (Módszertani útmutató és feladatgyűjtemény statisztikai elemzésekhez)”, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2005. 1-459. o. ISBN 963 436 823 6

Field A.: Discovering Statistics Using SPSS (Introducing Statistical Methods), 5th Edition, SAGE Publications Ltd., London, 2017. 1104. p. ISBN-13: 9781526445780

Anderson, Sweeney, Williams, Freeman and Shoemith: Statistics for Business and Economics, Second edition, Cengage Learning EMEA, 2010. UK, 928. p. ISBN: 1408018101

Heti bontott tematika	
1.	A hibák becslése. Mi a hiba? A hibák kimutatása. A hibák csökkentése. TE: A statisztikai hibákkal kapcsolatos ismeretek.
2.	Kategorikus adatok: Elmélet és feltételezések a kategorikus adatok elemzésében. Khi-négyzet teszt. TE: Khi-négyzet teszt és alkalmazásai.
3.	Nem paraméteres modellek: Mann-Whitney teszt, Wilcoxon rangteszt, Kruskal-Wallis teszt, Friedman teszt. TE: További nem paraméteres tesztek.
4.	Nem lineáris regresszió. TE: Lineáris és nem lineáris regresszió elkülönítése.
5.	Bevezetés a logisztikus regresszióba. TE: Logisztikus regresszióval kapcsolatos alapismeretek.
6.	Kétértékű logisztikus regresszió. TE: Kétértékű logisztikus regresszió.
7.	Kettőnél több kategória becslése: multinomiális logisztikus regresszió. TE: Multinomiális logisztikus regresszió.
8.	Többtenyezős ANOVA. Kísérleti elrendezés. A többtenyezős ANOVA, mint lineáris modell. Két tényezős varianciaanalízis. Feltételek és eredmények a két tényezős ANOVA modellben. TE: Többtenyezős ANOVA ismeretek.
9.	Ismételt méréses ANOVA modellek. TE: Ismételt méréses modellekkel kapcsolatos ismeretek.
10.	Feltáró faktorelemzés I. TE: Feltáró faktorelemzéssel kapcsolatos ismeretek I.
11.	Feltáró faktorelemzés II. TE: Feltáró faktorelemzéssel kapcsolatos ismeretek II.
12.	Kérdőívek megbízhatósági elemzése. TE: Kérdőívek megbízhatósági elemzése (Cronbach-alfa értelmezése).
13.	Idősorelemzés: ARIMA modellek TE: ARMA és ARIMA modellezés alapjai.
14.	Összefoglalás. TE: Vizsgára felkészítő gyakorlás.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	A sportfinanszírozás makro- és mikro gazdasági vonatkozásai				Kódja:	GT_MSKN010-17	
	angolul:	Macro and microeconomic aspects of sport's funding						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves	28	Féléves	28			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Fazekas Balázs			beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja,								
<p>hogy bővítse a Hallgatók eddigi ismereteit a vállalatfinanszírozás területén a kockázatitőke-finanszírozással.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A kurzus során a Hallgatók megismerhetik a kockázati tőke finanszírozás folyamatát, egyedi jellemzőit, szerepét a finanszírozási források között, valamint hatását a portfólió-vállalkozásokra. A nemzetközi valamint magyarországi fejlődéstörténete a kockázati tőkének szintén bemutatásra kerül különös figyelmet szentelve az aktuális trendeknek. Továbbá tárgyalásra kerülnek olyan témakörök, mint az állami szerepvállalás kérdése és az informális kockázatitőke-piac, melyek fontos szerepet játszanak a kockázatitőke-ágazat működése terén.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>A tanulási folyamat az órákon feldolgozott témák otthoni lesajátítását teszi szükségessé. Ezen felül A hallgatóknak lehetősége nyílik egyes témakörök egyéni, illetve csoportos feldolgozására és előadására.</p>								
Értékelés								
<u>Aláírás megszerzésének feltétele:</u>								
<p>Az aláírás feltétele a szemináriumok rendszeres látogatása. Amennyiben a hiányzások száma meghaladja a 3 alkalmat, az aláírás megtagadásra kerül. A Hallgató köteles a gyakorlatokon a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexének megfelelő módon részt venni.</p>								
<u>Oktatási anyagok:</u>								
<p>A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.</p>								

Vizsgajegy megszerzésének feltétele:

Vizsga megírásának lehetősége:

A tárgy kollokviummal zárul. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (1) pont alapján a vizsgaidőszakban minden héten vizsga kerül meghirdetésre a vizsgára jogosultak létszámának 1,5-szeres létszámával. Az oktatókat a vizsgák időpontjait legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig a neptunban meghirdetik. Ezt követően a vizsgaidőpontok és a vizsgalétszámok bővítésére nem kerül sor. Csak az a hallgató jogosult a vizsga megírására, aki érvényes neptun jelentkezéssel rendelkezik. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (5) pont alapján a tárgyfelelős oktató a megadott vizsganapokra meghatározhat minimális vizsgázói létszámot, ami alatt a vizsgát nem köteles megtartani. A minimális vizsgázói létszám nem lehet magasabb, mint 10 fő.

Vizsgadolgozat tartalma és felépítése:

A vizsgák a teljes félév anyagát tartalmazzák. A vizsgák kérdései az órák és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak.

Vizsgadolgozat értékelése:

A vizsgajegy a dolgozaton elért pontszám alapján kerül meghatározásra. (Az elmélet és gyakorlati részek 50-50%-os súllyal számítanak az értékelés során, az elméleti és gyakorlati részekre vonatkozó minimum szint nincs.) A vizsgadolgozat alapján az értékelés és a jegy a következők szerint alakul:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Az előadások anyaga.

Ajánlott szakirodalom:

- Ács Pongrác (2015): *Sport és gazdaság*. Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar. Pécs
- Becsky-Nagy Patrícia - Bács Zoltán- Tálás Dorisz- Fazekas Balázs (2015): *A sportfinanszírozás makro- és mikrogazdasági vonatkozásai*. Debreceni Egyetem. Debrecen
- Stewart, B. (2007): *Sport Funding and Finance*. Linacre House, Jordan Hill, Oxford

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Tematika, Pénzügyi alapismeretek Gyakorlat: Időérték és beruházások értékelésének ismételése
2.	Előadás: Általános finanszírozás-elmélet és rövid távú finanszírozási politika Gyakorlat: Sportszervezetek esettanulmányai A Hallgató megismeri a pénzügyi gondolkodás alapjait.
3.	Előadás: Idegen tőke jellegű finanszírozás 1. Gyakorlat: Befektetés-értékelés különböző finanszírozási háttérrel A Hallgatók megismeri az idegentőke-finanszírozás jellemzőit.
4.	Előadás: Idegen tőke jellegű finanszírozási formák 2. Gyakorlat: Kötvények értékelése. A Hallgatók megismerik a kötvényekhez kapcsolódó számításokat.
5.	Előadás: Saját tőke jellegű finanszírozás Gyakorlat: Részvények A Hallgató megismeri a saját tőke jellegű finanszírozás alapjait.
6.	Tavaszi szünet
7.	Előadás: A cash-flow Gyakorlat: Cash flow elemzés A Hallgató megismeri a cash flow összeállítás alapjait, illetve a sportszervezetekre jellemző specialitásokat.
8.	Előadás: Tőkeáttétel és szerkezetek működési és finanszírozási kockázatának mérése Gyakorlat: DOL, DFL, DCL számítások. A Hallgatók megismerik a vállalkozások működési és finanszírozási kockázatait és azok mérésének eszközeit.
9.	Előadás: Sportszervezetek finanszírozási szerkezete Gyakorlat: Esettanulmányok A hallgatók megismerik a sportszervezetek finanszírozási háttérnek szerkezetét.
10.	Előadás: Sportszervezetek finanszírozásának 3-szintű modellje és a finanszírozási lehetőségeket befolyásoló tényezők Gyakorlat: Esettanulmány A Hallgatók megismerik a sportszervezetek finanszírozási lehetőségeit befolyásoló tényezőket.
11.	Előadás: Szponzoráció Gyakorlat: Esettanulmány A Hallgató megismeri a szponzoráció lehetőségét és a gazdálkodóra gyakorolt hatását.
12.	Előadás: Utánpótlás sport Gyakorlat: Esettanulmányok A hallgató megismeri az utánpótlás-finanszírozás kérdéseit.
13.	Előadás: Sporttámogatások Gyakorlat: Esettanulmány A hallgató megismeri a támogatások szerepét a sportszervezetek finanszírozási hátterére.
14.	Előadás: Hazai és Globális finanszírozási trendek Gyakorlat: Hazai és Globális finanszírozási trendek

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	A sportszervezetek számvitele					Kódja:	GT_MSKN011-17	
		angolul:	Accounting for sports organizations							
SPORTKÖZGAZDÁSZ MA										
Felelős oktatási egység:			DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet							
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:		
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali	N	Heti	2	Heti	2	Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató			neve:				Dr. Bács Zoltán	beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja, hogy bemutassa a hallgatóknak a számvitel elméleti alapjait és speciális sportvonatkozásait alapvető számviteli ismeretekre tegyenek szert különös tekintettel a sportszervezeteket érintő számviteli sajátosságokra. Célunk megismertetni a hallgatókat a Mérleg eszköz tételeire vonatkozó általános számviteli szabályokkal. Elsajátíttatni a hallgatókkal a hatályos Számviteli törvény alapján a kettős könyvvizetés rendszerében az eszközökkel kapcsolatos jellemző állománynövekedési és csökkenési jogcímek főkönyvi elszámolását és analitikus nyilvántartását. Képesse tenni a hallgatókat arra, hogy megértsék, és alkalmazni tudják az Eszközök évközi és év végi értékelésére vonatkozó szabályokat, felmérjék az értékelés vagyona és eredményre gyakorolt hatását. Megismertetni a hallgatókat az Eszközökkel kapcsolatos egységes („külső” és „belső” körre egyaránt érvényes) számviteli szabályozással, a számviteli információs rendszer által biztosítható adatokkal, információkkal.										

Tanulás eredmények, kompetenciák: A kurzus betekintést ad a sportszervezetek könyvvizetési és beszámolósi kötelezettségeibe, a sportszervezetek számviteli sajátosságaiba, egyes nemzetközi szervezetek által elvárt módszertanokba

Tudás:

A hallgató megismeri a sportszervezetek számviteli információs és beszámolórendszerének sajátosságait, részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat, az alapvető számviteli összefüggéseket, elsajátítja a számviteli gondolkodás alapjait.

- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes módszereinek, ismeri azok korlátait is.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri a sportgazdasági rendszer működési elveit intézményi sajátosságait, a sportszervezetek struktúráját, működését, kapcsolatrendszerét, a sportgazdaság szereplőinek viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a döntések információs és motivációs tényezőit.
- Ismeri és érti a sportgazdaság területén a problémák beazonosítására alkalmas sportközgazdász szakértői tudás alapjait, a sportgazdaság területén alkalmazható információgyűjtési elemzési, problémamegoldási módszereket.
- Tisztában van a sportszervezeti számvitel releváns fogalmaival, elméleteivel.

Képesség:

A hallgató képessé válik alapvető számviteli és kettős könyvviteli feladatok megértésére, a pénzügyi kimutatások összefüggéseinek értelmezésére, a számviteli nyilvántartási rendszerek használatára.

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Magyar és idegen nyelven elméleti és ténybeli forrásokat tár fel, sportgazdasági szakterületen, illetve a releváns kapcsolódó tudományoknak a szakmai közleményeit követi.
- A sportgazdaság területén releváns gazdasági problémák feltárása, elemzése és megoldása során figyelembe veszi azok komplex társadalmi, szakpolitikai összefüggésrendszerét.

Attitűd:

A hallgató nyitott a számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, fogékony új feladatok vállalására, minőségi munkavégzésre törekszik.

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Hivatásának tartja a gazdaságtudományok átfogó gondolkodásmódjának és értékrendszerének, gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítését munkahelyi környezetben és azon kívül, szakmai és nem szakmai közönség számára is.

Autonómia és felelősség:

Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért.

- önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.

- Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.

A kurzus tartalma, témakörei

A számvitel fogalma. Számviteli rendszer, a számviteli törvény. A számviteli munka szakaszai. Beszámolás és könyvvezetés.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon keresztül.

Értékelés

A megszerzett ismeretek számonkérése az e-learning rendszerben megírt online zárthelyi dolgozat és szóbeli vizsga formájában történik. Az aláírás feltétele választott sportszervezet (éves) beszámolójának értelmezése, a tevékenység bemutatása, számviteli megjelenítésének ismertetése (min. 20 oldalas beszámoló készítése), valamint az online zárthelyi dolgozat min. 60%-os teljesítése. Az írásbeli dolgozatok tartalma: a gyakorlati, számítási, kettős könyvelési feladatok, pénzügyi kimutatások egyes részeinek összeállítása, a félév során leadott elméleti anyagot tartalmazó kérdéskörök. Az aláírás egy alkalommal pótolható.

A szóbeli vizsga az elméleti ismeretek, valamint a gyakorlat és az elmélet összefüggéseinek számonkérésére irányul, a választott sportszervezetről készített, beadott beszámoló alapján.

Kötelező olvasmány:

Bács Z (szerk): Sportszervezetek számvitele 2015
Kozma András: Vázlatok a számvitel tanulásához, Debrecen, 2005. (K)
Kozma András: Számviteli gyakorlatok I. 2007, Debrecen, Campus kiadó
Bács Z.-Borszéki É.: Pénzügyi és számviteli ismeretek. elektronikus tankönyv. 2008, Debrecen
Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar Moodle oldalára feltöltött tananyagok

Ajánlott szakirodalom:

Róth - Adorján - Lukács – Veit: Pénzügyi számvitel, Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft., Budapest, 2015
Sztanó Imre: A számvitel alapjai, Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Részvénytársaság, Budapest, 2015
Horváth Katalin: Számvitel a gyakorlatban Saldo kiadó
Éva Katalin: Számvitelelemzés I-II.
2000. évi C. törvény a számvitelről

Heti bontott tematika	
1. hét	A korábbi alap-, vagy más mesterképzésben szerzett számviteli ismeretek frissítése. A számvitel fogalma, célja. A vállalkozási tevékenység tartalma és főbb sajátosságai, a termelési folyamat és kapcsolata a számvittel. A vállalkozó vagyona, fogalma, a vagyon kimutatása. TE: Ismeri a számvitel fogalmát, célját és a vállalkozási tevékenység tartalmát, a vagyont, és annak kimutatásának lehetőségeit.
2. hét	A korábbi alap-, vagy más mesterképzésben szerzett számviteli ismeretek frissítése. A számvitel fogalma, célja. A vállalkozó vagyona, a vagyon kimutatása. Az egyes mérlegsorok tartalma. A mérleg és tartalma, a mérlegtételek értékelése. Könyvviteli alapfogalmak – egységes számlakeret és számlarend. TE: Ismeri a számviteli mérleg lényegét, tartalmát.
3. hét	Az eredmény fogalma, csoportosítása, kimutatása. Az eredménykimutatás és tartalma, típusai. TE: Ismeri az eredménykimutatás lényegét, tartalmát. Az eredménykimutatás felépítését.
4. hét	A gazdasági műveletek és hatásuk a vagyonra. TE: Ismeri a gazdasági műveletek jellegzetességeit, és vagyonra gyakorolt hatásukat.
5. hét	A sportvállalkozások számviteli információs rendszere, a számviteli munka szakaszai, a valós és az információs rendszer kapcsolata TE: Ismeri a könyvvézetés rendszert, a könyvviteli munka szakaszait, a bizonylatok jelentőségét.
6. hét	Az immateriális javak és a tárgyi eszközök jelentősége a sportszervezeteknél, különös tekintettel a profi sportra. TE: Ismeri a hosszú távú eszközök szakág-specifikus jelentőségét és
7. hét	Értékelési eljárások a vagyon megítéléséhez, értékcsökkenés és értékvesztés, devizás ügyletek TE: Ismeri a z értékelés számviteli jelentőségét, képes a vállalatgazdasági fogalmaktól való megkülönböztetésre.
8. hét	Rövid távú eszközök, készletek, sporteszközök, mint fogyóeszközök a működési struktúrában. TE: Ismeri a rövid távú eszközök jelentőségét, szerepét és elméleti alapjait. Képes gondolkodni és átlátni a készletek sportbeli funkcióját és számviteli kezelési módját.
9. hét	Időbeli elhatárolások szerepe a sportban, a bajnoki évad és az üzleti év összefüggéseinek vizsgálata, feltárása TE: Ismeri és képes összefüggéseiben vizsgálni a több elszámolási időszakot érintő gazdasági eseményeket, folyamatokat.
10. hét	A saját tőke sportszervezeti sajátosságai, szerepe. Sportszervezeti modellek saját tőkét érintő összehasonlítása. TE: Ismeri a saját tőke szerepét, kezelési és megítélési módszereit, a számvitelből kitekintve is képes összefüggéseket felfedezni.
11. hét	Kötelezettségek a sportszervezeteknél. TE: Ismeri a z idegen tőke szerepét, számviteli kezelését.
12. hét	Hazai és nemzetközi szövetségek számviteli információs rendszere, licencia eljárások TE: Ismeri az MLSZ és az UEFA beszámolórendszerét, a licencljárásokhoz szükséges elméleti alapokat.
13. hét	A költségvizsgálat, a vezetői számvitel és a kontrolling jelentősége és szerepe a sportszervezeteknél. TE: Ismeri a költségek típusait, a vezetői információs rendszer lényegi elemeit, képes a sportág-specifikus költségtényezők azonosítására.

14. hét	A félév ismereteinek szintetizálása, összefüggések feltárása, a BSC modell sportbeli szerepének bemutatása
	TE: Ismeri a számviteli és a vállalatgazdasági összefüggéseket, a számviteli információs rendszer által a komplex elemzési módszerekhez nyújtott adatokat, azok gyűjtési módjait, lehetőségeit.

A tantárgy neve:	magyarul:	A sportszervezetek pénzügyei és adózása	Kódja:	GT_MSKN012-17
	angolul:	The sport organisation's finance and taxes		

Felelős oktatási egység:	Számviteli és Pénzügyi Intézet
--------------------------	---------------------------------------

Kötelező előtanulmány neve:	-	Kódja:	-
-----------------------------	---	--------	---

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	Gyakorlati jegy	magyar
Levelező		Féléves	28	Féléves	28		

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. habil. Becsky-Nagy Patrícia	beosztása:	egyetemi docens
------------------------	-------	--	------------	------------------------

A kurzus célja, hogy a hallgatók

képesek legyenek átlátni és értelmezni a sportszervezetek pénzügyeit és adózását.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri a sportgazdasági rendszer működési elveit, intézményi sajátosságait, a sportszervezetek struktúráját, működését, kapcsolatrendszerét, a sportgazdaság szereplőinek viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a döntések információs és motivációs tényezőit.
- Ismeri és érti a sportgazdaság területén a problémák beazonosítására alkalmas sportközgazdász szakértői tudás alapjait, a sportgazdaság területén alkalmazható információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket.
- Tisztában van a sportjog, a sportszociológia, a sportfinanszírozás, a sportszervezeti pénzügyek és a számvitel releváns fogalmaival és elméleteivel.
- Képes átlátni a sportfinanszírozás mechanizmusait, a sportszervezetek finanszírozását, pénzügyeit, adózási kérdéseit.

Képesség:

- Képes hazai és nemzetközi sportfinanszírozási folyamatok rendszerszemléletű elemzésére.
- Képes a sportfinanszírozás adózási kérdéseinek értelmezésére.
- Képes a különféle sportszervezetek, intézmények finanszírozási és pénzügyi kérdéseinek komplex kezelésére.
- Képes a sportszervezetek pénzügyi problémáinak felismerésére, elemzésére, a megoldást szolgáló stratégia és operatív döntések meghozatalára, véghezvitelük irányítására.

Attitűd:

- Hitelesen közvetíti a sportszervezetek pénzügyi és adózási kérdéseit.
- A vállalkozás vagy szektor életében bekövetkező, választási lehetőséget kínáló adózási és pénzügyi kérdések megválaszolása, értékelése, elemzése során törekszik az etikai normák, jogszabályok, standardok teljes körű figyelembevételére, döntés előkészítőként bemutatva valamennyi releváns kimenet számszerűsíthető és nem számszerűsíthető pozitív és negatív hatásait.

Autonómia és felelősség:

- Kész arra, hogy magas szintű elméleti és módszertani megalapozottságú sportgazdasági és üzleti ismeretekkel rendelkező szakemberként vegyen részt a modern piacgazdasági feltételek között működő sportszervezetekben.
- A sportfinanszírozás, a sportszervezetek pénzügyi és adózási társadalmi, gazdasági és jogi környezetében bekövetkező változások érdeklik, a szakmai döntések következményeinek felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus során a hallgató megismerkedik a sportszervezetek pénzügyi menedzselésével, a sportszervezetek pénzügyi, gazdasági elemzésével, a beruházás finanszírozás, valamint a befektetések szerepével a sportszervezetek

működésében. A sportszervezetek adózási kérdéseivel, a hazai adózási rendszer sportszervezetekre vonatkozó ismérveivel, az egyes adótípusokkal.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges, a szemináriumok során feladatok, esettanulmányok megoldására kerül sor. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.

Értékelés

A félév során zárthelyi dolgozat megírására kerül sor, melynek minimum 60%-át kell elérni az aláírás megszerzéséhez, illetve év végén vizsgadolgozat megírására kerül sor.

Az elért %-ok szerint:

60 alatt:	aláírás megtagadás
60-69%:	2 (elégséges)
70-79%:	3 (közepes)
80-89%:	4 (jó)
90-100%:	5 (jeles)

Kötelező szakirodalom:

Herczeg Adrienn [2015]: Sportszervezetek pénzügyei és adózása.

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény I. – Időérték számítás és értékpapírok értékelésének alapjai. Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény II. – Befektetési és beruházási döntések. Debrecen

Ajánlott szakirodalom:

Heti bontott tematika	
1.	<p><i>Előadás:</i> Sportszervezetek pénzügyei – Pénzügyi menedzsment <i>Gyakorlat:</i> Feladatok megoldása az előadáshoz kapcsolódóan. <i>TE:</i> A hallgató megismeri a pénzügyi menedzsment axiómáit.</p>
2.	<p><i>Előadás:</i> A sportszervezetek pénzügyi, gazdasági elemzése. <i>Gyakorlat:</i> Feladatok megoldása az előadáshoz kapcsolódóan. <i>TE:</i> A hallgató megismeri a sportszervezetek vagyoni, pénzügyi, jövedelmezőségi, gazdasági elemzésének hátterét.</p>
3.	<p><i>Előadás:</i> A pénz időértékének szerepe a sportszervezetek pénzügyeiben. <i>Gyakorlat:</i> Feladatok megoldása az előadáshoz kapcsolódóan. <i>TE:</i> A hallgató képes átlátni a pénz időértékének szerepét, fontosságát a sportszervezetek pénzügyeiben.</p>
4.	<p><i>Előadás:</i> Beruházás és finanszírozás a sportszervezeteknél. <i>Gyakorlat:</i> Feladatok megoldása az előadáshoz kapcsolódóan. <i>TE:</i> A hallgató képes átlátni a beruházás finanszírozás hátterét.</p>
5.	<p><i>Előadás:</i> Értékpapírok – a befektetés és finanszírozás eszközei a sportszervezetek pénzügyeiben. <i>Gyakorlat:</i> Feladatok megoldása az előadáshoz kapcsolódóan. <i>TE:</i> A hallgató megismeri a váltó, kötvények, részvények, mint a befektetés és finanszírozás eszközeinek szerepét a sportszervezetek pénzügyeiben.</p>
6.	<p>Zárthelyi dolgozat <i>TE:</i> -</p>
7.	<p><i>Előadás:</i> Sportszervezetek adózása – A hazai adózás főbb ismérvei <i>Gyakorlat:</i> Feladatok megoldása az előadáshoz kapcsolódóan. <i>TE:</i> A hallgató megismeri a hazai adózási rendszer – sportszervezetekre vonatkozó – ismérveit.</p>
8.	<p><i>Előadás:</i> A magyar adózási rendszer kerettörvénye. <i>Gyakorlat:</i> Feladatok megoldása az előadáshoz kapcsolódóan <i>TE:</i> A hallgató megismerkedik a magyar adózási rendszer – sportszervezetekre vonatkozó – kerettörvényével: alapfogalmak, adók csoportosítása, adóhatságok, az adóellenőrzés általános szabályai.</p>
9.	<p><i>Előadás:</i> Általános forgalmi adó <i>Gyakorlat:</i> Feladatok megoldása az előadáshoz kapcsolódóan. <i>TE:</i> A hallgató gyakorlati példákon keresztül megérti az ÁFA, mint adó nem működésének rendszerét, szabályait.</p>
10.	<p><i>Előadás:</i> Jövedelemhez kapcsolt adók - SZJA <i>Gyakorlat:</i> Feladatok megoldása az előadáshoz kapcsolódóan. <i>TE:</i> A hallgató gyakorlati példákon keresztül megérti az SZJA, mint adó nem működésének rendszerét, szabályait.</p>
11.	<p><i>Előadás:</i> A jövedelem kifizetéséhez kapcsolódó fizetési kötelezettségek – járulékok rendszere a sportban. <i>Gyakorlat:</i> Feladatok megoldása az előadáshoz kapcsolódóan. <i>TE:</i> A hallgató megérti a járulékok rendszerének működését a sportban: munkáltatói/kifizetői minőségben létrejövő jogviszony, választott tisztségviselők, megbízási jogviszony.</p>
12.	<p><i>Előadás:</i> Társasági adó – különös tekintettel a sportszervezetekre. <i>Gyakorlat:</i> Feladatok megoldása az előadáshoz kapcsolódóan. <i>TE:</i> A hallgató gyakorlati példákon keresztül megérti a TA, mint adó nem működésének rendszerét, szabályait.</p>
13.	<p><i>Előadás:</i> A helyi adók és a sport vonatkozásai. <i>Gyakorlat:</i> Feladatok megoldása az előadáshoz kapcsolódóan. <i>TE:</i> A hallgató megismerkedik a helyi adók – építményadó, telekadó, gépjárműadó, kommunális adó, idegenforgalmi adó, iparüzési adó – sportvonatkozásival.</p>
14.	<p><i>Előadás:</i> Illetékek <i>Gyakorlat:</i> Feladatok megoldása az előadáshoz kapcsolódóan. <i>TE:</i> A hallgató megérti az illetékek – vagyonszerzési és eljárási illeték – szerepét a sportszervezetek működésében.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Nemzetközi és kereskedelmi sportjog			Kódja:	GT_MSKN013-17	
		angolul:	International and commercial sport law					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	3	Heti	1	Kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Kómíves Péter Miklós			beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a sportjog szabályozási területeivel. Ennek keretében áttekintésre kerül a sportolók és a sportszervezetek jogállása, a sportoz kapcsolódó kereskedelmi szerződések jellemzői, valamint az EU sportjoga, a CAS szervezete, és esetjoga egyaránt.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri az nemzetközi vállalkozásokhoz kapcsolódó más (jogi, területfejlesztési, oktatási) szakterületek alapjait. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.</p> <p><i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.</p> <p><i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus célja a sportjogi szabályozás egyes területeivel megismertetni a hallgatókat. Ennek keretében ismertetésre kerül a sportolók, illetve a sportszervezetek jogállása, valamint a sporttevékenységekhez kapcsolódó kereskedelmi szerződések rendszere is. A hallgatók megismerkednek továbbá a sportrendezvények szervezéséhez szükséges alapvető rendelkezésekkel is. A nemzetközi sportjog rendszere mellett az EU sportjoga, illetve a CS, és annak esetjoga is bemutatásra kerül.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az elméleti alapok átadása mellett fontos a sportjogi szabályozás aktualitásainak nyomon követése. A hallgatók a foglalkozásokon rövid prezentációk keretében számot adnak a tananyaghoz kapcsolódó szakmai tájékozottságukról, elsősorban bel-és külföldi, magyar és idegen nyelvű, a tananyaghoz kapcsolódó hírekről, melyek megvitatására, és így az érvelési készségek fejlesztésére is van lehetőség. A hallgatók aktivitásának</p>								

fokozása érdekében az oktatók is rendszeresen vitaindító témákkal, szakmai cikkekkel, esetlegesen videó felvételekkel készülnek, melyek közösen feldolgozásra, értelmezésre kerülnek.

Értékelés

Az írásbeli dolgozatok értékelése során elért eredmények értékelése az alábbiak szerint történik:

0-50%: elégtelen

51%-60%: elégséges

61%-70%: közepes

71%-85%: jó

86-100%: jeles

Kötelező szakirodalom:

Sárközy Tamás (2015): Magyar Sportjog az új Polgári Törvénykönyv után, HOVG-ORAC Kiadó, Budapest

Fézer Tamás (2015): Nemzetközi és kereskedelmi sportjog. Campus Kiadó, Debrecen

Fézer Tamás (2015): Kártérítési felelősség és személyiségvédelem a sportjogban. Campus Kiadó, Debrecen

Ajánlott szakirodalom:

Fézer Tamás- Károlyi Géza- Petkó Mihály- Törő Emese (2017): Jogi személyek a gazdasági forgalomban, Dr. Fézer Tamás felelős kiadó, elektronikus megjelenés, Debrecen

Csécsy György- Fézer Tamás- Hajnal Zsolt- Károlyi Géza- Petkó Mihály- Törő Emese- Zoványi Nikolett (2015): Ügyletek a kereskedelmi jogban, Felelős kiadó: Dr. Fézer Tamás, Debrecen

Weiler, Paul C. – Roberts, Gary R. – Abrams, Roger I. – Ross, Stephen F. – Harper, Michael C. – Balsam, Jodi S. – Berry, William W. III. (2019): Sports and the law: Text, cases, and problems. 6th edition. West Academic Publishing, Minnesota.

Heti bontott tematika	
	A sportjog fogalma, jogrendszeri elhelyezkedése, belső tagozódása.
	TE* A sportjog alapfogalmaival való megismerkedés, történeti áttekintés.
	A magyar sportjogi szabályozás fejlődése.
	TE A magyar sportjog fejlődésének történelmi áttekintése.
	Sportolói jogállás, és a sportolói szerződések.
	TE A sportolók jogállásával kapcsolatos jogintézmények bemutatása, amatőr és hivatásos sportolók. Sportfegyelmi felelősség.
	Sportszervezetek jogállása.
	TE A sportszervezetek jogállásával kapcsolatos általános ismeretek átadása, szemléltetése példák segítségével.
	Sportegyesület, sportvállalkozások.
	TE Gazdasági társaságok és egyesületek általános szabályai. Sportvállalkozások (korlátolt felelősségű társaságok, és részvénytársaságok) sajátosságai.
	Sportszövetségek jogállása.
	TE A sportegyesület és a sportszövetség elhatárolása, a sportszövetségekre vonatkozó speciális jogi szabályozás.
	A sport kereskedelmi szerződésai I.
	TE A sporttörvény által nevesített szerződések (szponzorációs szerződés, arculatviteli szerződés, a sport immateriális javainak hasznosításával kapcsolatos szerződések).
	A sport kereskedelmi szerződésai II.
	TE A sporttörvényben nem nevesített, egyéb sporttal kapcsolatos szerződések bemutatása.
	Sportirányítás rendszere.
	TE A sport közjoga, az állam sporttal kapcsolatos feladatainak rendszere. Központi állami, helyi önkormányzati és köztestületi sportirányítás.
	Sportrendezvények, sportesemények lebonyolítása.
	TE A sportrendezvények szervezésére, valamint a nézőkre vonatkozó speciális szabályok.
	A nemzetközi sportjog jellemző, jogforrásai.
	TE A sport szabályzásával kapcsolatos modellek, az európai és az amerikai sportmodell jellemzői.
	Az EU sportjoga.
	TE Sport az Európai Unió elsődleges és másodlagos jogforrásaiban, az Európai Unió Bíróságának esetjoga.
	A Nemzetközi Sport-választottbíróság (CAS) szervezete, esetjoga.
	TE A nemzetközi döntőbíráskodás a sportban, a CAS esetjoga.
	Sport és média jogi kapcsolata
	TE A versenysportok és a média kapcsolatának jogi aspektusai.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Egyéni és csapatsportágak gazdaságtana				Kódja:	GT_MSKN014-17	
	angolul:	Managerial Economics						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet, Vállalatgazdaságtani és Vállalkozásfejlesztés Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:					Kódja:			
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	0	K	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Nagy Adrián Szilárd		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja:								
<ul style="list-style-type: none"> A tantárgy célkitűzése, hogy a tananyagot abszolváló hallgatók tisztában legyenek az egyéni és csapatsportágak gazdaságtan területeivel, a stock és flow folyamatok összefüggéseivel, az eszközgazdálkodás kérdéskörével. 								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén eligazodik a sportágak működtetésének módszertanában, azokat megértve tudja a speciális eljárásokat, megközelítéseket elsajátítani. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. Az egyéni és csapatsportágak lehatárolása, a sportvállalkozások sajátosságai, 2. Alapvető stock és flow folyamatok értelmezése, eszközgazdálkodás az egyéni és csapatsportágakban, 3. Esettanulmányok az egyéni és csapatsportágak gazdálkodásában; futball, jégkorong, vízilabda, egyéni közlő ökölvívás. A tantárgy lehallgatását követően a hallgató ismeri az egyéni és csapatsportágak gazdasági jellegzetességeit, stock és flow folyamatait, eszközgazdálkodásukat, valamint az esettanulmányok feldolgozása alapján a sportágak bevételeit, kiadásait, pénzügyi eredményeit.								
<i>Képesség:</i>								
Legyen tisztában a menedzsment alapfunkcióival, a sportvállalkozások működtetésének feltételeivel.								
Tudja az alapvető stock és flow folyamatok összefüggéseit.								
Legyen képes ismereteit felhasználni az üzleti- és a menedzsment kérdésköreinek bővítésére.								
Tudja alkalmazni a gyakorlatban a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.								
<i>Attitűd:</i>								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő gazdálkodástudományi tudás birtokában a végzés után megfelelően értelmezni és értékelni tudja a menedzsment feladatait, továbbá alkalmas legyen gazdaságtudományi ismereteit gyarapítani. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságtudományi alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy a szakmai feladatait hatékonyan végezze.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, egyben befogadó és hatékony legyen, továbbá szakmai jövőépítéssel kapcsolatos kérdésekben megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.								
A kurzus tartalma, témakörei								
A vállalkozás fogalma, a sportvállalkozások csoportosítása, a sportágak csoportosítási lehetőségei, az egyéni és a csapatsportágak lehatárolása. A stock és a flow folyamatok, eszközgazdálkodás, érték, költség a jövedelem és kategóriái, a hatékonyság és annak mérése. A beruházás sajátosságai, beruházás-gazdaságossági számítások. A csapatsportágak sajátosságai; labdarúgás, jégkorong, vízilabda, az egyéni sportágak sajátosságai, esettanulmány: ökölvívás.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadások modern infokommunikációs eszközök felhasználásával. Interaktív, elektronikus tananyag az eLearning keretprogramban. Az elméleti anyag illusztrációja problémák közösen történő kidolgozásával. Lehetőség konzultációra.								

Értékelés

- A nappali hallgatók a félév során csoportmunkában az egyes témakörökhöz kapcsolódó önálló prezentációt készítenek és azt be is mutatják. Az előadásokon a prezentációk értékelésre kerülnek, mely érdemjegyek beszámítanak a végső számonkérés minősítésébe. A vizsga minden esetben szóbeli. A vizsgakövetelmény szóbeli kollokvium, melynek eredménye 60 %-ba számít bele a végső érdemjegybe, a fennmaradó 40 %-ból a részvételi arány, illetve nappali hallgatók esetében a félévközi prezentációk alapján kerül kialakításra.
- Levelező hallgatók nem készítenek évközi beszámolókat, esetükben a szóbeli kollokvium adja az érdemjegyet.

Kötelező szakirodalom:

1. Nábrádi A. (szerk): Az egyéni és csapatsportágak gazdaságtana. Debreceni Egyetem, Debrecen 2015, ISBN 978-963-12-3048-2

Ajánlott szakirodalom:

1. Chikán A. Vállalatgazdaságtan, Aula Kiadó, Budapest, 2010.
2. Andy Schmitz (2013): Principles of Managerial Economics, <http://lardbucket.org>
3. Nábrádi A. Vállalkozási Ismeretek, Debreceni Egyetem, 2015.

Heti bontott tematika

1. hét	<p>Bevezető előadás, a sportvállalkozások jellegzetességei, a vállalkozások és a sportágak csoportosítása, az egyéni és a csapatsportágak lehatárolása.</p> <hr/> <p>TE: A sportvállalkozások helye a nemzetgazdaságban, a sportágak csoportosítása 9 szempont alapján.</p>
2. hét	<p>A stock elemzése. Befektetett eszközök a sportvállalkozásokban. A befektetett eszközökkel v. gazdálkodás sajátosságai.</p> <hr/> <p>TE: A sportoló ára, értéke, nyilvántartása, egyéni és csapatsportágak eltérései a befektetett eszközök szükségletében. A befektetett eszközök csoportjai, gazdaságtani sajátosságai. Az immateriális javak, a tárgyi eszközök és a befektetett pénzügyi eszközök csoportjai, a fenntartási és az értékcsökkenési költségek sajátosságai.</p>
3. hét	<p>Beruházások gazdasági elemzése.</p> <hr/> <p>TE: A hosszú távú befektetések jelentősége, finanszírozási esetek. A beruházás és befektetés gazdaságossági számítások, az NPV, az IRR, a PI, DDP számításmenete, összefüggései.</p>
4. hét	<p>Forgóeszköz gazdálkodás az egyéni és csapatsportágak esetében.</p> <hr/> <p>TE: A forgóeszköz szükségletet meghatározó és befolyásoló tényezők részletes ismerete.</p>
5. hét	<p>A sportvállalkozások flow folyamatai, a bevételek menedzsmentje. A hatékonyság és a menedzsment összefüggései, a hatékony gazdálkodás feltételrendszere. A sportvállalkozások flow folyamatai, a ráfordítások menedzsmentje, a jövedelem növelésnek menedzsment szintű feladatai.</p> <hr/> <p>TE: A termelési költséget kialakító tényezők, a ráfordítások típusai, a jövedelem kategóriái. A jövedelmet befolyásoló tényezők készség szintű ismerete. A gazdasági hatékonyság kategóriái, a termelékenység, az igényesség, az ellátottság és a jövedelem-arányossági mutatók értelmezése, az átlagos a pótlólagos és a marginális hatékonyság számítása.</p>
6. hét	<p>Fedezeti számítások, fedezeti összeg, fedezeti mennyiség, fedezetszámítások több termék/szolgáltatás esetén.</p> <hr/> <p>TE: A kalkulációk készség szintű elsajátítása, az állandó és a változó költségek szerepe a fedezet kialakításában.</p>
7. hét	<p>Küzdősportok, az ökölvívás, mint egyéni sportág gazdaságtana.</p> <hr/> <p>TE: Az egyéni sportágak sajátos költség-jövedelem viszonyai.</p>
8. hét	<p>TE:</p>
9. hét	<p>Bevétel és kiadásmenedzsment, Költségek csoportosítása, bevételek lehetőségei sajátosságai a sportvállalkozásokban.</p> <hr/> <p>TE:</p>
10. hét	<p>Jégkorong</p> <hr/> <p>TE:</p>
11. hét	<p>Az innováció fogalma, területei, a marketing szükségessége a sportgazdaságban.</p> <hr/> <p>TE: Az innováció fogalma, területei, a marketing.</p>
12. hét	<p>A labdarúgás gazdaságtana</p> <hr/> <p>TE: Berendezkedés költségei.</p>
13. hét dec. 5	<p>A labdarúgás gazdaságtana.</p> <hr/> <p>TE: Bevételek, kiadások</p>
14. hét	<p>TE:</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	Sportmarketing				Kódja:	GT_MSKN015-17	
	angolul:	Sportmarketing						
Felelős oktatási egység:		DE GTK - Marketing és Kereskedelem Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	igen	Heti	2	Heti	1	K	3	magyar
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Fehér András			beosztása:	egyetemi adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A marketing ismeretek segítségével a hallgatók képessé válnak a sport „termékek” értékesítésére (szponzorálás, reklám, PR stb.). A tantárgy során nyújtott ismeretekkel a hallgatók képesek lesznek kiigazodni egy sportszervezetben és az ezzel kapcsolatos legfontosabb tevékenységeket elvégezni. A tantárgy rávilágít a nem profit célú sporttevékenységre is.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>Ismeri és érti a sportgazdaság területén a problémák beazonosítására alkalmas sportközgazdász szakértői tudás alapjait, a sportgazdaság területén alkalmazható információgyűjtési elemzési, problémamegoldási módszereket.</p> <p>Ismeri és érti a sportgazdaság hazai és nemzetközi környezeti, társadalmi és gazdasági összefüggéseit, követelményeit, az aktuális kutatási kérdéseket és eredményeket.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.</p> <p>Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, multidiszciplináris kontextusban, új és eddig ismeretlen környezetben, nem teljes, illetve korlátozott információk mellett is.</p> <p>Képes szakmai elemzéseket, esettanulmányokat a szakmai közlés szabályai szerint közzétenni, szükség esetén idegen nyelven is. Képesek hatékonyan felhasználni a sportélet különböző erőforrásait, ismeri a sport berkeiben azokat az alapvető viszonyokat és törvényszerűségeket, amelyek kizárólag a testnevelésre és a sportmozgalomra jellemzők.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>Hivatásának tartja a gazdaságtudományok átfogó gondolkodásmódjának és értékrendszerének, gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítését munkahelyi környezetben és azon kívül, szakmai és nem szakmai közönség számára is.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.</p> <p>Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A tantárgy tartalmazza a témakörhöz kapcsolódó főbb elméleteket, módszereket és azok közül a fontosabbak begyakorlását. A témakörök bővebben a bontott heti tematikában megismerhetők.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
<p>Az előadások látogatása elvárt, a gyakorlatok látogatása kötelező jellegű. Az előadások és gyakorlatok a tananyag tekintetében nem lesznek szétválasztva. Hiányzás a gyakorlatok 30%-áról lehetséges (ez 4 alkalmat jelent). A félév során 2-3 fős csoportokba sorolják az oktatók a hallgatókat. A csoportoknak egy, az oktatók által kiadott sportmarketinggel kapcsolatos esettanulmányt kell kidolgozniuk a félév végéig írásbeli és szóbeli formában. Az írásbeli beadandó során egy előre megadott felépítésű anyagot kell megírniuk 10-15 oldal terjedelemben (docx/doc formátum; 12-es betűméret, TNR betűtípus; 1,5-ös sorköz; 0 pt-s térköz; 2,5 cm-es margók). A szövegek közötti hivatkozások és az irodalomjegyzék formázása a szakdolgozat követelményeknek feleljen meg. A beadandót a Moodle rendszerbe kell majd feltölteni a szemeszter során megadott feltételek alapján. Az írásbeli beadandó alapján power</p>								

point-os/prezi-s prezentációt kell elkészíteniük a hallgatóknak. Utóbbi az utolsó gyakorlatok egyikén prezentálniuk is kell. A szóbeli prezentáció során 10-15 perces előadásokat kell elkészíteniük a hallgatóknak. Az egyes csoportokon belül a hallgatók egyenlően lesznek értékelve (ezalól kivétel, ha egy hallgató valamilyen okból negatív módon eltérően teljesít a hallgatótársaihoz képest).

Értékelés

A félév során az aláírás feltétele a gyakorlatok látogatása. Továbbá egy esettanulmány 2-3 fős csoportos kidolgozása, és annak szóbeli prezentációja. Összesen 100 pont gyűjthető a félév során (60 pont az esettanulmány írásbeli változatára, míg 40 pont a szóbeli változatra). A félév végén a legjobban teljesítő csapatnak lehetősége lesz ajánlott jegyet szerezni. A hallgatónak az írásbeli beadandó és szóbeli prezentáció során is minimum teljesítenie kell a megszerzhető pontok 50%-át, más esetben az aláírás megtagadásra kerül.

Az aláírást megszerző hallgatók szóbeli vizsgát kötelesek teljesíteni a vizsgaidőszak során. A vizsgára az előzetesen rendelkezésükre bocsátott tételek alapján tudnak felkészülni.

- 50 = elégtelen (1)

51 - 62 = elégséges (2) – 51%

63 - 74 = közepes (3) – 63%

75 - 86 = jó (4) – 75%

87 - 100 = jeles (5) – 87%

Kötelező szakirodalom:

SZAKÁLY Z. – FEHÉR A.: Sportmarketing. Egyetemi jegyzet. DE-GTK, Marketing és Kereskedelem Intézet, 2015, 209. p.

HOFFMAN I.: Sport, marketing, szponzorálás. Akadémiai Kiadó, 2007, 246. p. ISBN: 9789630585019

KISS G. – SZABÓ J.: A sportvezetés, -szervezés és a sportmarketing alapjai. Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó, 2009, 138. p. ISBN: 9789639167889

Ajánlott szakirodalom:

NAGY A.: A sport marketingkommunikációja. Magyar Sportmenedzsment Társaság, Budapest, 2005, 238. p. ISBN: 9632187709

FAZEKAS I. – NAGY A.: Szponzorálás. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2000, 240. p. ISBN: 9631905543

TÖRŐCSIK M.: Fogyasztói magatartás – Insight, trendek, vásárlók. Akadémiai Kiadó, 2011, 500. p. ISBN: 9789630591584

<i>Időpont</i>	Előadás / szeminárium	Témakör
1. hét	1. előadás	Félévkezdés, követelmények egyeztetése TE: Tisztában van a hallgató az óra követelményeivel.
	1. szeminárium	Félévkezdés, követelmények egyeztetése TE: A gyakorlatok céljának és teljesítésének megismerése.
2. hét	2. előadás	A sportmarketing alapvető összefüggései I. TE: Az előadáson leadott tananyagok részletes ismerete.
	2. szeminárium	Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása. TE: A gyakorlaton leadott tananyagok részletes ismerete.
3. hét	3. előadás	A sportmarketing alapvető összefüggései II. Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása.
	3. szeminárium	Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása. TE: A gyakorlaton leadott tananyagok részletes ismerete.
4. hét	4. előadás	A sportpiac makro- és mikro környezeti elemzése és a marketing kutatás, valamint az SZCP marketing sportban betöltött szerepe I. Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása.
	4. szeminárium	Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása. TE: A gyakorlaton leadott tananyagok részletes ismerete.
5. hét	5. előadás	A sportpiac makro- és mikro környezeti elemzése és a marketing kutatás, valamint az SZCP marketing sportban betöltött szerepe II. Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása.
	5. szeminárium	Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása. TE: A gyakorlaton leadott tananyagok részletes ismerete.
6. hét	6. előadás	A sportfogyasztói magatartás elemzése I. Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása.
	6. szeminárium	Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása. TE: A gyakorlaton leadott tananyagok részletes ismerete.
7. hét	7. előadás	A sportfogyasztói magatartás elemzése II. Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása.
	7. szeminárium	Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása. TE: A gyakorlaton leadott tananyagok részletes ismerete.
8. hét	8. előadás	Marketingmix a sportban I. Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása.
	8. szeminárium	Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása. TE: A gyakorlaton leadott tananyagok részletes ismerete.
9. hét	9. előadás	Marketingmix a sportban II. Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása.
	9. szeminárium	Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása. TE: A gyakorlaton leadott tananyagok részletes ismerete.
10. hét	10. előadás	Szolgáltatások megjelenése a sportmarketingben I. Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása.
	10. szeminárium	Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása. TE: A gyakorlaton leadott tananyagok részletes ismerete.
11. hét	11. előadás	Szolgáltatások megjelenése a sportmarketingben II. Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása.
	11. szeminárium	Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása. TE: A gyakorlaton leadott tananyagok részletes ismerete.
12. hét	12. előadás	Stratégiai tervezés a sportmarketingben Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása.
	12. szeminárium	Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása. TE: A gyakorlaton leadott tananyagok részletes ismerete.
13. hét	13. előadás	Esettanulmányok szóbeli prezentációja A hallgatók prezentálják a kidolgozott esettanulmányokat és így megfelelnek a kurzus gyakorlati követelményeire vonatkozóan
	13. szeminárium	Az előadás tananyagának gyakorlati példákkal való alátámasztása. TE: A gyakorlaton leadott tananyagok részletes ismerete.

14. hét	14. előadás	<p>Összegzés, esettanulmányok írásbeli változatának átbeszélése</p> <p>Megtörténik a félév során elsajátított ismeretek összegzése. A hallgatók választ kapnak a szóbeli vizsgatételeik kidolgozása során felmerülő problémákra, illetve a kidolgozott esettanulmány írásbeli változatának végleges verziójának kialakításában is segítséget kapnak.</p>
	14. szeminárium	<p>Összegzés, esettanulmányok írásbeli változatának átbeszélése</p> <p>Megtörténik a félév során elsajátított ismeretek összegzése. A hallgatók választ kapnak a szóbeli vizsgatételeik kidolgozása során felmerülő problémákra, illetve a kidolgozott esettanulmány írásbeli változatának végleges verziójának kialakításában is segítséget kapnak.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi szervezetek, licencia eljárások				Kódja:	GT_MSKN016-17	
	angolul:	International organisations and licence procedures						
Felelős oktatási egység:		Sportgazdasági- és menedzsment Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali	Heti	2	Heti	1	Kollokvium	4	magyar	
Levelező	Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Prof. Dr. Borbély Attila			beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<p>A hallgatók megismerkednek a legfontosabb nemzetközi szervezetekkel, ezen belül is kiemelten a nemzetközi sportszervezetekkel. Képet kapnak az Európai Unió szervezeteiről és a sporttal foglalkozó szak-szervezetekről, a sportpolitika fejlődéséről. Megismerik a legfontosabb licencia-eljárásokat, azokat a szabályzókat, amelyek döntően befolyásolják az egyes nemzetközi és nemzeti sportszervezetek működését. Gyakorlati foglalkozások keretében szituációs helyzetgyakorlatot folytatnak egyes speciális sportkérdések megoldásának különböző megoldásait megkeresve.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit; - Ismeri a sportgazdasági rendszer működési elveit, intézményi sajátosságait, a sportszervezetek struktúráját, működését, kapcsolatrendszerét, a sportgazdaság szereplőinek viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a döntések információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel a nemzetközi kapcsolatokra. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Magyar és idegen nyelven elméleti és ténybeli forrásokat tár fel, sportgazdasági szakterületen, illetve a releváns kapcsolódó tudományoknak a szakmai közleményeit követi. - A sportgazdaság területén releváns gazdasági problémák feltárása, elemzése és megoldása során figyelembe veszi azok komplex társadalmi, szakpolitikai összefüggésrendszerét. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Önállóan tárja fel a szakterületi kapcsolódásokat. Felelősséget vállal és visel tevékenységének más szakterületeket érintő következményeiért. - Az eredményes szakmai munkához szükséges tágabb szakmai, szakpolitikai, hazai és nemzetközi kapcsolatait önállóan kezdeményezi és szervezi, döntéseinek következményeit ilyen kontextusokban is vállalja 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A sport helyzetének alakulása az Európai Unió szerződéseiben, dokumentumaiban A sportpolitika előtérbe kerülése az Európai Unióban, helyzete napjainkban Az Európai Unió sporttal foglalkozó szervezetei Nemzetközi sportszervezetek működése Munkavállalás szabadsága a sportszakmában, az Európai Unióban Sportszerződések</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.

Érti a szervezetek strukturáját, működését nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.

Ismeri a sportgazdasági rendszer működési elveit, intézményi sajátosságait, a sportszervezetek strukturáját, működését, kapcsolatrendszerét, a sportgazdaság szereplőinek viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a döntések információs és motivációs tényezőit.

A munka világán túl is releváns, átfogó társadalmi és közéleti műveltséggel és tudásanyaggal rendelkezik a sport területéről.

Tisztában van a sportjog kapcsolódó releváns fogalmaival, elméleteivel.

Értékelés

A félév során a hallgatók 2 alkalommal zárthelyi dolgozatot írnak (100-100 pont). Az aláírás megszerzéséhez, a két zh-ból elérhető maximális pontszám (200 pont) 60%-át (120 pont) kell elérni. 80% fölötti teljesítménynél (160 pont) megajánlott jegyet kaphatnak a Hallgatók. Akik aláírást szereztek, de megajánlott jegyet nem, a vizsgaidőszakban 3 alkalommal jöhetnek vizsgázní. Azok a Hallgatók, akik nem érték el a 60%-ot, 1 alkalommal, a félév teljes anyagából pót zárthelyi dolgozatot írnak.

Kötelező szakirodalom:

Ráthonyi-Odor K. – Borbély A. (2015): Nemzetközi szervezetek, licencia eljárások, Debreceni Egyetem, ISBN 978-963-9822-27-6 Campus Kiadó

Ajánlott szakirodalom:

ANDRÁS KRISZTINA - HAVRAN ZSOLT-JANDÓ ZOLTÁN: Üzleti globalizáció és a hivatásos sport: sportvállalatok nemzetközi szerepvállalása Corvinus TM.14.sz műhelytanulmány

DÓCZI TAMÁS (2007): Sport és globalizáció. a 21. század kihívásai Kalokagathia 1-2pp. 5-13.

EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA (2007): Fehér könyv a sportról. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52007DC0391>

EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA (2014): Sportra vonatkozó uniós munkaterv (2014-2017) [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A42014Y0614\(03\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A42014Y0614(03))

FAZEKAS ATTILA (2009): Sportigazgatási és sportjogi ismeretek. Jegyzet. 2009. 116-120.p. 229-232.p.

GYERMEK-, IFJÚSÁGI ÉS SPORTMINISZTERIUM: Az Európai Unió és a sport. Európai Unióról szóló füzetek, 5-6.p. <http://hawaii2.ithelpportal.com/sportolonemzet/DesktopDefault.aspx?menuid=12371>

HORVÁTH ZOLTÁN (2011): Kézikönyv az Európai Unióról. 8. átdolgozott kiadás. Budapest, 684 p.

INTERNET 1: <http://sportmenedzsment.hu/roberto-branco-martins-eloadasa-2007-marcius-19-testnevelési-egyetem/>

INTERNET 2: http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/hu/displayFtu.html?ftuId=FTU_5.13.7.html

KECSKÉS LÁSZLÓ – SOÓS TAMÁS (2003): Kiterjesztette az Európai Bíróság a Bosman ítélet sportolókra vonatkozó kedvezményét. Európai Jog, III. évf., 6. sz. <http://sportmenedzsment.hu/kiterjesztette-az-europai-birosag-a-bosman-itelet-sportolokra-vonatkozó-kedvezmenyet/>

Heti bontott tematika	
1.	Regisztrációs hét TE*
2.	A sport helyzetének alakulása az Európai Unió szerződéseiben, dokumentumaiban Ismeri az európai integrációs folyamatot a sport területén
3.	A sportpolitika előtérbe kerülése az Európai Unióban, helyzete napjainkban Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit
4.	Az Európai Unió sporttal foglalkozó szervezetei Érti a szervezetek struktúráját, működését nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
5.	Nemzetközi sportszervezetek működése I. Ismeri a sportgazdasági rendszer működési elveit, intézményi sajátosságait, a sportszervezetek struktúráját, működését, kapcsolatrendszerét, a sportgazdaság szereplőinek viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a döntések információs és motivációs tényezőit.
6.	Nemzetközi sportszervezetek működése II. Ismeri a sportgazdasági rendszer működési elveit, intézményi sajátosságait, a sportszervezetek struktúráját, működését, kapcsolatrendszerét, a sportgazdaság szereplőinek viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a döntések információs és motivációs tényezőit.
7.	Zárthelyi dolgozat TE
8.	Munkavállalás szabadsága a sportszakmában az Európai Unióban A munka világán túl is releváns, átfogó társadalmi és közéleti műveltséggel és tudásanyaggal rendelkezik a sport területéről.
9.	Amatőr és professzionális sportolók szerződései Tisztában van a sportjog kapcsolódó releváns fogalmaival, elméleteivel.
10.	Kereskedelmi szerződések a sportban Tisztában van a sportjog kapcsolódó releváns fogalmaival, elméleteivel.
11.	Különbségek és azonosságok az egyéni és csapatsportágak szerződései között Tisztában van az egyéni és csapatsportok szerződéses sajátosságaival
12.	Sportolói perspektívák a visszavonulást követően. Szerződéses garanciák és lehetőségek Tisztában van a sportolók lehetőségeivel a visszavonulás után.
13.	Zárthelyi dolgozat TE
14.	Vizsgafelkészítés TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Világesemények szerepe a sportgazdaságban, olimpizmus				Kódja:	GT_MSKN017-17
		angolul:	The role of world events in the sports economy, Olympism					
Felelős oktatási egység:								
Kötelező előtanulmány neve:		nincs				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	3	Heti	0	kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Biró Melinda		beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók a tantárgy keretein belül széleskörű ismereteket szerezzenek az olimpizmus témájában, valamint közgazdaságtudományi és sporttudományi műveltség birtokában széleskörű ismereteket és gyakorlati tapasztalatokat szerezzenek a legnagyobb világeseményekről, kiemelten gazdasági vonatkozásairól. Cél, hogy ezen tudás birtokában képessé váljanak az európai és a hazai sportélet területein önálló kreatív közgazdász szemléletű gondolkodásra. A tárgy további célja, hogy bemutassa a sport megrendezvényeinek hatását a társadalomra – gazdaságra.</p> <p>A tantárgy célja a nemzetközi és magyar olimpiai mozgalomhoz kapcsolódó ismeretek megszerzésének biztosítása, valamint a sport szervezetrendszerének, működésének bemutatása, a sportfinanszírozás folyamatának ismertetése, a doppingellenes szabályozások és sportjogi alapismeretek átadása.</p> <p>A kurzus számba veszi és rendszerezi a különböző nemzetközi kontinentális, világ és mega sporteseményeket méretük, részvételi körük és jellemzőik szerint. Elemzi és értelmezi azok társadalmi, politikai és gazdasági szerepét, szerepvállalásait, eszmeiségét.</p> <p>Kritikai elemzéseken keresztül világít rá a világesemények ország és város marketingben betöltött szerepére, valamint gazdasági megtérülésének realizálódására, illetve társadalmi hasznosságára.</p> <p>A kurzus során áttekintésre kerülnek a világesemények megrendezésének közvetett hasznai is, mint például a turizmusmutatók alakulása, a kulturális fogyasztás növekedése, a sportolási arányok növekedése és a nemzeti identitás formálódása. Az elemzések és értelmezések során kitérünk a nagyobb (Hallmark) és a kisebb (non Hallmark) rendezvények közötti különbségekre, továbbá, ezen események továbbító csatornájának, a médiának a szerepére is, valamint a globalizáció hatás-mechanizmusaira. A kurzus külön figyelmet szentel az Olimpizmus, az olimpiai mozgalom és az olimpiai versenyek gazdasági megközelítésének.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket, ismeri a sport társadalmi jelenséggé válásának kulturális és társadalmi hátterét.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. Ismeri a hazai sport szegmenseit, területeit és azok jellemzőit.
- A munka világán túl is releváns, átfogó társadalmi és közéleti műveltséggel és tudásanyaggal rendelkezik.
- Ismeri a testkultúra, egészségkultúra kultúrában betöltött szerepét.
- Ismeri a sport/fizikai aktivitás társadalmi integrációt elősegítő funkcióját (nemek, fogyatékkal élők, kisebbségek, hátrányos helyzetűek, migránsok, bűnelkövetők, szenvedélybetegek, stb.).
- Ismeri a sport társadalmi elveit, a céloktól, a megvalósításon át, azok eredményeinek tudatos visszakapcsolásáig.
- Ismeri a versenysport, az olimpizmus rendszerét, általános folyamatait, és szerepét a társadalom életében.

Képesség:

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- Magyar és idegen nyelven elméleti és ténybeli forrásokat tár fel, sportgazdasági szakterületen, illetve a releváns kapcsolódó tudományoknak a szakmai közleményeit követi.
- Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.
- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, multidiszciplináris kontextusban, új és eddig ismeretlen környezetben, nem teljes, illetve korlátozott információk mellett is.
- Képes szakmai elemzéseket, esettanulmányokat a szakmai közlés szabályai szerint közzétenni, szükség esetén idegen nyelven is. Képesek hatékonyan felhasználni a sportélet különböző erőforrásait, ismeri a sport berkeiben azokat az alapvető viszonyokat és törvényszerűségeket, amelyek kizárólag a testnevelésre és a sportmozgalomra jellemzők.

Attitűd:

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Hivatásának tartja a gazdaságtudományok átfogó gondolkodásmódjának és értékrendszerének, gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítését munkahelyi környezetben és azon kívül, szakmai és nem szakmai közönség számára is.
- Fontosnak tartja gondolatainak, szakmai eredményeinek, javaslatainak közzétételét szakmai fórumokon előadások és szakmai tanulmányok, publikációk formájában is, magyar és idegen nyelven egyaránt.
- Saját szakmai pályájának tervezésében és szervezésében a szakmai és társadalmi tudás és a társadalmi hasznosság gyarapításának igénye motiválja.
- Elfogadja a társadalmi és szakmai változások szükségszerűségét, azonosul a LLL követelményeivel, valamint elismeri és szakmai munkájában kész megjeleníteni a korszerű szociológiai szemléletet.
- Kellő nyitottsággal értelmezi a társadalmi változások sportra gyakorolt hatását
- Azonosulni tud a sportmozgalom céljaival és munkájában szem előtt tartja a Fair Play eszméjét.
- Elfogadja a társadalmi és szakmai változások szükségszerűségét, fontosnak tartja saját szakmai munkájába való beemelésére.

Autonómia és felelősség:

- Szervezéspolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.
- Önállóan tárja fel a szakterületi kapcsolódásokat. Felelősséget vállal és visel tevékenységének más szakterületeket érintő következményeiért.

- Az eredményes szakmai munkához szükséges tágabb szakmai, szakpolitikai, hazai és nemzetközi kapcsolatait önállóan kezdeményezi és szervezi, döntéseinek következményeit ilyen kontextusokban is vállalja.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

1. A nemzetközi és magyar sport-, olimpiai mozgalom.
2. A sport szervezetrendszerének működése, a sportfinanszírozás folyamata.
3. Nemzetközi, kontinentális, világ és mega sportesemények megszervezése.
4. Nemzetközi, kontinentális, világ és mega sportesemények társadalmi, politikai és gazdasági szerepe, szerepvállalásai, eszmeisége.
5. Világeseemények ország és város marketingben betöltött szerepére, valamint gazdasági megtérülésének realizálódására, illetve társadalmi hasznosságára.
6. A világesemények megrendezésének közvetett hasznai.
7. Az olimpiai mozgalom megszületése. Magyarok részvétele az olimpia mozgalomban.
8. A NOB, MOB megalakulása, gazdálkodása.
9. Az olimpiai játékok öröksége, érdekességei, a játékok rendezésének gazdasági vonatkozásai 1896-1936-ig.
10. Az olimpiai játékok öröksége, érdekességei, a játékok rendezésének gazdasági vonatkozásai 1948-1968-ig.
11. Az olimpiai játékok öröksége, érdekességei, a játékok rendezésének gazdasági vonatkozásai 1972-1992-ig.
12. Az olimpiai játékok öröksége, érdekességei, a játékok rendezésének gazdasági vonatkozásai 1996-tól napjainkig.
13. Egy megrendezvény kritikai elemzése I. (társadalmi, gazdasági).
14. Egy megrendezvény kritikai elemzése II. (társadalmi, gazdasági).

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- előadás
- projektmunka
- hallgatói prezentáció
- egyéni gyűjtés
- vetélkedő, játék

Értékelés

3. *Az óra témaköreihez kapcsolódó és a saját érdeklődésnek megfelelő projektmunka.*
4. *Előadás tartása a félév témakörét érintően egyéni érdeklődésnek megfelelően.*
5. *Zárthelyi dolgozat írása a félév elméleti témaköréből.*

Kötelező szakirodalom:

- Victor A. Matheson (2008). Mega-events: The effect of the Worlds' biggest sporting events on local, regional, and national economies. In: Brad R. Humphreys and Dennis R. Howard (eds.): The Business of Sports, Volume 1: Perspectives on the sports industry 81-100.
- Brad R. Humphreys and Andrew Zimbalist (2008). The financing and economic impact of the Olympic Games. In: Brad R. Humphreys and Dennis R. Howard (eds.): The Business of Sports, Volume 1: Perspectives on the sports industry 101-124.
- Biró Melinda, Müller Anetta, Ráthonyi-Ódor Kinga Ráthonyi Gergely, Bácsné Bába Éva, Dobay Beáta (2017): Az olimpiai játékok örökségei, különös tekintettel a gazdasági és társadalmi hatásokra. SELYE E-STUDIES 8:(1) pp. 51-63. (2017)
- Anetta Müller, Melinda Biró, Kinga Ráthonyi-Odor, Gergely Ráthonyi, Gyula Széles-Kovács, Eszter Boda, Maria D Macra-Osorhean, Almos Andras. Economic impacts of sports events STUDIA UNIVERSITATIS BABES-BOLYAI EDUCATIO ARTIS GYMNASITICAE LXI:(4) pp. 85-95. (2016)

Ajánlott szakirodalom:

- Takács Ferenc: Az olimpiák. Press Rubrica. Bp., 2004. ISBN szám: 963-9001-24-4
- Ács P., Hécz R., Paár D., Stocker M. (2011): A fittség (m)értéke. A fizikai inaktivitás nemzetgazdasági terhei Magyarországon. Közgazdasági Szemle. LVIII, 689-708. http://unipub.lib.uni-corvinus.hu/440/1/Kszemle_CIKK_1259.pdf
- Laczkó, T., Rétsági, E. (szerk.) (2015) A sport társadalmi aspektusai, Pécs (ISBN 978-963-7178-72-6)

- Földesiné Sz. Gy. -Gál A. szerk. (2003). Sport és társadalom. MSTT. Bp.
- **Rendezvények honlapjai**
- Magyar Olimpiai Bizottság Alapszabály (www.mob.hu)
- Nemzetközi Olimpiai Bizottság Olimpiai Charta (www.mob.hu; www.olympic.org)
- Sportmenedzsment - Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar (TF) (2012)
- Magyar Olimpiai Bizottság Doppingellenes Szabályzata (www.mob.hu); Nemzetközi Anti-Dopping Ügynökség (World Anti-Doping Agency-WADA) Doppingellenes Szabályzata (<http://www.wada-ama.org>)
- A sportról szóló 2004. évi I. törvény (www.magyarorszag.hu/jogszabalykereso)

Heti bontott tematika	
1.	A nemzetközi és magyar sport-, olimpiai mozgalom.
	Megismeri a nemzetközi és a magyar sportmozgalmat, és az olimpiai mozgalmat.
2.	A sport szervezetrendszerének működése, a sportfinanszírozás folyamata.
	Tisztában van a sport szervezetrendszerének működésével, a sportfinanszírozás folyamatával.
3.	Nemzetközi, kontinentális, világ és mega sportesemények rendszerezése.
	Az elemzések és értelmezések során megismeri a nagyobb (Hallmark) és a kisebb (non Hallmark) rendezvények közötti különbségekre, továbbá, ezen események továbbító csatornájának, a médiának a szerepére is, valamint a globalizáció hatásmechanizmusaira.
4.	Nemzetközi, kontinentális, világ és mega sportesemények társadalmi, politikai és gazdasági szerepe, szerepvállalásai, eszmeisége.
	Megismeri a nemzetközi, kontinentális, világ és mega sportesemények társadalmi, politikai és gazdasági szerepét, szerepvállalásait, eszmeiségét.
5.	Világesemények ország és város marketingben betöltött szerepére, valamint gazdasági megtérülésének realizálódására, illetve társadalmi hasznosságára.
	Kritikai elemzéseken keresztül ismeri meg a világesemények ország és város marketingben betöltött szerepét, valamint gazdasági megtérülésének realizálódását, illetve társadalmi hasznosságát.
6.	A világesemények megrendezésének közvetett hasznai.
	Tisztában lesz a kurzus során áttekintésre kerülő világesemények megrendezésének közvetett hasznaival, mint például a turizmusmutatók alakulása, a kulturális fogyasztás növekedése, a sportolási arányok növekedése és a nemzeti identitás formálódása.
7.	Az olimpiai mozgalom megszületése. Magyarok részvétele az olimpia mozgalomban.
	Megismeri az olimpiai mozgalom, az olimpizmus megszületésének célját, valamint mindazokat, akik fontos szerepet játszottak létrejöttében.
8.	A NOB, MOB megalakulása, gazdálkodása.
	Ismerettel bír a NOB és a MOB gazdálkodásáról.
9.	Az olimpiai játékok öröksége, érdekességei, a játékok rendezésének gazdasági vonatkozásai 1896-1936-ig.
	Ismeretek birtokába kerül az olimpiai játékok öröksége, érdekességei, a játékok rendezésének gazdasági vonatkozásai kapcsán a következő időszakból: 1896-1936.
10.	Az olimpiai játékok öröksége, érdekességei, a játékok rendezésének gazdasági vonatkozásai 1948-1968-ig.
	Ismeretek birtokába kerül a nyári és a téli olimpiai játékok öröksége, érdekességei, a játékok rendezésének gazdasági vonatkozásai kapcsán a következő időszakból: 1948-1968-ig.
11.	Az olimpiai játékok öröksége, érdekességei, a játékok rendezésének gazdasági vonatkozásai 1972-1992-ig.

	Ismeretek birtokába kerül a nyári és a téli olimpiai játékok öröksége, érdekességei, a játékok rendezésének gazdasági vonatkozásai kapcsán a következő időszakból: 1972-1992.
12.	Az olimpiai játékok öröksége, érdekességei, a játékok rendezésének gazdasági vonatkozásai 1996-tól napjainkig.
	Ismeretek birtokába kerül a nyári, téli, ifjúsági és paralimpiák kapcsán (érdekességek, a játékok rendezésének gazdasági vonatkozásai) 1996-tól napjainkig.
13.	Egy megrendezvény kritikai elemzése I. (társadalmi, gazdasági).
	A hallgatók kommunikációjának, előadásmódjának fejlesztése egy megrendezvény kritikai elemzése kapcsán.
14.	Egy megrendezvény kritikai elemzése II. (társadalmi, gazdasági.)
	A hallgatók kommunikációjának, előadásmódjának fejlesztése egy megrendezvény kritikai elemzése kapcsán.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Biztosítások a sportban	Kódja:	GT_MSKN018-17			
	angolul:	Insurances in Sports					
Felelős oktatási egység:		Sportgazdasági- és menedzsment Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:		-		Kódja:			
Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali	Heti	2	Heti	0	kollokvium	3	magyar
Levelező	Féléves		Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Borbély Attila		beosztása:	egyetemi tanár	

A kurzus célja:

A hallgatók megismerkednek a biztosítások alapvető összefüggéseivel, a főbb kockázatokkal, a biztosíthatóság kritériumaival, a kár fogalmával, az élet-és nem-élet biztosítások sajátosságaival.

Megismerik a sport speciális kockázatait és azok kezelésének módszereit. Információkat kapnak az egyes biztosítási termék csoportokról, a kár valószínűség és kárgyakorosság fogalmáról. Megismerik a sportbiztosítások módozatait, a veszélyközösségek és egyedi kockázatok összetevőit, a profi sport és a szabadidősport biztosítási lehetőségeit.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb, KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

Tudás:

- Rendelkezik a biztosítási kockázatok alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, fejlődési jellegzetességeinek és összefüggéseinek ismereteivel, a sporttal kapcsolatos releváns biztosítási módozatok feltételeivel és azok kezelésével.

Képesség:

- Hatékonyan alkalmazza a szakterületén a biztosítási szakismereteket, ismeri a biztosító társaságok és biztosításközvetítők tevékenységét
- Képes az elsajátított biztosítási ismeretek hatékony alkalmazására.
- A tanult elméleteket és módszereket hatékonyan alkalmazza, következtetéseket fogalmaz meg, javaslatokat tesz és döntéseket hoz.

Attitűd:

- Elkötelezett a sportszervezetek hatékony és eredményes gazdasági működtetésének elősegítésében, a sportszervezetek és a sportolók kockázatkezelésében
- Kötelességének tartja a szakterület szerint releváns, biztosítási ismeretek alkalmazását.

Autonómia és felelősség:

- Szakmai felelősségének tudatában fejleszti a szervezet és a vele kapcsolatban álló személyek biztosítási elkötelezettségét, védelmét.
- Tudatosan képviseli szakterületének korszerű elméleteit és módszereit.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A pénzügyi- biztosítási piac szereplői, bankok és bankrendszer
Nem bankjellegű pénzügyi intézmények
A biztosítási piac szereplői, szakmai szövetségek, állami felügyelet
Biztosítási alapfogalmak, veszély, kockázat, kár, kármegelőzés
Kockázatkezelés és módszerei
Veszélyközösség fogalma
Biztosítási ágazatok

Biztosítási szerződés munkafolyamatai
Biztosítástechnikai kockázat, tartalékok
Az életbiztosítás és társadalombiztosítás kapcsolatrendszere
Baleset-és betegségbiztosítás
Vagyonbiztosítások
Lakásbiztosítások
Jogvédelmi biztosítások
Gépjármű biztosítások
Felelősségbiztosítások
Sportbiztosítások
Sportszervezetek biztosításai
Sportrendezvények biztosítása
Tulajdonosi felelősségbiztosítások
Sportsérülések, sportbalesetek
Biztosítási szolgáltatások

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- Rendelkezik a pénzügyi-biztosítási szakterület alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek ismereteivel
- Képes az elsajátított biztosítási, sportbiztosítási ismeretek hatékony alkalmazására
- Képes a sportban felmerülő kockázatok kezelésére
- Betekintést nyer a biztosítótársaságok, biztosításközvetítők, kárrendezők tevékenységébe
- Átfogó ismeretekkel rendelkezik a sport és a biztosítások kapcsolatáról
- Képes a sportszervezeteknél, rekreációs intézményeknél, rendezvényszervezéssel foglalkozó szervezeteknél szervezői és vezetői feladatok ellátására, amelynek része a biztosítások ismerete és azok alkalmazása.

Értékelés

A félév során a hallgatók 2 alkalommal zárthelyi dolgozatot írnak (100-100 pont). Az aláírás megszerzéséhez, a két zh-ból elérhető maximális pontszám (200 pont) 60%-át (120 pont) kell elérni. 80% fölötti teljesítménynél (160 pont) megajánlott jegyet kaphatnak a Hallgatók. Akik aláírást szereztek, de megajánlott jegyet nem, a vizsgaidőszakban 3 alkalommal jöhetnek vizsgázni. Azok a Hallgatók, akik nem érték el a 60%-ot, 1 alkalommal, a félév teljes anyagából pót zárthelyi dolgozatot írnak.

Kötelező szakirodalom:

Borbély A. (2015): Biztosítás, sportbiztosítás – Sporttudományi tananyagok, Debreceni Egyetem GTK, Campus Kiadó, Debrecen, 163.p. ISBN 978-963-9822-30-6

Ajánlott szakirodalom:

Banyár József: Az életbiztosítás alapjai 2003. Aula

Sándorné Új Éva: Bevezetés az üzleti biztosításba Penta Únió Oktatási Centrum

Kovács Zsolt dr.: Biztosítási közjog (kézikönyv) 2006. HVG-ORAC

Heti bontott tematika	
1.	Regisztrációs hét TE
2.	A pénzügyi- biztosítási piac szereplői, bankok és bankrendszer Nem bankjellegű pénzügyi intézmények A biztosítási piac szereplői, szakmai szövetségek, állami felügyelet Képes a pénzügyi és biztosítási piac alapjainak megismerésére.
3.	Biztosítási alapfogalmak, veszély, kockázat, kár, kármegelőzés Kockázatkezelés és módszerei. Veszélyközösség fogalma Képes a biztosítási alapfogalmak elsajátítására és alkalmazására
4.	Biztosítási ágazatok. Biztosítási szerződés munkafolyamatai Ismeri a biztosítási ágazatok jellemzőit, a szerződés alapvető összetevőit
5.	Biztosítástechnikai kockázat, tartalékok Betekintést nyer a biztosítás matematika alapjaiba, a kockázatok kezelésének hátterébe
6.	Az életbiztosítás és társadalombiztosítás kapcsolatrendszere Megismeri a társadalombiztosítás és az üzleti biztosítások kapcsolatrendszerét
7.	Zárthelyi dolgozat TE
8.	Baleset-és betegségbiztosítás. Vagyonbiztosítások Képes megkülönböztetni a különböző biztosítási módozatokat, biztosítás csoportokat
9.	Lakásbiztosítások. Jogvédelmi biztosítások Megismeri a speciális biztosítások egyes elemeit
10.	Gépjármű biztosítások. Felelősségbiztosítások Képes kezelni a nem-élet biztosítások kockázatának sajátosságait
11.	Sportbiztosítások, Sportszervezetek biztosításai. Sportrendezvények biztosítása Megismeri és hasznosítja a sportban előforduló kockázatok kezelését
12.	Tulajdonosi felelősségbiztosítások. Sportsérülések, sportbalesetek. Biztosítási szolgáltatások Képes kezelni a sportsérülések, sportbalesetek biztosítási aspektusait
13.	Zárthelyi dolgozat TE
14.	Vizsgafelkészítés TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Sportszervezetek vezetése és szervezeti felépítése				Kódja:	GT_MSKN019-17
		angolul:	Management and organizational structure of sports organizations					
SPORTKÖZGAZDÁSZ MSc								
Felelős oktatási egység:			DE GTK Sportgazdasági és –menedzsment Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:			-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	2	kollokvium		magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Bácsné Dr. Bába Éva			beosztása:	egyetemi tanár
A kurzus célja, hogy a hallgatókat								
<p>megismerjék a sportszervezetek szabályozási kereteit hazai és nemzetközi szinten, a szervezetek jellegzetes struktúráját, az egyes szervezeti egységek és a szervezet egészének hatékony működését befolyásoló tényezőket, a szervezetek eredményességét meghatározó szempontokat, a sportszervezetek vezetői feladatait. Esettanulmány segítségével gyakorlati tapasztalatot nyújtani arról, hogy mikor kell beavatkozni, mikor kell megváltoztatni a szervezeti folyamatokat, és milyen beavatkozási formákat célszerű alkalmazni.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri a sportgazdasági rendszer működési elveit intézményi sajátosságait, a sportszervezetek struktúráját, működését, kapcsolatrendszerét, a sportgazdaság szereplőinek viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a döntések információs és motivációs tényezőit.

Képesség:

- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes szakmai elemzéseket, esettanulmányokat a szakmai közlés szabályai szerint közzétenni, szükség esetén idegen nyelven is. Képesek hatékonyan felhasználni a sportélet különböző erőforrásait, ismeri a sport berkeiben azokat az alapvető viszonyokat és törvényszerűségeket, amelyek kizárólag a testnevelésre és a sportmozgalomra jellemzők.
- A mesterképzésben végzett képes civil szervezetek alapítására, működtetésére, különös tekintettel a sport civil szervezetekre.

Attitűd:

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Hivatásának tartja a gazdaságtudományok átfogó gondolkodásmódjának és értékrendszerének, gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítését munkahelyi környezetben és azon kívül, szakmai és nem szakmai közönség számára is.
- Saját szakmai pályájának tervezésében és szervezésében a szakmai és társadalmi tudás és a társadalmi hasznosság gyarapításának igénye motiválja.

Autonómia és felelősség:

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást, vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.
- Önállóan azonosítja, tervezi és szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését, azokért felelősséget vállal és visel.
- Önállóan tárja fel a szakterületi kapcsolódásokat. Felelősséget vállal és visel tevékenységének más szakterületeket érintő következményeiért.
- Az eredményes szakmai munkához szükséges tágabb szakmai, szakpolitikai, hazai és nemzetközi kapcsolatait önállóan kezdeményezi és szervezi, döntéseinek következményeit ilyen kontextusokban is vállalja.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

- A sportszervezetek működési sajátosságai
- A sportszervezetek vezetési feladatai
- A sportszervezetben felmerülő problémák és új jelenségek megoldási módjai
- A sportszervezetekben zajló folyamatok elemzése, tervezése, irányítása, a felmerülő új problémákat megoldása

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

előadás, kiselőadások, csoportmunka, önálló elemzés

Értékelés

A félév során a hallgatók 2 alkalommal zárthelyi dolgozatot írnak, melyek számtani átlaga alapján a tantárgyfelelős jegymegajánlást tesz lehetővé. Kollokválni kell azon hallgatóknak, akiknek valamelyik ZH eredménye elégtelen, továbbá akkor is, ha a megajánlott jegyet nem fogadják el.

Kötelező szakirodalom:

Sporttörvény, Civil törvény, illetve a Polgári törvénykönyv sportszervezetekre vonatkozó rendelkezései

Sportszervezetek vezetése és szervezeti felépítése – tananyag írása jelenleg folyik

Sterbenz T. - Gécz G.(2012): Sportmenedzsment. Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar, Budapest. ISBN: 9786155196010

Ajánlott szakirodalom:

Nyerges M.- Petróczi A. (2002): Sportmenedzsment alapjai. Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar, Budapest. ISBN: 9632048997

Bakacsi Gy. (2004): Szervezeti magatartás és vezetés. Aula Kiadó, Budapest. ISBN: 9789639585492

Dobák M. – Antal Zs. (2010): Vezetés és szervezés: szervezetek kialakítása és működtetése. Aula Kiadó, Budapest. ISBN: 9789630594479

Baracska Zoltán (2004): Követő nélkül nincs vezető Myrror Media, Budapest

Heti bontott tematika	
1.	Sportszervezetek működési keretei hazai és nemzetközi szinten TE – Tudás a sportágak irányítási rendszeréről, nemzetközi hazai viszonylatban (nemzetközi hazai irányító szervezetek, szövetségek)
2.	Sportmodellek TE - Tudás a sport működési modelljeiről
3.	Sportszervezetek fajtái és sajátosságai (sportegyesületek, sportvállalkozások) TE- Tudás a sportszervezetek működési kereteiről, azok szabályozásáról hazai és nemzetközi viszonylatban
4.	Szervezetek felépítése, szervezeti formák és struktúrák TE –Tudás a szervezeti struktúra meghatározó tényezőiről
5.	Folyamatok a sportszervezetekben TE – Tudás a sportszervezetekben zajló működési folyamatokról
6.	Szervezeti folyamatok mérése Esettanulmányok TE- Tudás a szervezeti folyamatok méréséről – a megszerzett ismeretek gyakorlati alkalmazásának szimulálása
7.	Első zárthelyi dolgozat TE - Beszámolás az eddigi ismeretekről
8.	Vezetési funkciók, vezetők döntéseit meghatározó tényező TE – Tudás a vezetési funkciókról, a vezetői döntések tényezőiről
9.	A sportmenedzser és a sportvezető TE – Tudás a vezetési feladatokról a sportszervezetekben
10.	Szervezetfejlesztés a sportszervezetekben TE – Tudás a szervezetfejlesztésről
11.	Humánerőforrás gazdálkodás a sportban TE - Tudás az emberi erőforrás menedzsment feladatokról, folyamatokról, sportszervezetek esetében
12.	A Balanced ScoreCard (BSC) alkalmazása a sportmenedzsmentben TE – Tudás controlling eszközök, módszerek vezetői döntést segítő alkalmazásáról
13.	Esettanulmányok a korábbi témakörökből TE – a megszerzett ismeretek gyakorlati alkalmazásának szimulálása
14.	Második zárthelyi dolgozat TE Beszámolás az eddigi ismeretekről

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Sportvezetői döntések		Kódja:	GT_MSKN029-17	
		angolul:		Decisions of a sports manager				
Felelős oktatási egység:				Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	1	kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Szabados György Norbert	beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja megismertetni a hallgatókkal a vezetői döntéshozatal, mint a döntéshozatal sajátos területének kialakulását, irányzatait, módszertanát, kutatási eredményeket, alkalmazási lehetőségeit. A tárgy előadásain és gyakorlatain keresztül betekintést ad a sport, mint társadalmi alrendszer terén dolgozó sportolók, menedzserek, és további szakemberek döntéshozatallal kapcsolatos tevékenységébe, dilemmáiba, és felkészíti a hallgatókat a vezetői döntéshozatallal kapcsolatos feladatok ellátására, problémák megoldására.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás: Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. Ismeri a sportgazdasági rendszer működési elveit, intézményi sajátosságait, a sportszervezetek struktúráját, működését, kapcsolatrendszerét, a sportgazdaság szereplőinek viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a döntések információs és motivációs tényezőit.

Képesség: Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.

Attitűd: Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.

Autonómia és felelősség: Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

Vezetélmélet és döntés. A döntéshozatal koncepciói. Híres vezetők-vezetői döntések. Nobel díjas döntéshozatali megközelítések. Döntések kultúrája, a döntések kulturális sajátosságai. Közösségi döntések. A sport és döntéshozatal összefüggései. Sportvezetők, menedzserek döntései. Döntéshozatal és sportszervezetek.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A tárgy keretében előadások vannak, gyakorlatok keretében hallgatói elméleti és gyakorlati kiselőadások megtartását várjuk el (2 db, ez az aláírás feltétele). Mindezek, illetve a kiadott szakirodalom alapján a hallgató a számonkérésre önállóan készül fel.

Értékelés

Kollokvium. Értékelése a zárthelyi és a kiselőadások alapján. A két gyakorlati előadás és a zh alapján megajánlott jegy kerül beírásra a szorgalmi időszakban, illetve vizsgajegy a vizsgaidőszakban.

Kötelező szakirodalom:

Dr. Sterbenz T. (2017): Döntések elméletei és alkalmazásuk a sport gyakorlatában. Habilitációs értekezés. Testnevelési Egyetem, Budapest.

Ajánlott szakirodalom:

Veresné Dr. Somosi M. (2004): Vezetői döntéshozatal. Gyémántok csiszolása-képzés-vállalkozás. http://193.6.1.94:9080/JaDoX_Portlets/documents/document_17081_section_10038.pdf

Zoltayiné P.Z. – Wimmer Á. – Szántó R. (2007): vezetői döntéshozatal és versenyképesség. Vezetéstudomány., XXXVIII. ÉVF. 2007. 5. SZÁM., 18-28.p.

DR. Sramó A. (2002): Vezetői döntéshozatal és döntéstámogató rendszerek. PhD dolgozat. Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar Gazdálkodástani Doktori Iskola.

Kovács I. (2019): Vezetői funkciók egy helyi rendvédelmi szerv életében. Döntés mint az alternatívák közül optimális választás folyamata. Műszaki Katonai Közöny. 29. évfolyam (2019) 1. szám 195–210. •

Kindler J. (1991): Fejezetek a döntéelméletből. Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Vállalatgazdaságtani Tanszék, Aula Kiadó Budapest.

Szántó R.- Wimmer Á.- Zoltayné Paprika Z.(2011): Döntéseink csapdájában. Alinea Kiadó, Budapest.

Hámori Balázs: Érzelem Gazdaságtan. A közgazdasági elemzés kiterjesztése, Kossuth Kiadó, Budapest, 2003.

Komócsin L. (2009-2011): Módszertani kézikönyv coachoknak és coachingszemléletű vezetőknek I-II. Manager Könyvkiadó, Budapest.

Az önismeret. In: Aronson, E.: A társas lény.KJK-Kerszöv-Jogi és üzleti kiadó Kft. 187-255.p.

Prahalad, C.K: Esélyek a piramis alján. HVG Kiadó, Budapest.

March, J.G: (2000): Bevezetés a döntéshozatalba, Panem Kiadó, Budapest, 208-212. p.

Janky Béla – Tóth István György: Kockázatvállalásról döntéelméleti megközelítésben. <http://www.tarki.hu/adatbank-h/kutjel/pdf/a852.pdf>

Richard H. Thaler- Cass R. Sunstein: Nudge. Jobb döntések egészségről, pénzről és boldogságról a pénzügyi válság után. Manager Könyvkiadó, Budapest, 2011

Heti bontott tematika	
1.	A tárgy követelményrendszerének ismertetése. Kiselőadások készítésének követelményei. TE*Ennek keretében a hallgatók elsajátítják a szóbeli önálló prezentációk készítésének követelményeit.
2.	Vezetés és vezetői döntéshozatal. A döntések vizsgálatának aktualitásai. Emberekkel kapcsolatos döntések. TE A hallgatók az előadás legfontosabb ismereteit sajátítják el. Minden második héten a hallgatók önálló prezentációt tartanak.
3.	Híres vezetők-vezetői döntések-döntések és tanácsadók. TE A hallgatók az előadás legfontosabb ismereteit sajátítják el.
4.	Döntéshozatali definíciók. Bizonyosság, kockázat, bizonytalanság. TE A hallgatók az előadások legfontosabb ismereteit sajátítják el. Minden második héten a hallgatók önálló prezentációt tartanak.
5.	Döntéshozatal és vezetői stílusok. Döntéshozatali irányzatok. Normatív és viselkedési modellek. TE A hallgatók az előadás legfontosabb ismereteit sajátítják el.
6.	Döntések kultúrája, a döntések kulturális sajátosságai. A japán döntéshozatali módszer. Egyéni döntéshozatal. Csoportos döntéshozatal. Ismertebb szociálpszichológiai kísérletek. TE A hallgatók az előadás legfontosabb ismereteit sajátítják el. Minden második héten a hallgatók önálló prezentációt tartanak.
7.	A sport és döntéshozatal összefüggései. TE A hallgatók az előadás legfontosabb ismereteit sajátítják el.
8.	Sportolók, sportvezetők, menedzserek, sportszakemberek döntései. TE A hallgatók az előadás legfontosabb ismereteit sajátítják el. Minden második héten a hallgatók önálló prezentációt tartanak.
9.	Nobel-díjas döntéshozatali megközelítések I. TE A hallgatók az előadás legfontosabb ismereteit sajátítják el.
10.	Nobel díjas döntéshozatali megközelítések II. TE A hallgatók az előadás legfontosabb ismereteit sajátítják el. Minden második héten a hallgatók önálló prezentációt tartanak.
11.	Esélyek a piramis alján. TE A hallgatók az előadás legfontosabb ismereteit sajátítják el.
12.	Közösségi döntések-kormányzati és önkormányzati döntések. Nudge. TE A hallgatók az előadás legfontosabb ismereteit sajátítják el. Minden második héten a hallgatók önálló prezentációt tartanak.
13.	Döntéshozatal és sportszervezetek. TE A hallgatók az előadás legfontosabb ismereteit sajátítják el.
14.	A döntéshozatal reprezentációja a médiában. 12 dühös ember-vita TE A hallgatók az előadások legfontosabb ismereteit sajátítják el. Minden második héten a hallgatók önálló prezentációt tartanak.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Élsportholók életpálya modelljei	Kódja:	GT_MSKN021-17
	angolul:	Career models for professional athlete		

Felelős oktatási egység:	DE GTK
--------------------------	---------------

Kötelező előtanulmány neve:		Kódja:	
-----------------------------	--	--------	--

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	Kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves			

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Lenténé Dr. Puskás Andrea	beosztása:	adjunktus
------------------------	-------	----------------------------------	------------	------------------

A kurzus célja, hogy a hallgatók információt szerezzenek arról, hogy miért van nagy jelentősége a sportban a karriertervezésnek, megismerjék a sportolói életpálya szakaszait, tisztában legyenek a sportolói karrierrel párhuzamosan folytatott tanulmányi tevékenység, ezáltal a későbbi munkaerő-piaci részvételre történő felkészülés jelentőségével. A kurzus során továbbá cél olyan módszerek elsajátítása, melyek szükségesek ahhoz, hogy az élsportholói karrier befejezését követően a sportolók sikeresen be tudjanak illeszkedni a munka világába és a civil életbe is megtalálják életcéljukat, felismerjék lehetőségeiket és éljenek vele.

A cél felvázolni, hogy hogyan válhat a sportban szocializálódott személy a civil életben is sikeressé, melyek azok a szempontok, képességek, készségek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a magánéletben és a munkaerőpiacon is eredményesek legyenek. A kurzus az önmenedzselés és a civil pálya környezetének feltérképezéséhez, eredményes elérésének módszereihez nyújt alapvető ismereteket.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás: A hallgató ismeri

- a sportolói karrier jellemzőit, sajátosságait, a karriertervezés jelentőségét.
- a sportolói életpálya szakaszait, a sportolói karrierrel párhuzamosan folytatott tanulmányi tevékenység, ezáltal a későbbi munkaerő-piaci részvételre történő felkészülés jelentőségét.
- az életpálya-tervezés lehetőségeit, feltételeit, eszközeit és módszereit, beleértve mások segítségének, motiválásának feltétel- és eszközrendszerét.
- a felsőfokú tanulmányokat folytató sportolókat segítő nemzetközi és hazai programokat, szabályozásokat.
- azokat a képességeket, készségeket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az élsportholók a magánéletben és a munkaerőpiacon is eredményesek legyenek.

Képesség: A hallgató képes

- az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmazni.
- menedzselni az élsportholók pályaorientáltságát, a civil életben való beilleszkedésüket, továbbá képes a kollégák és saját maga önmenedzselésére munkája során.

Attitűd:

- A hallgató a minőségi sportszakmai munkavégzésébe beépíti a megszerzett új ismereteket, kompetenciákat, azokat magas szinten alkalmazza.
- A hallgató törekszik az élsportholói életpálya modellek és folyamatok megismerésére, a sporttudomány eredményeit saját gyakorlati tapasztalatával összhangban igyekszik hasznosítani.

Autonómia és felelősség:

- A hallgató feladatait együttműködően, elkötelezetten, magabiztosan és kitartóan végzi el.
- A hallgató munkavégzését az érdeklődés, az optimizmus jellemzi, gyakorlatiasságát önállóság és megfelelő szervezőkészség irányítja.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A tantárgy tartalma:

- sportolói szocializálódás szakaszai, életút szakaszok, önismeret, - a civil élet kihívásai és azok kezelése, - a munkaerőpiac kihívásai, - a menedzseri tevékenység, szemléletmód, az önmenedzselés bemutatása a hallgatóknak, - tanulás, motiváció szerepe az életpályamodellben.

A tantárgy tematikája:

- a sportolók szocializációja, - az üzlet világa, szegmensei, - menedzsment alapfogalmak, - menedzsment feladatok, szervezés-, vezetéstudomány alapjai, - modern vezetéstechnikák, - önértékelés technikái, alkalmazása, - önéletrajz megírása, - önmenedzselési technikák.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- prezentáció egy választott témában, esettanulmány készítése

Értékelés

- a kurzus értékelése írásbeli számonkérés

Kötelező szakirodalom:

- Béki, Piroska (2019): **Hogyan Tovább?** Sportolók visszatérési lehetőségei saját sportjukba versenyzői pályafutásuk befejeztével. Az Eszterházy Károly Egyetem tudományos közleményei. Tanulmányok a sporttudomány köréből = Acta Universitatis de Carolo Eszterházy Nominatae. Sectio Sport, 46. pp. 31-46. ISSN 22677-0105
- Farkas, Jókai, Kozsla (2017): A sportolói kettős karrier fejlesztési lehetőségeinek vizsgálata Magyarországon. Eredeti közlemény TST/PSS 2017;1-2:81-88 DOI: 10.21846/TST.2017.1-2.14, 2. évfolyam, 1-2. szám / Year 2, Issue 1-2 2017.
- Kozsla T. – Bardocz-B. – Farkas J. (2014): A sportolói kettős karrier elmélete és gyakorlata. Nemzetközi és európai gyakorlatok feltérképezése és az uniós iránymutatások hazai implementációja. TÁMOP 6.1.2/11/2-2012-02. kódszámú: A fizikai aktivitás és a sport magyarországi dimenzióinak feltárása c. projekt tanulmánya. Magyar Sportmenedzsment Társaság. Budapest. 2014.
- Kun Zs. – Szretykó, Gy. (2011): Karriermenedzsment a magyar élsportban (1. rész). Humánpolitikai szemle. 5. sz.
- Kun Zs. – Szretykó, Gy. (2011): Karriermenedzsment a magyar élsportban (2.rész). Humánpolitikai szemle. 6.sz.
- Sterbenz Tamás – Géczi Gábor, **Sportmenedzsment**, TF, Budapest, 2012
- Földesiné Szabó Gyöngyi, Gál Andrea, Dóczy Tamás, **Sportszociológia**, TF, Budapest, 2010
- Gyömbér Noémi - Hevesi Krisztina - Imre Tóvári Zsuzsanna - Kovács Krisztina - Dr. Lénárt Ágota - Menczel Zsuzsanna, **Fejben dől el**, Sportpszichológia mindenkinek, Noran Libro Kft., 2012
- Stéber A. (2012): A felnőttkori tanulás az élsportolói (labdarúgó) életpályamodellben. Szín. 17. évf. 3. sz.
- Sárközy Tamás (2017): A sport mint nemzetstratégiai ágazat Előnyök és hátrányok, hosszú távú kilátások Sport as a Strategic Sector in the National Economy Benefits, Drawbacks and Long-Term Perspectives. Polgári Szemle, 13. évf., 4-6. szám, 2017, 143-159., DOI: 10.24307/psz.2017.1212

Ajánlott szakirodalom:

- Alfermann, D. (2000): Causes and consequences of sport career termination. In: Career transitions in sport: International perspectives. (eds. Lavalee, D. – Wylemann, P.). Fitness Information Technology, Morgantown, WV.
- Baráth K. – Bardocz-Bencsik M. – Farkas J. – Gósi Zs. – Kassay L. – Kozsla T. – Nagy J. (2014): Oktatás, képzés, képesítés és kettős karrier a sportban. A fizikai aktivitás és a sport magyarországi dimenzióinak feltárása, TÁMOP-6.1.2/11/2-2012-0002 kódszámú projekt. Magyar Sportmenedzsment Társaság. Budapest.
- Egressy János (2005). Társadalmi esélyegyenlőtlenségek a versenysportban az úszás példája. Disszertáció. Semmelweis Egyetem, Budapest Társadalomtudományi Intézet Testnevelési és Sporttudományi Kar 5. doktori iskola.
- Faragó Beatrix és Konczosné Szombathelyi Márta Előnyből hátrány, hátrányból előny. In: Multidiszciplináris kihívások, sokszínű válaszok. Budapesti Gazdasági Egyetem, Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Kar, Közgazdasági Intézeti Tanszéki Osztály, Budapest, pp. 74-91. ISBN 9786155607288
- Földesiné Szabó Gyöngyi, Gál Andrea (szerk.), **Sport és Társadalom**, Budapest, MSTT 2003
- Gósi Zsuzsanna (2018): Magyarországi iskolarendszer alapú sporttámogatások. Sport, tanulás, karrier. DOI: 10.21549/NTNY.22.2018.2.4
- Rábai Dávid (2018). A magyar sportpolitika legfőbb jellemzői, intézkedési 1945-től kezdődően a Rendszerváltásig és napjainkig, különös tekintettel a labdarúgás sportágára. Különleges Bánásmód, IV. évfolyam 2018/1.19
- Dobák Miklós, Antal Zsuzsanna, **Vezetés és szervezés**, Aula Kiadó, 2010.
- Myles Downey, **Effective Coaching: Lessons from the Coach's Coach**, Cengage Learning, 2003, Vezetői és kommunációs készségek fejlesztése.

- James Flaherty, Coaching: Evoking Excellence in Others, A Butterworth-Heinemann Title, 2010, Vezetői és kommunációs készségek fejlesztése
- Gordon MacKenzie, Orbiting the Giant Hairball: A Corporate Fool's Guide to Surviving with Grace, Viking Adult, 1998, Személyes tanulási képességek fejlesztése.
- Stambulova, N. – Alfermann, D. – Statler, T. – Cote, J. (2009): : The ISSP Position Stand: Career development and transitions of athletes. International Journal of Sport and Exercise Psychology. Volume 7. Issue 4. 2009.
- Wylleman, P. – Alfermann, D. – Lavallee, D. (2004): Career transitions in sport: European perspectives. Psychology of Sport and Exercise. Volume 5. Issue 1.

Heti bontott tematika	
1.	Élsport, versenysport fogalmi meghatározása. Az élsport jellemzői, sajátosságai. TE*Az élsport fogalmának és az élsport jellemzőinek, sajátosságainak ismerete.
2.	A sportolói szocializálódás szakaszai, életút szakaszok. Életpálya és váltási fázisok élsportolónál. TE Tájékozottság az élsportolói karrier szakaszaival és az egyes szakaszok közötti átmenetekkel kapcsolatosan.
3.	A sportból való visszavonulás okai. A sportbeli és sporton kívüli tényezők hatása a sportból való visszavonulás folyamatára. TE A sportból való visszavonulást eredményező okok, valamint belső és külső tényezők megismerése.
4.	A karriertervezés jelentősége a sportban. A civil élet kihívásai és buktatói és azok kezelése. TE Ismeretek szerzése az élsportolók civil életbe történő beilleszkedésének kihívásairól, buktatóiról, valamint a karriertervezés folyamatáról.
5.	Sikeressportolói életút bemutatása – kiselőadások. TE Tájékozottság sikeres sportolói életpályákról.
6.	A tanulás és az élsport összehangolásának lehetőségei. TE A tanulás és a sport összehangolhatóságának megismerése
7.	A tanulás, a motiváció szerepének megismerése az életpályamodellben. TE A tanulás és motiváció sportolói életpályában betöltött szerepének ismerete.
8.	A tanulmányokat folytató élsportolókat támogató nemzetközi programok, szolgáltatások. TE Tájékozottság a tanulmányokat folytató élsportolókat támogató nemzetközi programokról, szolgáltatásokról.
9.	Számonkérés hete
10.	Sikeressportolói életút bemutatása – kiselőadások. TE Tájékozottság sikeres sportolói életpályákról.
11.	Sport a felsőoktatásban. A tanulmányokat folytató élsportolókat segítő programok Magyarországon. TE Tájékozottság a tanulmányokat folytató sportolókat segítő hazai programokról.
12.	Sport és eredményesség TE Tehetség, siker és eredményesség kérdéseinek ismerete a sportban
13.	Az edző szerepe a sportoló karrierjének alakulásában TE A sportpályafutás alakulását befolyásoló tényezők megismerése. Edzői személyiségjegyek
14.	A sport, mint esélyteremtő csatorna TE Esélyegyenlőség, esélyegyenlőtlenség a sportban

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Infrastruktúra és sportvállalkozás						Kódja:	GT_MSKN_022-17	
	angolul:	Infrastructure and sportentity								
Sportközgazdász MSc										
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet								
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:		
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	Heti		4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		Dr. Pfau Christa						beosztása:	egyetemi adjunktus	
A kurzus célja, hogy										
<p>a hallgatók megismerjék a sportlétesítmények menedzsmentjének egyre növekvő szerepét a gyorsan változó technikai feltételeknek, és gazdasági szabályozóknak köszönhetően, tekintettel arra, hogy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a létesítmények, az infrastruktúra is ugyanúgy menedzselésre szorul, mint bármely más erőforrás, - a létesítmények nagy töketömeget mozgatnak, de önmagukban nem termelnek semmit, Emberi munkával lehet csak outputot elérni vele a szervezet céljai elérése érdekében, - a létesítménymenedzser nem csak gondnok, hanem a változások embere, aki a létesítmény különböző szegmenseinek koordinálásával éri el, hogy a létesítmény segítse a munkavállalókat és a szervezet tevékenységeit. <p>A létesítmény menedzsment szerepe a növekvő számú sportinfrastruktúrák működtetésében kiemelkedő jelentőségű.</p>										
Tanulás eredmények, kompetenciák:										
<i>Tudás:</i>										
<p>A hallgató ismeri és érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét. Ismeri a sportgazdasági rendszer működési elveit intézményi sajátosságait, a sportszervezetek struktúráját, működését, kapcsolatrendszerét, a sportgazdaság szereplőinek viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a döntések információs és motivációs tényezőit. Ismeri és érti a sportgazdaság területén a problémák beazonosítására alkalmas sportközgazdász szakértői tudás alapjait, a sportgazdaság területén alkalmazható információgyűjtési elemzési, problémamegoldási módszereket. Tisztában van a sportjog, a sportszociológia, a sportfinanszírozás, sportszervezeti pénzügyek és számvitel releváns fogalmaival, elméleteivel. Ismeri és érti a sportgazdaság hazai és nemzetközi környezeti, társadalmi és gazdasági összefüggéseit, követelményeit, az aktuális kutatási kérdéseket és eredményeket.</p>										
<i>Képesség:</i>										
<p>A hallgató képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. Képesek hatékonyan felhasználni a sportélet különböző erőforrásait. A mesterképzésben végzett képes civil szervezetek alapítására, működtetésére, különös tekintettel a sport civil szervezetekre.</p>										
<i>Attitűd:</i>										
<p>A hallgató innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében, nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.</p>										
<i>Autonómia és felelősség:</i>										
<p>Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.</p>										
A kurzus tartalma, témakörei										
<p>A létesítmény gazdálkodás alapjai, Facility management döntéstámogatás információs rendszerek használatával, az ingatlanvagyon gazdálkodás szerepe a létesítménymenedzsmentben, költség hatékony létesítmény üzemeltetés: Outsourcing, létesítmény-menedzsment törvényi környezete, innováció a létesítménygazdálkodásban.</p>										
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek										
<p>Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon keresztül.</p>										

Értékelés

Az aláírás feltétele beadandó dolgozat elkészítése és prezentálása, a vizsgaidőszakban a megszerzett ismeretek számonkérése írásbeli vizsga formájában történik, melynek min. 60%-os teljesítése szükséges.

Kötelező olvasmány:

Becsky András – Dékán Tamásné Orbán Ildikó – K. Szabó Gábor– Krecz Tibor (2015): Infrastruktúra és sportvállalkozás. Campus Kiadó, 2015. A tananyag elkészítését a „ABS” Képzés- és rendszerfejlesztés a sportos társadalomért Észak-Kelet Magyarországon (A és B komponensek a felsőoktatási Sport fejlesztéséért) TÁMOP-4.1.2.E-13/1/KONV-2013-0010 számú projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar Moodle oldalára feltöltött tananyagok

Ajánlott szakirodalom:

BRAUER, R. L. (1992): Facilities Planning, ISBN-10: 0814450784 Publisher: Amacom

CZERNY, J (2005): A létesítménygazdálkodás informatikai támogatása. Controlling portál.Feltöltve:2005.06.01. http://www.controllingportal.hu/downloader.php?i=322&f=Czerny_J_Letesitmenygazdalkodas_IT_tamogatas.pdf

FORT, R. D. (2006): Sports Economics. (2nd ed.) Upper Saddle River: Prentice Hall

K. LEINONEN, SZ. SZEMBERG, R. VAN RIJSWIJK (2014): Ice Rink Manual of the International Ice Hockey Federation, http://www.ihf.is/gogn/IIHF_IceRinkManual.pdf, 2014. január 09.

K. SZABÓ G. (2011): Sportuszodák üzemeltetése a fenntartható fejlődés szempontjai szerint. 2011. DE Műszaki Kar Épületgépészeti és Létesítménymérnöki Tanszék

SÁNDOR M. (2005): A debreceni futball képes kalauza, DVSC Zrt. 2005.

Heti bontott tematika	
1. hét	A létesítménygazdálkodás fogalma és meghatározásai TE: Ismeri a létesítménygazdálkodás fogalmát és meghatározásait.
2. hét	Facility management döntéstámogatás információs rendszerek használatával (FM, CAFM, CAIFM) TE: Ismeri a facility management döntéstámogatási lehetőségeit, és a kapcsolódó információs rendszereket.
3. hét	A létesítménygazdálkodás funkciói. A létesítménygazdálkodás helye a szervezeten belül. TE: Ismeri a létesítménygazdálkodás funkcióit, és helyét a szervezeten belül.
4. hét	A létesítménygazdálkodás működési területe. A létesítménygazdálkodás stratégiai modellje TE: Ismeri a létesítménygazdálkodás működési területét, és stratégiai modelljét.
5. hét	Követelmények a létesítménygazdálkodási szakemberrel szemben. TE: Ismeri a létesítménygazdálkodási szakemberrel szembeni követelményeket..
6. hét	Az ingatlanvagyon gazdálkodás szerepe a létesítménymenedzsmentben. TE: Ismeri az ingatlanvagyon gazdálkodás szerepét a létesítménymenedzsmentben.
7. hét	Költség hatékony létesítmény üzemeltetés: Outsourcing TE: Ismeri a költség hatékony létesítmény üzemeltetés módszereit.
8. hét	Létesítmény gazdálkodás napjainkban. Létesítmény-menedzsment törvényi környezete. TE: Ismeri a létesítménygazdálkodás jelenlegi helyzetét, törvényi környezetét.
9. hét	Innováció a létesítménygazdálkodásban. TE: Ismeri a létesítménygazdálkodásban megjelenő innovációkat.
10. hét	A Debreceni Sportuszoda példája TE: Ismeri és kamatoztatja a minta sportvállalkozás, a gyakorlati példa tapasztalatait, következtetéseket von le a létesítménymenedzsment területére vonatkozóan.
11. hét	A Debreceni Jégcsarnok példája TE: Ismeri és kamatoztatja a minta sportvállalkozás, a gyakorlati példa tapasztalatait, következtetéseket von le a létesítménymenedzsment területére vonatkozóan.
12. hét	A Debreceni Nagyerdei Stadion példája TE: Ismeri és kamatoztatja a minta sportvállalkozás, a gyakorlati példa tapasztalatait, következtetéseket von le a létesítménymenedzsment területére vonatkozóan.
13. hét	A hallgatók prezentációi a vizsgált sportvállalkozások egyes létesítménymenedzsment kérdései témakörében. TE: Ismeri és kamatoztatja a minta sportvállalkozás, a gyakorlati példa tapasztalatait, következtetéseket von le a létesítménymenedzsment területére vonatkozóan.
14. hét	A hallgatók prezentációi a vizsgált sportvállalkozások egyes létesítménymenedzsment kérdései témakörében. TE: Ismeri és kamatoztatja a minta sportvállalkozás, a gyakorlati példa tapasztalatait, következtetéseket von le a létesítménymenedzsment területére vonatkozóan.

A tantárgy neve:		magyarul:	Teljesítménymérés-és menedzsment				Kódja:	GT_MSKN023
		angolul:	Assessment of sport performance					
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Sportgazdasági és -menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	1	Heti	1	Gy	magyar	
Levelező	x	Féléves	14	Féléves	14			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Pucsk József Márton		beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a sportteljesítmény mérésének elméleti alapjait. Ismerjék meg azokat a korszerű diagnosztikai eszközöket, melyek segítségével a sportteljesítmény objektívan mérhető. nyerjenek betekintést ezen eszközök működésébe.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> a hallgatók ismerjék meg a sportteljesítmény mérésének elméleti alapjait. Ismerjék meg azokat a korszerű diagnosztikai eszközöket, melyek segítségével a sportteljesítmény objektívan mérhető. nyerjenek betekintést ezen eszközök működésébe.</p> <p><i>Képesség:</i> a hallgató legyen képes elméleti tudását a sportközgazdász gyakorlati munkája során is hasznosítani</p> <p><i>Attitűd:</i> A megszerzett elméleti és gyakorlati tudás birtokában, pozitív attitűddel gyakorolja munkáját.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Munkáját felelősségteljesen, önállóan végezze. Kellő hozzáértéssel, elméleti és gyakorlati tudással, legyen képes önálló döntéseket hozni</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A sportteljesítmény elméleti alapjai Motoros képességek fogalma A sportdiagnosztika fogalma A sportdiagnosztika módszerei, vizsgálati eljárásai</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Önálló kutatási tevékenység folytatása, sportdiagnosztikai laborvizsgálatok megfigyelése, előadások tartása</p>								
<p>Értékelés</p> <p>Két önálló beadandó értékeléséből képzett osztályzat alapján</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modern eszközök a teljesítménydiagnosztikában (testösszetétel vizsgálat, mozgásanalízis, spiroergometria) 2. Teljesítménymérés lehetőségei és jelentősége a szabadidősportban és élsportban 								

Kötelező szakirodalom:

- MOB Hosszútávú sportolófejlesztési program diasora, azonos néven online elérhető
- Motorikus képességek mérése: <http://tamop-sport.ttk.pte.hu/files/tananyagfejlesztes/motorikus-kepesssegek-merese.pdf>

Ajánlott szakirodalom:

- NETFIT felmérő rendszer: <http://www.mdsz.hu/netfit/>
- Hungarofit felmérő rendszer:
http://www.jgypk.hu/tamop13e/tananyag_html/tananyag_motoros/viii51_a_hungarofit_tesztjeinek_lersai.html

Heti bontott tematika	
1.	A sportteljesítmény mérésének elméleti alapjai, a kondicionális és koordinációs képességek TE*
2.	Motoros képességek szerepe a sportteljesítményben: Az erő TE
3.	Motoros képességek szerepe a sportteljesítményben: A gyorsaság TE
4.	Motoros képességek szerepe a sportteljesítményben: Az állóképesség TE
5.	A koordináció fogalma, jelentősége a sportteljesítményben TE
6.	Az ízületi mozgékonyág fogalma, jelentősége a sportteljesítményben TE
7.	Az dinamikus és statikus erő mérésének módszerei
8.	A helyváltoztató gyorsaság, a helyzetváltoztató gyorsaság mérésének eszközei
9.	Az általános, alap-állóképesség és a speciális állóképesség mérésének módszerei
10.	A NETFIT felépítése, moduljai, tesztelési eljárásai
11.	A Hungarofit felépítése, moduljai, tesztelési eljárásai
12.	Az ízületi mozgékonyág, a mozgás-koordináció (egyensúlyérzék) mérésének módszerei
13.	Modern sportdiagnosztikai eljárások I. (spiroergometria, testösszetétel vizsgálatok) - látogatás a Sportdiagnosztikai Életmód és Terápiás Központban (SETcenter)
14.	Modern sportdiagnosztikai eljárások II. (Funkcionális Mozgásanalízis-FMS, Speed Court rendszer stb.) - látogatás a Sportdiagnosztikai Életmód és Terápiás Központban (SETcenter) TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Sport és turizmus	Kódja:	GT_MSKN024-17
	angolul:	Sports tourism		

Sportközgazdász MSc

Felelős oktatási egység:	DE GTK Sportgazdasági és –menedzsment Tanszék
--------------------------	--

Kötelező előtanulmány neve:	nincs	Kódja:	
-----------------------------	-------	--------	--

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti	2	Heti	1	G	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. Müller Anetta	beosztása:	egyetemi docens
------------------------	-------	--------------------------	------------	------------------------

Tantárgy oktatásába bevont oktató	neve:		beosztása:	
-----------------------------------	-------	--	------------	--

A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a turizmus fogalmát, fajtáit, történeti fejlődését, gazdasági szerepét, a hazai és nemzetközi turisztikai trendeket, a sportturizmust a turizmus rekreációs aspektusait. Az aktív turisztikai típusok keresleti és kínálati jellemzőinek ismertetése (lovas-, horgász, vadász, kerékpáros, gyalogos, stb). A lovasturizmus szerepe a hazai és nemzetközi piacon. A lovasturizmus gazdasági aspektusai.

A tárgy célja, hogy a hallgatók az ismeretek birtokában igazodjanak el a turizmus rendszerében, ismerjék meg az utazási motivációkat, a turisztikai keresletet és kínálatot. Ismerjék és értelmezni tudják a sportturizmus fogalmát, tartalmi elemeit, termékínálatát, az attrakciók természet-földrajzi aspektusát. Tekintsék a turizmust és annak fajtáit a rekreáció egyik eszközének. Ismerjék meg a sajátos helyzetűek lehetőségeit a turizmus által történő rekreálódásra, a sportturizmus kínálati elemeinek felhasználásával. Legyenek birtokában olyan ismereteknek, melyekkel a turizmust, gazdasági tényezőként értelmezik és jövedelemtermelő lehetőségeit is kiaknázzák és hozzájárulnak a hazai sportturizmus versenyképességének növeléséhez.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Elsajátította a turizmus fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.
- Érti a turizmus területén gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a turizmushoz kapcsolódó szakpolitikáit.
- Birtokában van a probléma felismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is és tudja azoknak turizmus területén való alkalmazását.
- Ismeri a turisztikai vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri és érti a sportturizmus hazai és nemzetközi környezeti, társadalmi és gazdasági összefüggéseit, követelményeit, az aktuális kutatási kérdéseket és eredményeket.

Képesség:

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, turisztikai komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A sportturizmus területén releváns gazdasági problémák feltárása, elemzése és megoldása során figyelembe veszi azok komplex társadalmi, szakpolitikai összefüggésrendszerét.
- Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.
- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, multidiszciplináris kontextusban, új és eddig ismeretlen környezetben, nem teljes, illetve korlátozott információk mellett is.
- Képes a sportturizmus területét illetően szakmai elemzéseket, esettanulmányokat a szakmai közlés szabályai szerint közzétenni, szükség esetén idegen nyelven is.

Attitűd:

<ul style="list-style-type: none"> – Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a sportturizmus új eredményei iránt. – Hivatásának tartja a sportturizmus átfogó gondolkodásmódjának és értékrendszerének, gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítését munkahelyi környezetben és azon kívül, szakmai és nem szakmai közönség számára is. – Fontosnak tartja gondolatainak, szakmai eredményeinek, javaslatainak közzétételét szakmai fórumokon előadások és szakmai tanulmányok, publikációk formájában is, magyar és idegen nyelven egyaránt. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Önállóan tárja fel a sportturizmus szakterületi kapcsolódásokat. Felelősséget vállal és visel tevékenységének más szakterületeket érintő következményeiért. – Az eredményes szakmai munkához szükséges tágabb szakmai, szakpolitikai, hazai és nemzetközi kapcsolatait önállóan kezdeményezi és szervezi, döntéseinek következményeit ilyen kontextusokban is vállalja. – Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A turizmus alapjai, létrejöttének társadalmi-gazdasági-infrastrukturális feltételei. A turizmus feltételrendszere. A turizmus rendszere. Rendszer és környezet. A turizmus-rendszer külső-belső működése. A turizmus piaca. A turisztikai kereslet és kínálat. A sportturizmus hazai és nemzetközi piaca. Trendek a sportturizmusban. A szabadidős turizmus fogalma, motivációi, keresleti-kínálati elemei. Rekreáció és turizmus. A turizmus hatásai. Sportturizmus definíciói, felosztása, keresleti-kínálati trendjei. Aktív turisztikai típusok (lovas-, horgász-, vadász-, kerékpáros-, gyalogos-, vízi-, sí, stb.) hazai és nemzetközi trendjei. Sportesemények (Olimpia, EB, VB.) szerepe a turizmusban és azok rekreációs vonatkozásai. Népszerű turisztikai desztinációk ismertetése, elemzése.15.</p>
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <ul style="list-style-type: none"> – előadás – kiscsoportos team munka – kiselőadás
<p>Értékelés</p> <p>Kollokvium</p> <ul style="list-style-type: none"> – Aktív órai részvétel – Sikeres zh megírása
<p>Kötelező szakirodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Borbély Attila-Müller Anetta (2015): Sport és Turizmus. 110.p. Campus Kiadó, Debrecen. ISBN 978-963-9822-36-8. https://sporttudomany.uni-eszterhazy.hu/public/uploads/sportturizmus-jegyzet-muller-borbely_56e826ee1066c.pdf – Várhelyi T.-Müller A.-Torday J.-Kovács B.: Világtrendek a turizmus iparban. Az egészségturizmus nemzetközi gyakorlata. 143.p. 2009. „Animátorképzés kézikönyve” c. fejezet. 109-143.p. ISBN: 978-963-06-8224-4 – Borbély Attila-Müller Anetta (2015): Sport és Turizmus. 110.p. Campus Kiadó, Debrecen. ISBN 978-963-9822-36-8 http://docplayer.hu/15992884-Sport-es-turizmus-prof-dr-borbely-attila-dr-habil-muller-anetta.html – Könyves Erika – Müller Anetta (2001): Szabadidős programok a falusi turizmusban. Szaktudás Kiadó Ház Rt.185.p. ISBN: 963 861 668 7. – Michalkó Gábor: A turizmuselmélet alapjai. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, 2007. – Lengyel Márton: A turizmus általános elmélete. Kereskedelmi és Idegenforgalmi Továbbképző, Budapest, 2004.
<p>Ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mosonyi A.-Könyves E.-Fodor I-Müller A (2013):Leisure activities and travel habits of College students in the light of a survey. In. Apstract. Vol.7.num.1.2013. 53-57.p. – Müller Anetta: A sport, mint a turisztikai termékfejlesztés egyik alternatívája. In: Economica II. 243-245 p. 2000. – Müller A.-Könyves E.-Honfi L.- Szabó-R.: A hazai barlangok ismertsége és szerepe a turizmusban. In: Acta Academiae Pedagogicae Agriensis. XXXV. Kötet. 37-56.p.2009. – Halassy Emőke: A magyar lakosság nemzeti parkokkal, természetjárással és lovasturizmussal kapcsolatos attitűdjei, utazási szokásai és utazási tervei 2006-ban. Turizmus Bulletin. 2007/1–2. pp. 33–43. – DOBAY, B.: Szlovákia sportturisztikai adottságai oktatási intézmények számára. Medzinárodná konferencia DIDMATTECH 2006 – Komárno 2007, (324 – 330), ISBN 978-80-89234-23-3 – T. Robinson, S. Gammon (2004):A question of primary and secondary motives: Revisiting and applying the sport tourism framework. In:Journal of Sport Tourism, 9 (3) (2004), pp. 221–223.

Heti bontott tematika	
1.	E:A turizmus elméleti alapjai, létrejöttének társadalmi-gazdasági-infrastrukturális feltételei, motivációk (rekreációs és hivatásturizmus). A turizmus feltételrendszere. A turizmus rendszere. keresleti és kínálati elemek a turizmusba. Gy:turisztikai trendek elemzése
	TE:Ismeri a turizmus elméleti alapjait, motivációkat, felosztását, és keresleti-kínálati elemeit.
2.	E: Népszerű turisztikai desztinációk Európában, turisztikai motivációkkal.
	TE:Ismeri a turizmus főbb küldő és fogadó országait Európában, a népszerű turisztikai desztinációkat, motivációkat és fogalmakat (turista, átutazó, látogató).
3.	E: A horgászturizmus keresleti, kínálati elemei, célcsoportjai, motivációk, gazdasági jelentősége. A hazai horgászturizmus jellemzői, desztinációi. gy: vadászturizmus hazánkban
	TE: ismeri az aktív turisztikai típusok közül a horgászturizmust, annak főbb gazdasági aspektusait. ismeri a vadászturizmus alapjait
4.	E:Sí turizmus esettanulmány. Sí turisztikai desztinációk, azok keresleti és kínálati elemeinek elemzése. Az Alpok országainak piacvezető szerepe. Jó gyakorlatok, díjak a sí turizmusban.
	TE: ismeri a népszerű sí turisztikai desztinációkat, ismer jó gyakorlatokat..
5.	E: Sí turizmus természetföldrajzi aspektusai, Európai adottságok a sí turizmusban. gy: síturisztikai desztinációk elemzése.
	TE: ismeri az Európai sí turisztikai desztinációk természetföldrajzi adottságait, elhelyezkedését, népszerű sí turisztikai desztinációkat.ismeri a vadászturizmus alapjait
6.	E:Lovas turizmus hazánkban, történet, lófajták, keresleti-kínálati elemek, lovas szolgáltatások. gy: :Lovas turisztikai esettanulmány ismertetése. Franciaország lovas turizmusának bemutatása kínálati elemenként és lovas-desztinációként.
	TE: ismeri a hazai lovas turizmus elméleti alapjait, főbb keresleti és kínálati trendjeit és ismer jó gyakorlatokat.
7.	E:A természeti környezet, mint vonzerő., A gyalogos turizmus alapjai. gy: Kerékpáros turizmus keresleti és kínálati trendjei, hazai vonatkozásai.
	TE.Ismeri a természeti környezet főbb vonzerőtényezőit és a gyalogos és kerékpáros turizmus elméleti alapjait, keresleti és kínálati trendjeit.
8.	Vízi turizmus keresleti és kínálati trendjei, hazai vonatkozásai.
	TE: ismeri a vízi turisztikai szolgáltatásokat, célcsoportokat motivációval és az infrastrukturális elemeket. Ismeri a hazai vízi turizmus helyzetét.
9.	E:Világörökségek hazánkban, sportturisztikai termékei. gy: gy: Aktív turisztikai szolgáltatások
	TE:Ismeri a világörökségek helyét és szerepét.
10.	A sportesemények szerepe a turizmusban és gazdasági hatásaik (Olimpia, VB, EB, Forma I).
	TE: Ismeri a sportesemények turisztikai szerepét és gazdasági hatásait.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Sikerlélektan				Kódja:	GT_MSKN025-17
		angolul:	Success psychology					
Felelős oktatási egység:			Sportgazdasági és – menedzsment Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	0		3	Magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. Bácsné Prof. Dr. Bába Éva		beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató			neve:			beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<ul style="list-style-type: none"> - betekintést nyerjenek a siker lélektani jellemzőire, - megismerjék egy személyiség alapvető működési mechanizmusait, - áttekintést kapjanak a teljesítményt befolyásoló pszichológia tényezőkről, - szerezzék ismeretet arról, hogy az életsorán megélt sikerek és kudarcok hatására történő változásokat hogyan kell /lehet értelmezni és kezelni. 								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Az életsorán megélt sikerek és kudarcok hatására történő változások megértése.								
<i>Képesség:</i>								
A mentális felkészültség, a megfelelő gondolkodás teljesítmény helyzetekben.								
<i>Attitűd:</i>								
pozitivitás és nyitottság								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Önállóság, A társas kapcsolatok területen eredményesen tevékenykedés								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Alap fogalmak tisztázása; A személyiség működés és a siker kapcsolata. Az észlelés. A paradigmák. A siker összetevői, szakaszai, azt befolyásoló tényezői. A sikeres gondolkodás kialakításának módjai és szabályai. Célok és a siker kapcsolata. Az ember alkalmazkodó képessége. A siker hiánya vagy a kudarcok hatása az egyénre. Megjelenő érzelmek. Stressz.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Ppt előadás								
Értékelés								
Kollokvium								
Kötelező szakirodalom:								
Stephen R. Covey (2014): A kiemelkedően eredményes emberek 7 szokása. Az önfejlesztés kézikönyve. 377 oldal. ISBN: 978-615-5030-43-7								

Ericsson A., Pool R. (2018): Csúcsteljesítmény. A szakértelem és a kiválóság pszichológiája. HVG Kiadó, Budapest., 303 oldal, ISBN:9789633045701

Ann Demarais, Valerie White (2004): Az első benyomás (Tudd meg, milyennek látnak mások! HVG Kiadó, Budapest., 2004. ISBN 978-963-9686-61-8

Brian Tracy: Maximális teljesítmény – Bagolyvár könyvkiadó Kft., 308 oldal, ISBN: 9789639197626

Órai jegyzet

Ajánlott szakirodalom:

Kögler Aladár, David A. Littell (2016) A győzelemhez vezető út pszichológiája ISBN 978-963-7778-25-4

Dale Carnegie: Sikerkalauz 1. – Gladiátor Kiadó Kft., 326 oldal, ISBN: 9799638043534

Dale Carnegie: Sikerkalauz 2. – Gladiátor Kiadó Kft., 326 oldal, ISBN: 9799638043534 A pozitív gondolkodás

Heti bontott tematika	
1.	Regisztrációs hét TE*
2.	Az alapfogalmak ismertetése. A teljesítmény összetevőinek a megbeszélése. A siker vagy a kudarc okai. TE
3.	A kiválasztási folyamat jelentősége siker tekintetében. Fejlődési szakaszok és megoldandó feladatok a siker érdekében. TE
4.	A személyiség és a siker kapcsolata. Paradigmaváltás. Én tudat kialakulásának lépései, szabályai. TE
5.	A személyiség és a siker kapcsolata. A külső és a belső kontroll. TE
6.	A személyiség és a siker kapcsolata. A sikeres gondolkodás kialakításának szabályai. TE
7.	Célok és a siker kapcsolata. Az ember alkalmazkodó képessége. TE
8.	A siker hiánya vagy a kudarcok hatása az egyénre. Megjelenő érzelmek. Stressz. TE
9.	Szorongás. Félelem a sikertől vagy a kudarcától. Megküzdéseink. TE
10.	Motiváció vagy amotiváció és a siker kapcsolata. Teljesítménymotiváció. TE
11.	A siker és az együttműködés. TE
12.	TE
13.	TE
14.	TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	A szabadidősport társadalmi, gazdasági kérdései				Kódja:	GT_MSKN026-17
		angolul:	Social and economic issues of leisure sport					
Felelős oktatási egység:		Sportgazdasági és – menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		nincs				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	0	kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Bíró Melinda		beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók a tantárgy keretein belül széleskörű ismereteket szerezzenek a szabadidősport témájában, valamint közgazdaságtudományi és sporttudományi műveltség birtokában széleskörű ismereteket és gyakorlati tapasztalatokat szerezzenek kiemelten a szabadidősport társadalmi, gazdasági vonatkozásairól. Cél, hogy ezen tudás birtokában képessé váljanak az európai és a hazai sportélet területein önálló kreatív közgazdász szemléletű gondolkodásra. A kurzus áttekinti a szabadidősporttal kapcsolatos fogalmakat és azok jelentését, különös figyelmet fordítva az informális és a formális sport értelmezésére és azok jellemzőire, valamint a szabadidősport, versenysport, és élsport kategóriák elemzésére. A kurzus továbbá kitér a szabadidősport társadalmi és gazdasági hasznosságának elemzésére, illetve annak népegészségügyi kérdéseire és a hozzákacsolódó potenciális gazdasági megtakarítások kérdéseire is.</p> <p>A formális sportban részt vevő szabadidő sportolót fogyasztóként értelmezve a tantárgy keretien belül a sportszolgáltatások rendszere és a kapcsolódó szolgáltatók is feldolgozásra kerülnek, például a létesítmények és a rendezvényszolgáltatók. A kurzus különös figyelmet szán a fitnessipar és a futóversenyek iparágainak és azok versenyképességének, de tárgyalja a kerékpározás különböző formáit is és a sportvállalkozások lehetőségeit is, továbbá, a szabadidősport sportturisztikai aspektusainak gazdaságélénkítő hatásait is elemzi és értékeli. A hallgatók részére a szabadidősport kérdésköre, mint a jövőben várhatóan legnagyobb gazdasági potenciált magában rejlő iparági szegmens kerülnek megközelítésre.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket, ismeri a sport társadalmi jelenséggé válásának kulturális és társadalmi hátterét.
- Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. Ismeri a hazai sport szegmenseit, területeit és azok jellemzőit.
- A munka világán túl is releváns, átfogó társadalmi és közéleti műveltséggel és tudásanyaggal rendelkezik.
- Ismeri a testkultúra, egészségkultúra kultúrában betöltött szerepét.
- Ismeri a sport/fizikai aktivitás társadalmi integrációt elősegítő funkcióját (nemek, fogyatékkal élők, kisebbségek, hátrányos helyzetűek, migránsok, bűnelkövetők, szenvedélybetegek, stb.).
- Ismeri a szabadidősport rendszerét, általános folyamatait, és szerepét a társadalom életében.

Képesség:

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- Magyar és idegen nyelven elméleti és ténybeli forrásokat tár fel, sportgazdasági szakterületen, illetve a releváns kapcsolódó tudományoknak a szakmai közleményeit követi.
- Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.
- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, multidiszciplináris kontextusban, új és eddig ismeretlen környezetben, nem teljes, illetve korlátozott információk mellett is.
- Képes szakmai elemzéseket, esettanulmányokat a szakmai közlés szabályai szerint közzétenni, szükség esetén idegen nyelven is. Képesek hatékonyan felhasználni a sportélet különböző erőforrásait, ismeri a sport berkeiben azokat az alapvető viszonyokat és törvényszerűségeket, amelyek kizárólag a testnevelésre és a sportmozgalomra jellemzők.
- Képes különböző szabadidősport rendezvények szervezésére, annak gazdasági tervezésére, különböző szabadidősport létesítmények fejlesztésére, a szabadidősport, fitness területén működő sportszervezetek gazdasági irányítására, működtetésére, alapítására.

Attitűd:

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.
- Hivatásának tartja a gazdaságtudományok átfogó gondolkodásmódjának és értékrendszerének, gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítését munkahelyi környezetben és azon kívül, szakmai és nem szakmai közönség számára is.
- Fontosnak tartja gondolatainak, szakmai eredményeinek, javaslatainak közzétételét szakmai fórumokon előadások és szakmai tanulmányok, publikációk formájában is, magyar és idegen nyelven egyaránt.
- Saját szakmai pályájának tervezésében és szervezésében a szakmai és társadalmi tudás és a társadalmi hasznosság gyarapításának igénye motiválja.
- Elfogadja a társadalmi és szakmai változások szükségszerűségét, azonosul a LLL követelményeivel, valamint elismeri és szakmai munkájában kész megjeleníteni a korszerű szociológiai szemléletet.
- Kellő nyitottsággal értelmezi a társadalmi változások sportra gyakorolt hatását
- Azonosulni tud a sportmozgalom céljaival és munkájában szem előtt tartja a Fair Play eszméjét.
- Elfogadja a társadalmi és szakmai változások szükségszerűségét, fontosnak tartja saját szakmai munkájába való beemelésére.

Autonómia és felelősség:

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.

- Önállóan tárja fel a szakterületi kapcsolódásokat. Felelősséget vállal és visel tevékenységének más szakterületeket érintő következményeiért.
- Az eredményes szakmai munkához szükséges tágabb szakmai, szakpolitikai, hazai és nemzetközi kapcsolatait önállóan kezdeményezi és szervezi, döntéseinek következményeit ilyen kontextusokban is vállalja.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

15. A szabadidő és a leisure fogalma, szabadidő fogyasztási típusok, szabadidőtudat.
16. A szabadidősport társadalmi hasznossága.
17. Szabadidősport és az egészséges életmód.
18. Az egészségmegőrzés a szabadidő aktív eltöltése - hatása a társadalomra.
19. A szabadidősport gazdasági és társadalmi szereplői.
20. A szabadidősport és az állam kapcsolata.
21. A szabadidősport területének felépítése hazánkban, magyarországi szervezetek.
22. Külföldi példák, nemzetközi szervezetek (legfelsőbb irányítási szerv, felelősségi kör, fontosabb szervezetek bemutatása).
23. Sport for All, Szabadidő Charta egyéb kapcsolódó hazai és nemzetközi alapidokumentumok, hazai és külföldi folyóiratok megismerés
24. A szabadidősport gazdasági vetülete, támogatása.
25. Szabadidősport hatása a gazdasági versenyképességre.
26. Szabadidősport és turizmus.
27. Egy szabadidős témájú empirikus kutatás kritikai elemzése I.
28. Egy szabadidős témájú empirikus kutatás kritikai elemzése II.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

- előadás
- projektmunka
- hallgatói prezentáció
- egyéni gyűjtés

Értékelés

6. *Az óra témaköreihez kapcsolódó és a saját érdeklődésnek megfelelő projektmunka.*
7. *Előadás tartása a félév témakörét érintően egyéni érdeklődésnek megfelelően.*
8. *Zárthelyi dolgozat írása a félév elméleti témaköréből.*

Kötelező szakirodalom:

- András Krisztina (2006): A szabadidősport gazdálkodástana, BCE Vállalatgazdaságtan Intézet 75. sz. műhelytanulmánya, 2006 októbere
- Ács P., Hécz R., Paár D., Stocker M. (2011): A fitness (m)értéke. A fizikai inaktivitás nemzetgazdasági terhei Magyarországon. Közgazdasági Szemle. LVIII, 689–708. http://unipub.lib.uni-corvinus.hu/440/1/Kszemle_CIKK_1259.pdf
- Földesi Sz. Gy., Gál A., Dóczy T. (Eds.), *Társadalmi Riport a Sportról*, 41-89. ÖTM-MSTT, Budapest.

Ajánlott szakirodalom:

- Szabó Ágnes (2009): A (szabadidő)sport alapfogalmai és kutatott területei, BCE Vállalatgazdaságtan Intézet 115. sz. műhelytanulmánya, 2009 októbere
- Paár, D. (2011): The Income and Price Dependency of the Hungarian Sport Goods Consumption – *Periodica Polytechnica Social and Management Sciences*, 19/1. 11-17.

Heti bontott tematika	
1.	A szabadidő és a leisure fogalma, szabadidő fogyasztási típusok, szabadidőtudat.
	Alapfogalmak ismerete, szintézise. Megismeri a szabadidő a leisure fogalmát, szabadidő fogyasztási típusokat.
2.	A szabadidősport társadalmi hasznossága.
	Értelmezni tudja a szabadidősport társadalmi hasznosságát.
3.	Szabadidősport és az egészséges életmód.
	Rálátása nyílik az egészséges életmód szerepére és a szabadidősportok fontosságára.
4.	Az egészségmegőrzés a szabadidő aktív eltöltése - hatása a társadalomra.
	Megismeri a nemzetközi, és hazai kutatások eredményeit, az egészségmegőrzés a szabadidő aktív eltöltése kapcsolatában.
5.	A szabadidősport gazdasági és társadalmi szereplői.
	Átlátja a szabadidősport gazdasági és társadalmi szereplőinek kapcsolatrendszerét.
6.	A szabadidősport és az állam kapcsolata.
	Tisztában lesz a szabadidősport és az állam kapcsolatának fontosságával.
7.	A szabadidősport területének felépítése hazánkban, magyarországi szervezetek.
	Megismeri a szabadidősport területének felépítését hazánkban, és a magyarországi szervezeteket
8.	Külföldi példák, nemzetközi szervezetek.
	Ismerettel bír nemzetközi szabadidős szervezetek kapcsán (legfelsőbb irányítási szerv, felelősségi kör, fontosabb szervezetek bemutatása).
9.	Sport for All, Szabadidő Charta egyéb kapcsolódó hazai és nemzetközi alapidokumentumok, hazai és külföldi folyóiratok megismerés
	Ismeretek birtokába kerül a következőkkel kapcsolatban: Sport for All, Szabadidő Charta. Megismeri a témához kapcsolódó hazai és nemzetközi alapidokumentumokat, hazai és külföldi folyóiratokat.
10.	A szabadidősport gazdasági vetülete, támogatása.
	A szabadidősport gazdasági vetületének, támogatásának megismerése.
11.	Szabadidősport hatása a gazdasági versenyképességre.
	Tisztában lesz, hogy a szabadidősport milyen hatást gyakorol a gazdasági versenyképességére.
12.	Szabadidősport és turizmus.
	A szabadidősport és turizmus kapcsolatának értelmezése.
13.	Egy szabadidős témájú empirikus kutatás kritikai elemzése I.

	A hallgatók kommunikációjának, előadásmódjának fejlesztése egy empirikus kutatás bemutatása, elemzése kapcsán.
14.	Egy szabadidős témájú empirikus kutatás kritikai elemzése II.
	A hallgatók kommunikációjának, előadásmódjának fejlesztése egy empirikus kutatás bemutatása, elemzése kapcsán.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Sport és média				Kódja:	GT_MSKN027-17-GY	
	angolul:	Sport and Media						
Felelős oktatási egység:		Sportgazdasági és -Menedzsment Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali	Heti	2	Heti	1	G	4	magyar	
Levelező	Féléves	10	Féléves	5				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Fodor Péter			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék azt a szerteágazó kapcsolatrendszert, mely a modern sport és a modern médiumok között az elmúlt másfél száz évben létrejött.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Ismeri a sportgazdasági rendszer működési elveit intézményi sajátosságait, a sportszervezetek struktúráját, működését, kapcsolatrendszerét, a sportgazdaság szereplőinek viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a döntések információs és motivációs tényezőit. Ismeri és érti a sportgazdaság területén a problémák beazonosítására alkalmas sportközgazdász szakértői tudás alapjait, a sportgazdaság területén alkalmazható információgyűjtési elemzési, problémamegoldási módszereket.</p> <p><i>Képesség:</i> A sportgazdaság területén releváns gazdasági problémák feltárása, elemzése és megoldása során figyelembe veszi azok komplex társadalmi, szakpolitikai összefüggésrendszerét. Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.</p> <p><i>Attitűd:</i> Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Hivatásának tartja a gazdaságtudományok átfogó gondolkodásmódjának és értékrendszerének, gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítését munkahelyi környezetben és azon kívül, szakmai és nem szakmai közönség számára is.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzust bevezetést nyújt az angolszász szaktudományos munkákban „MediaSport”-nak nevezett jelenségegyüttes kulturális, társadalmi, technikai, gazdaságtani aspektusaiba. Legfőképpen arra a kérdésre ad választ, miképp vált a kezdetben civil és non-profit sport haszontermelő szektorra, s milyen szerepet játszottak ebben a folyamatban a médiumok. A tárgy részletesen foglalkozik a különféle sportágak és versenysorozatok médiaértékével, az elektronikus médiumok fizette közvetítési díjak alakulásával, továbbá a digitális platformok kortárs szerepével. Igyekszünk modellezni a sport terén napjainkban elterjedt reklám- és marketingkommunikációs stratégiákat, illetve azokat a médiakommunikációs eszközöket, amelyek támogató környezetet biztosítanak a sportvállalkozásoknak.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Az előadás szakterminusok, történeti folyamatok, elemzési módszerek közvetítésére vállalkozik. Az előadásokhoz tartozó szemináriumok lehetőséget adnak arra, hogy a hallgatók gyakorlati példákon, esettanulmányokon keresztül mélyedjenek el a témában. A hallgatói prezentációk, referátumok és hozzászólások módját adnak az előadói kompetencia, az elemzői készség és vitakultúra fejlesztésére.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A kurzus egyfelől az előadás elméleti anyagának zárthelyi dolgozat formájában történő számonkérésével, másfelől a hallgatói prezentációk és a szemináriumi aktivitás értékelésével zárul.</p>								

Kötelező szakirodalom:

Fodor Péter: *Mennyben kötetett frigy*. Médiakutató 2016/nyár, 69-82.

Gösi Judit – Zsíros Mihály: *Sport a közösségi médiában*. Magyar Sporttudományi Szemle, 2011/1., 4-10.

Misovicz Tibor: *Mi megy a tévében? A sportműsorok átváltozása*. Jel-kép 1997/1. 23-33. http://real-j.mtak.hu/5620/1/JelKep_1997_1.pdf

Urbán Ágnes: *Sportüzlet, média és társadalom*. Jel-kép 1997/1. 15-22. http://real-j.mtak.hu/5620/1/JelKep_1997_1.pdf

Vincze Dávid: *Hős influenszer*. Médiapiac 2018. 06. 26. <https://mediapiac.com/marketing/Hos-influencer/113648/>

Ajánlott szakirodalom:

Eileen Kennedy – Laura Hills: *Sport, Media and Society*. Berg, Oxford – New York, 2009. (ISBN 978 1 84520 686 4)

Lawrence A Wenner: *MediaSport*. Routledge, New York – Oxford, 1998. (ISBN 0 415 14040 4)

Matthew Nicholson: *Sport and the Media: Managing the Nexus*. Elsevier, London, 2007. (ISBN 0 7506 8109 8)

Heti bontott tematika

1.	A médiasport fogalma, területei, időszerű kérdései TE* A tárgyterület koncipiálása
2.	A sportmédiátörténeti vázlat I.: nyomtatott sajtó TE Társadalmi alrendszerek kapcsolatának elemzése
3.	A sportmédiátörténeti vázlat II.: elektronikus médiumok TE Társadalmi alrendszerek kapcsolatának elemzése
4.	A sportmédiátörténeti vázlat III.: digitális platformok TE Társadalmi alrendszerek kapcsolatának elemzése
5.	A sport médiaképességének kritériumai TE Sportágtörténeti, gazdasági és mediális szempontok összeillesztésének képessége
6.	A sport médiaértéke TE Médiaspecifikus elemzési képesség
7.	A médiasport üzleti modellje TE Médiasport-közgazdaságtan a gyakorlatban
8.	Üzlet és közérdek összeütközése: az állam mint szabályozó TE Gazdasági, jogi és politikai szempontok együttes érvényesítése
9.	Médiasport, marketing és globalizáció TE Eligazodási képesség a kortárs nemzetközi trendekben
10.	Hírgyártás, sportolói imázs és médiaérték összefüggései TE Az imázsmenedzsment elemélete
11.	SocialMediaSport 1.: exkluzivitás helyett részvétel és megosztás TE Eligazodási képesség a kortárs nemzetközi trendekben
12.	SocialMediaSport 2.: crowdsourcing és közösségépítés (esettanulmány) TE Eligazodási képesség a kortárs nemzetközi trendekben
13.	Médiakapcsolatok menedzselése TE A kríziskommunikáció lehetőségei a sport területén

*TE tanulási eredmények